

Dit commentaar heb ik geschreven op basis van de beschikbare tekst van het aanvullingsbesluit met de Nota van Toelichting. Mijn opmerkingen zijn vooral als opmerkingen naast de tekst geplaatst, maar ik heb ook hier en daar tekstuele voorstellen in de tekst geplaatst. Bij het uploaden van dit bestand werd er een pdf van gemaakt, waarbij de opmerkingen wegvielen. Het is mij onduidelijk of die opmerkingen wel zichtbaar blijven voor jullie. Ik heb daarom getracht het word-bestand als pdf op te slaan, echter ook dan vallen de opmerkingen deels weg omdat enkele langer zijn dan op één pagina past. Ik stuur daarom het pdf-word-bestand toe, met de opmerking dat ik graag het originele word-bestand wil nasturen zodat al mijn commentaar zichtbaar is.

De auteurs hebben bij het opstellen van het aanvullingsbesluit gebruik gemaakt van diverse externe adviezen en rapporten. Een aantal daarvan zijn opgenomen op de consultatiewebsite. Helaas heb ik geconstateerd dat een aantal van die documenten ook onjuistheden bevatten en die zijn wat mij betreft van serieuze aard. Uiteraard kunnen juristen dat niet beoordelen, dat neem ik de auteurs van het aanvullingsbesluit dan ook niet kwalijk. Om een voorbeeld te geven, er is berekend in het Sira rapport dat deze nieuwe regelgeving een besparing gaat opleveren van 7.4-58.8 miljoen euro op suppletiewater. Als ik met mijn kennis uitreken wat het totale suppletiewaterverbruik van alle zwembaden in Nederland is, dan kom ik op ongeveer 10 miljoen euro. Ik zeg niet dat er op die 10 miljoen euro geen besparingen mogelijk zijn, maar de genoemde bedragen in het Sira rapport zijn volstrekte onzin. Ik mag hopen dat de experts die dergelijke onzin aan Sira verkopen niet nogmaals gebruikt worden als het gaat om het verwerken van de commentaren van deze consultatieronde.

Op verschillende plekken in het aanvullingsbesluit heb ik de teksten meerdere keren moeten lezen om te begrijpen wat er nu bedoeld wordt. Misschien is de tekst voor juristen te begrijpen, maar het doel van regelgeving is volgens mij toch dat het voor iedereen in begrijpelijke taal opgesteld moet zijn. Hierbij hoort dus dat je geen zinnen van meer dan 30 woorden gebruikt en ook zinnen met dubbele ontkenningen zijn niet meer te volgen als daar ook nog verwijzingen naar andere artikelen bij zitten. Ik heb op een aantal plekken voorbeelden gegeven van mogelijke aanpassingen die in mijn ogen de leesbaarheid sterk ten goede komen. Mijn advies is dan ook om de tekst te laten herschrijven door taalkundigen en niet door juristen. Tijdens het lezen kreeg ik af en toe zelfs het gevoel dat het doel van deze regelgeving is om juristen aan het werk te houden omdat zwembaden juristen nodig zullen hebben om de regelgeving te doorgronden.

Een van de doelen van de transitie naar de omgevingswet was minder regels en eenvoudigere regelgeving. Van beiden merk ik in deze stukken weinig. De oorspronkelijke regels besloegen 17 pagina's, de huidige 16 pagina's, dat is niet significant minder. Het Bal heeft nu al ruim 1300 pagina's. We gaan dan wel in aantal naar minder wetten en minder AmvB's, maar gaan we in aantal pagina's en complexiteit van de regels voor de diegene waarop de regels van toepassing zijn en de handhavers, naar wat beoogd was, dat betwijfel ik. Doelvoorschriften zijn voor diegene die aan de voorschriften moet voldoen veel moeilijker dan middelvoorschriften want ze moeten meer gaan nadenken en verantwoorden, dus

eenvoudiger wordt het ook niet. De enige voor wie het eenvoudiger wordt is de nationale overheid, maar ook dat mag wat mij betreft niet het doel zijn van regelgeving.

De nieuwe regelgeving in de Omgevingswet is een transitie waarbij we van middelvoorschriften naar doelvoorschriften gaan. Belangrijk hierbij is dat de verantwoording nog duidelijker bij de -ik noem het maar even- gebruikers (ik weiger de term normadressaat te gebruiken) komt te liggen en dat er termen gebruikt worden zoals aanvaardbaar en voldoende. Deze termen zijn niet specifiek en kunnen of moeten zelfs door de gebruikers zelf specificeren worden. Toetsing van de aanvaardbaarheid van die normen vindt dan pas plaats als er jurisprudentie komt na incidenten en rechtszaken. Ik vraag mij af of het gewone volk, de maatschappij, er op zit te wachten dat wij deze transitie in die richting gaan doen. Ik denk dat als je hierover een referendum zou houden dat die het niet gaat halen. Mijn vraag is dan ook of we Nederland echt verder helpen met deze nieuwe regels, of helpen we alleen de BV Nederland, of slechts een (heel) klein deel van die BV Nederland. Om het Sira rapport nog maar eens aan te halen, die neemt juridische kosten niet mee in het kostenoverzicht die bij de invoering van de nieuwe regels horen en dat terwijl daar pas echt de specificering van de rijksregels gaat plaatsvinden. Ik begrijp dat het heel lastig is om die kosten in te schatten, maar je kunt op je klompen aanvoelen dat dat in de vele miljoenen zal zijn, dus heel naïef om die niet mee te nemen, tenzij het doel is om die kosten te verbloemen en alles er rooskleuriger te laten uitzien dan het daadwerkelijk is. Mijn gevoel daarin wordt gesterkt doordat het Sira rapport er ook vanuit gaat dat zwembaden geen investeringen hoeven te doen om aan de nieuwe regels te kunnen voldoen. Ook dat is natuurlijk onzin, als je nieuwe regels invoert en bestaande regels aanscherpt, dan kun je ook daar weer op je klompen aanvoelen dat er investeringen nodig zijn om aan die nieuwe en strengere normen te voldoen. Daar helpt een statistische analyse om het tegendeel te bewijzen ook niet bij, er is namelijk ook een verband tussen het broedende aantal ooievaars in de jaren 70 en het aantal geboortes van menselijke baby's in diezelfde periode, maar mijn boerenverstand zegt toch wat anders. Statistische resultaten zijn niet altijd wat ze lijken. Als zwembaden regelmatig een afkeur krijgen op parameters die aangescherpt zijn, gaan ze niet denken dat statistisch de kans klein is dat ze daadwerkelijk een keer gesloten worden, nee dan gaan ze maatregelen, sterker nog, de nieuwe regelgeving verplicht de houders daar ook toe. Het is dan vervolgens naïef om te denken dat die maatregelen niks kosten.

Samenvatting Aanvullingsbesluit zwemmen of baden in waterbassins Omgevingswet

Het Aanvullingsbesluit zwemmen of baden in waterbassins Omgevingswet bevat algemene regels voor degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden om de gebruikers van de waterbassin (zwemmers) te beschermen. Het besluit vult het Besluit activiteiten leefomgeving aan, één van de vier AMvB's die uitvoering geeft aan de Omgevingswet. Met het besluit worden de voorheen geldende regels over badinrichtingen niet alleen ingepast in het stelsel, maar wordt ook de normstelling gemoderniseerd, wordt meer

verantwoordelijkheid en ruimte geboden aan de **initiatiefnemer**, en wordt rekening gehouden met toekomstige ontwikkelingen.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aan zwemmen en baden zijn vele voordelen verbonden. Zo is er een positief effect op gezondheid en welzijn, zorgt zwemmen of baden voor ontspanning en kan het belangrijk zijn voor (het onderhouden van) sociale contacten. Zwemmen en baden, als onderdeel van recreatieve voorzieningen (zoals campings, pretparken, hotels en wellness-bedrijven) ook van belang voor de economie. Verder is zwemmen een sport, waarin Nederlanders in internationaal verband regelmatig hoog scoren.

Aan het zwemmen en baden zijn ook risico's verbonden. In ons waterrijke land is het van levensbelang om te kunnen zwemmen als men te water raakt. Ook in een waterbassin bestaat een risico op verdrinking. Daarnaast kan het water microbiologisch of chemisch verontreinigd zijn en gezondheidsschade veroorzaken. Bovendien kan in en om een waterbassin letsel worden opgelopen. Met het oog op deze risico's is zwemmen en baden al gedurende enkele tientallen jaren onderwerp van specifieke overheidszorg die ook in regelgeving tot uitdrukking is gekomen.

Met de komst van de Omgevingswet worden de regels over het beschermen van de veiligheid en gezondheid bij zwemmen en baden, die nu nog een zelfstandig wettelijk kader hebben – de Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden (Whvbz) - in het nieuwe juridische stelsel geïntegreerd. Het nieuwe juridische stelsel bestaat uit de Omgevingswet en vier daarbij behorende algemene maatregelen van bestuur (AMvB's). Het toepassingsgebied, het instrumentenpakket, het belangenkader en de delegatiegrondslagen van de Omgevingswet zijn breed genoeg om het beschermen van veiligheid en gezondheid bij het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden daarin te kunnen betrekken. In 2017 zijn de vier AMvB's in procedure gebracht. Deze AMvB's, en met name het Besluit kwaliteit leefomgeving, bevatten al regels die betrekking hebben op het zwemmen en baden in oppervlaktewaterlichamen. Regels ter bescherming van de veiligheid en gezondheid van gebruikers bij het zwemmen en baden in waterbassins waren nog niet opgenomen in de vier in procedure gebrachte AMvB's. Dat had er mee te maken dat met betrekking tot die regels nog een traject van beleidsvernieuwing liep. Besloten is daarom om de regels in het stelsel in te bouwen via dit aanvullingsbesluit. Het onderhavige besluit moderniseert dus de huidige normstelling voor zwemmen en baden in waterbassins en maakt deze onderdeel van de uitvoeringsregelgeving onder de Omgevingswet.

Vier AMvB's onder de Omgevingswet

Onder de Omgevingswet hangen vier AMvB's:

- Het Besluit activiteiten leefomgeving. Dit besluit stelt rechtstreeks werkende rijksregels ~~over activiteiten~~ over activiteiten in de fysieke leefomgeving aan burgers, bedrijven en overheden in de rol van initiatiefnemer. Het gaat daarbij vooral om milieubelastende activiteiten en wateractiviteiten. Dit besluit zal het Besluit activiteiten leefomgeving aanvullen.
- Het Besluit bouwwerken leefomgeving. Dit besluit stelt algemene, rechtstreeks werkende regels aan activiteiten met betrekking tot bouwwerken, zoals bouwen en slopen. Dit

Met opmerkingen [MK1]: Is een initiatiefnemer hetzelfde als een houder, normadressaat, degene die de activiteit verricht en degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden, of zijn dat allemaal verschillende (rechts)personen? Het gebruik van deze diversiteit aan termen voor één en dezelfde rechtspersoon komt de leesbaarheid niet ten goede. Overweeg om algemeen beschaafd Nederlands te gebruiken in de tekst en daar waar het echt niet anders kan juridische termen te gebruiken. Ik heb het idee dat het nu andersom is. Er worden te veel juridische termen gebruikt die voor de gemiddelde Nederlander niet te volgen zijn. Het eerste doel van regelgeving is dat zij gesnapt wordt, anders slaat zij de plank bij voorbaat al mis.

besluit is gericht tot eenieder die deze activiteiten uitvoert, in de praktijk vooral burgers en bedrijven.

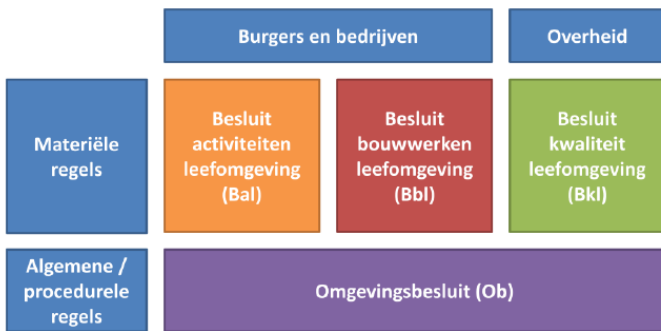
- Het Besluit kwaliteit leefomgeving. Dit besluit richt zich tot bestuursorganen en bevat de inhoudelijke normen voor de bestuurlijke taakuitoefening en besluitvorming.
- Het Omgevingsbesluit. Dit besluit bevat de algemene en procedurele bepalingen voor de uitwerking van de instrumenten van de wet die voor eenieder van belang zijn, zowel voor overheden als voor bedrijven en burgers.

In totaal zijn zo'n zestig sectorale AMvB's opgegaan in de vier AMvB's onder de Omgevingswet.

Het Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden (Bhvbz) is deels al meegenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving, voor zover het aangewezen zwemlocaties betreft. In dit Aanvullingsbesluit wordt het resterende deel van het Bhvbz betreffende badinrichtingen herzien en onderdeel gemaakt van het Besluit activiteiten leefomgeving.

De indeling van de AMvB's, die gekoppeld is aan doelgroepen en type regelgeving, is gevisualiseerd in **figuur 1.1**.

Figuur 1.1 - de indeling van de AMvB's

De gekozen indeling van de AMvB's betekent dat de verschillende doelgroepen de regels die op hen van toepassing zijn duidelijker bij elkaar kunnen vinden. Een initiatiefnemer heeft, naast regels die opgenomen zijn in het omgevingsplan, vooral te maken met het Besluit activiteiten leefomgeving. Dit besluit geeft helder aan welke algemene rijksregels gelden voor bijvoorbeeld het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden in **chloorbassins**. Daarbij geeft dit besluit aan in welke gevallen een vergunning nodig is. Als een burger of bedrijf als onderdeel van zijn plannen ook iets wil (her)bouwen of slopen, kan hij terecht in het Besluit bouwwerken leefomgeving. Hij kan in het Omgevingsbesluit vinden welke procedures hij moet doorlopen en wie het bevoegde gezag is. In het omgevingsplan van de gemeente vindt hij ten slotte welke gemeentelijke regels verder nog gelden voor zijn initiatief.

Voor een gemeente, waterschap en de provincie is ook het Besluit kwaliteit leefomgeving van belang. Dat besluit schrijft voor welke regels het bestuursorgaan moet opnemen in zijn omgevingsplan of verordening en welk beoordelingskader geldt bij vergunningen. In het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit bouwwerken leefomgeving kan het bestuursorgaan vinden welke ruimte er is om maatwerk te bieden in aanvulling op de algemene rijksregels. Hiermee kan hij waar nodig extra ruimte creëren voor gewenste

Met opmerkingen [MK2]: ontbreekt

Met opmerkingen [MK3]: chloorbassins bestaan niet, als hiermee bedoeld wordt "gechloreerde bassins" dan de tekst als zodanig aanpassen. Chloor is een zeer schadelijke stof die bij blootstelling ernstige gezondheidsschade veroorzaakt en in ernstige gevallen de dood tot gevolg kan hebben. Probeer de term chloor daarom te vermijden in deze stukken om verwarring te voorkomen. De termen "vrij beschikbaar chloor" en "gebonden beschikbaar chloor" kunnen wel gebruikt worden, hiermee worden in chemische zin andere stoffen bedoeld die bij normaal gebruik niet schadelijk of dodelijk zijn.

ontwikkelingen en innovaties, of juist strengere eisen stellen als de situatie hierom vraagt. Het Omgevingsbesluit geeft ten slotte duidelijkheid over procedures en over instrumenten als milieueffectrapportage, kostenverhaal en financiële zekerheidsstelling.

1.2 Grondslag en reikwijdte

Dit aanvullingsbesluit bevat algemene regels voor bieden van gelegenheid tot het zwemmen of baden in waterbassins. De regels worden gesteld met het oog op het waarborgen van de veiligheid en het beschermen van de gezondheid van de gebruikers.

Een waterbassin is in dit besluit omschreven als een waterkerende constructie voor het zwemmen en baden. Het moet dus gaan om een aangelegde waterkerende constructie, bedoeld om water vast te houden ten behoeve van zwemmen of baden. Gelet op die omschrijving valt het bieden van gelegenheid tot zwemmen en baden in oppervlaktewaterlichamen niet onder dit besluit.

Dit besluit geeft uitwerking aan artikel 4.3, eerste lid, onder g, van de Omgevingswet, de grondslag om algemene rijksregels te stellen over het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden.

Artikel 2.24, eerste lid van de Omgevingswet is eveneens opgenomen als grondslag van het besluit. In dit artikellid is bepaald dat bij algemene maatregel van bestuur, met inachtneming van de grenzen van artikel 2.3, derde lid, regels kunnen worden gesteld over de uitoefening van taken of bevoegdheden door bestuursorganen om te voldoen aan bij algemene maatregel van bestuur vastgestelde omgevingswaarden of voor het bereiken van andere doelstellingen voor de fysieke leefomgeving. De artikelen in het Aanvullingsbesluit die aangeven over welke belangen maatwerk kan worden gesteld zijn eerder als instructie te kwalificeren dan als begrenzing van de bevoegdheid om maatwerk te stellen.

Waarom is ervoor gekozen om af te wijken van de reikwijdte die in het rapport van de expertgroep voorgesteld is? Deze was als volgt: *Het Bal badinrichtingen heeft als doel de gezondheid, de veiligheid en het comfort van zwemmers, baders en recreanten in daarvoor bestemde gelegenheden te beschermen. Het water, de lucht en de omgeving ter beschikking gesteld aan derden om in te zwemmen, te baden, te spelen of therapie te hebben, en waarin personen gelijktijdig of na elkaar geheel of gedeeltelijk gebruik maken van hetzelfde water, dienen daarom met betrekking tot de water- en luchtkwaliteit, hygiëne, en veiligheidstechnische aspecten te voldoen aan de eisen in deze Bal Badinrichtingen.* Er was een belangrijke reden om voor die definitie te kiezen, namelijk de risico's voor de gebruikers worden veroorzaakt door het over een weer delen van water. Er is nu gekozen voor een andere insteek, namelijk het koppelen aan *privegebruik* of logiesfunctie. Dergelijke ambtelijk/juridische wijzigingen in de reikwijdte komen de inhoud niet ten goede, ook wordt de reikwijdte daardoor onduidelijker en ontstaan er mazen in de wet die we niet moeten willen.

1.3 Verhouding tot andere regelgeving

Verhouding tot voorheen geldende regelgeving

Dit besluit bevat regels die voorheen waren opgenomen in de Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden (Whvbz), het Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden (Bhvbz) en de Regeling kennisgeving

Met opmerkingen [MK4]: Het aanvullingsbesluit gaat verder, want ook waterspeeltuinen vallen eronder. Overweeg om de term "zwemmen en baden" daarom te verruimen tot "zwemmen, baden en spelen", in alle stukken

Met opmerkingen [MK5]: Als "spelen" toegevoegd wordt, dan klopt de term "waterbassin" nog wel omdat bij een waterspeeltuin het waterbassin verzonken aanwezig is, die zit onder de grond. De gebruikers zwemmen, baden of spelen niet in het waterbassin, maar wel met het water uit dat waterbassin.

Met opmerkingen [MK6]: Sluit deze definitie aan bij de zwemlocaties? Ik kan mij voorstellen dat je ook kunt zwemmen in een situatie waarbij de waterkerende constructie niet aangelegd is, maar waar het wel verstandig is om de veiligheid van de gebruikers te beschermen. Het feit of een waterkerende constructie al dan niet aangelegd is, is daarbij van ondergeschikt belang. Het gaat om de waterkering, dus zodra het water in het bassin niet in contact staat met oppervlaktewater of grondwater wordt gesproken van een waterbassin. In de toelichting moet je dan wel beschrijven dat zwembaden wel lek kunnen zijn en dat er dus wel een onbedoeld contact met grondwater of oppervlaktewater kan zijn, maar zolang de lekkage kleiner is dan 5% van de suppletie, dan is de invloed van het grondwater of oppervlaktewater verwaarloosbaar.

Met opmerkingen [MK7]: Terminologie staat dus eigenlijk al verkeerd in de Omgevingswet

Met opmerkingen [MK8]: Dit was nog niet bekend ten tijde van het schrijven van het rapport van de expertgroep, maar heb ik voor de leesbaarheid aangepast.

badinrichtingen. Deze regelingen zullen tegelijkertijd met de inwerkingtreding van dit aanvullingsbesluit worden ingetrokken.

Verhouding tot de vier AMvB's in het hoofdspoor

Hieronder wordt de verhouding toegelicht die dit aanvullingsbesluit heeft ten opzichte van de vier AMvB's in het hoofdspoor: het Besluit activiteiten leefomgeving, het Besluit kwaliteit leefomgeving, het Omgevingsbesluit en het Besluit bouwwerken leefomgeving.

• Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)

Dit aanvullingsbesluit vult het Bal aan. De algemene regels voor zwemmen of baden in waterbassins komen terecht in hoofdstuk 143, dat hiervoor was gereserveerd. Daarnaast zullen worden in Bijlage I bij het Bal definities worden toegevoegd.

In het Bal zijn al algemene regels opgenomen voor de milieubelastende activiteit het exploiteren van een openbaar zwembad. Hier worden regels gesteld om de nadelige gevolgen die de activiteit kan hebben voor het milieu te beperken. Bij het exploiteren van een openbaar zwembad zal moeten worden voldaan aan de regels voor het zuinig gebruik van energie. Waar de milieubelastende activiteit ziet op potentieel nadelige gevolgen voor het milieu, ziet het aanvullingsbesluit op het waarborgen van de veiligheid en het beschermen van de gezondheid van de gebruikers van een waterbassin.

• Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)

Voorheen waren de regels over zwemwater opgenomen in de Whvbz en onderliggende regelgeving. Hierin werd onderscheid gemaakt in 'zwemlocaties' en 'badinrichtingen'. De uitgangspunten van deze wet zijn ingebouwd in de Omgevingswet. Onder de voormalige regelgeving werd echter naast badinrichtingen nog onderscheid gemaakt tussen twee soorten zwemlocaties: 'reguliere zwemlocaties' en zwemlocaties die door de provincie ook als badinrichting werden aangemerkt. De reguliere locaties werden ook wel D-locaties genoemd; de zwemlocaties die ook badinrichting zijn, werden aangeduid als C-locaties. Voor de C- en D-locaties golden deels afwijkende wettelijke eisen. De criteria om zwemlocaties al dan niet als C-locatie aan te merken waren echter onduidelijk. In het Bkl is er daarom voor gekozen het onderscheid tussen C- en D-locaties los te laten en één regime te hanteren voor alle zwemlocaties. Deze regels over zwemlocaties zijn opgenomen in het Bkl. Met dit aanvullingsbesluit worden alleen de regels over de voormalige badinrichtingen opgenomen in het Bal.

• Omgevingsbesluit (Ob)

In dit besluit is aangegeven in welke gevallen een melding is vereist en dat maatwerk kan worden opgesteld. In het Ob zijn hiervan de procedurele aspecten van de melding en maatwerkvoorschriften opgenomen.

• Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl)

In het Bbl zijn bouwtechnische eisen opgenomen. Een voorbeeld van deze bouwtechnische aspecten betreft een adequate ophanging van luchtkokers, lampen of luidsprekerboxen. Dit aanvullingsbesluit stelt regels aan het risico op letsel voor de gebruiker in en om het

Met opmerkingen [MK9]: Met inachtneming van de overgangstermijn

Met opmerkingen [MK10]: Ik neem aan hoofdstuk 13

Met opmerkingen [MK11]: Deze zin snap ik niet, misschien te ambtelijk beschreven, of is het een typefout? Wat ziet een milieubelastende activiteit? Volgens mij kan een activiteit niks zien. Dezelfde werkwoordvorm wordt gebruikt bij het aanvullingsbesluit. Het aanvullingsbesluit kan wel toezien op, maar de milieubelastende activiteit weer niet. Ik snap dus niet wat hier bedoeld wordt, overweeg om taal te gebruiken die de meeste Nederlanders ook begrijpen en niet allen een klein groepje ambtenaren/juristen, of is het de bedoeling dat een eigenaar van een badinrichting een jurist moet inhuren om de tekst te begrijpen...

Met opmerkingen [MK12]: In de Bbl wordt alleen over letsel gesproken in relatie tot brandveiligheid, vluchtwegen en veiligheid tijdens de bouw/sloop. Zover ik kan vinden wordt er niet gesproken over letsel bij gebruikers van het gebouw, of wordt daarmee het volgende artikel bedoeld:

Artikel 3.5 (specifieke zorgplicht: bestaande bouwwerken)

Degene die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat de staat van het bouwwerk tot gevaar voor de gezondheid of veiligheid kan leiden, is verplicht alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs kunnen worden gevraagd om dat gevaar te voorkomen of niet te laten voortduren.

Letsel en gezondheid zijn niet gedefinieerd in de Bbl. In medische zin is er sprake van letsel als een gebruiker een schrammetje of een blauwe plek op loopt. Bij een dergelijk letsel kan een gebruiker nog steeds normaal functioneren (extreme uitzonderingen daargelaten), dus zijn waarschijnlijk alleen bepaalde vormen van letsel of gezondheidsschade waar rekening mee gehouden moet worden. Die moeten dan wel benoemd/gespecificeerd worden anders kunnen juristen hier alle kanten mee op en dat lijkt mij niet de bedoeling.

waterbassin. Een voorbeeld van aspecten die wel onder het bereik van dit aanvullingsbesluit valt zijn het gebruik van ruwe vloertegels om gladheid tegen te gaan.

Invoeringswet, invoeringsbesluit, invoeringsregeling

Het voorliggende besluit is gebaseerd op de versie van de Omgevingswet die in het Staatsblad is geplaatst (Stb. 2016, 156). Er is in de artikelen van het aanvullingsbesluit in beginsel niet geanticipeerd op wijzigingen, bijvoorbeeld in terminologie, die voortvloeien uit het voorstel voor de Invoeringswet Omgevingswet.

De invoeringswet zal in werking treden op hetzelfde moment als dit aanvullingsbesluit. Met de invoeringswet en daaronder hangende regelgeving wordt de intrekking van regelgeving geregeld. Ook de intrekking van de Whvbz, Bhvbz, Rhvbz en Regeling kennisgeving badinrichtingen is hierin opgenomen.

Algemene regels over activiteiten in een ministeriële regeling

De Omgevingswet biedt in artikel 4.3, derde lid, de grondslag om algemene regels bij ministeriële regeling te stellen, als deze uitvoeringstechnische, administratieve en meet- of rekenvoorschriften inhouden. Van deze mogelijkheid zal voor het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden in waterbassins alleen gebruik worden gemaakt voor zover het gaat om het opnemen van de te hanteren versies van normbladen.

Arbeidsomstandighedenwet

Wat de chloorverbindingen in de lucht betreft is het zwembadpersoneel de meest kwetsbare groep, vanwege de lange blootstellingstijd. Vooral bij het personeel kunnen ook aspecten als geluid gezondheidsrisico's met zich meebrengen. Dit besluit is niet gericht op de bescherming van het personeel, daar ziet de arbeidsomstandighedenwet op. Dit aanvullingsbesluit ziet op de bescherming van de gebruikers. Een aantal regels, zoals de regels over de kwaliteit van de binnenlucht, hebben wel ook een gunstig effect wat betreft bescherming van de werknemers.

1.4 Medebetrokkenheid

De inhoud van deze nota van toelichting is afgestemd met de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

1.5 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de aanleiding en achtergrond van dit aanvullingsbesluit in het licht van de stelselherziening.

Hoofdstuk 3 van deze toelichting beschrijft de belangrijkste beleidsmatige uitgangspunten voor de totstandkoming van dit besluit en de hoofdkeuzes die in dit besluit zijn gemaakt.

Hoofdstuk 4 noemt de instrumenten waarvan in dit Aanvullingsbesluit gebruik wordt gemaakt.

Met opmerkingen [MK13]: In welk wetenschappelijk rapport staat dat? De blootstelling wordt niet alleen bepaald door de tijd, maar ook door de dosis. De dosis wordt bij vluchtige stoffen bepaald door de concentratie in de lucht en het ademvolume. Bij topsporters is het ademvolume vele malen hoger dan bij badpersoneel en is de concentratie (vlak boven het water) ook hoger. De dosis die een topsporter binnen krijgt is in sommige rekenmodellen daarom hoger dan de dosis van het badpersoneel. Vervolgens is de opname per kg lichaamsgewicht belangrijk bij het al dan niet optreden van gezondheidseffecten. Bij kinderen die regelmatig intensief zwemmen is de blootstelling door het lage lichaamsgewicht dus ook heel hoog. Omdat bij kleine kinderen de longen ook nog niet helemaal volgroeid zijn zou ik zeggen dat dat de kwetsbaarste groep is, maar ik ben een techneut, laat een medisch expert die uitspraak maar doen, maar ik betwijfel of het badpersoneel dat is.

Hoofdstuk 5 gaat in op uitvoering, (interbestuurlijk) toezicht en handhaving van de onderdelen van dit besluit.

Hoofdstuk 6 zal de effecten van het besluit op bestuurslasten en administratieve lasten en het milieu beschrijven.

Hoofdstuk 7 zal de resultaten van de toetsing en internetconsultatie beschrijven nadat deze zijn uitgevoerd.

Hoofdstuk 8 gaat in op de invoering en overgangsrecht.

De artikelsgewijze toelichting beschrijft vervolgens per artikel de keuzes en achtergronden.

2 Aanleiding en achtergrond

2.1 Naar eigentijdse regelgeving ter bescherming van gebruikers van een waterbassin

Zoals in de inleiding naar voren kwam zijn er naast de vele positieve effecten ook risico's verbonden aan zwemmen en baden. Met het oog op de bescherming van de gezondheid en veiligheid van de gebruikers is het daarom wenselijk om rijksregels te stellen die deze risico's zoveel mogelijk beperken. De huidige regelgeving is niet langer afdoende deze risico's adequaat te beheersen.

2.2 Moderniseringsslag normstelling

De huidige regelgeving is sinds 1984 nagenoeg ongewijzigd. In 1969 werd de Wet hygiëne en veiligheid in zweminrichtingen vastgesteld, die overigens pas in 1984 (met een aantal aanpassingen) in werking is getreden. Sinds de totstandkoming is de wet verschillende malen gewijzigd. Zo werd in 2000 de reikwijdte uitgebreid (Stb. 2000, 125) en werd de naam gewijzigd in Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden (Whvbz). In de wet werd onderscheid gemaakt in badinrichtingen (waar onder meer zwembaden onder vallen) en aangewezen locaties (in het oppervlakte- of kustwater). Op grond van de Whvbz waren nadere regels gegeven in het Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden (Bhvbz). De inmiddels 45 jaar oude regelgeving is op tal van punten verouderd. Zo is de inhoudelijke normstelling achter gebleven bij nieuwe inzichten en als ook de ontwikkelingen in andere landen. Het onderhavige aanvullingsbesluit beoogt op deze aspecten een moderniseringsslag te maken.

Met opmerkingen [MK14]: Dit is meer dan 50 jaar bij de inwerkingtreding van de nieuwe regelgeving

Met opmerkingen [MK15]: De ontwikkelingen in andere landen zijn niet achter gebleven maar wij. "en als ook" is ambtelijk/juridische taal die voor normale mensen niet te volgen is; weglaten.

2.2.1 Meer eigen verantwoordelijkheid

Waar in het Bhvbz gedetailleerde regels werden gesteld aan de inrichting en exploitatie van badinrichtingen wordt daar in het aanvullingsbesluit afstand van gedaan. In het aanvullingsbesluit staat een specifieke zorgplicht centraal. Daarnaast zal een risicoanalyse en een beheersplan moeten worden opgesteld. Tot slot wordt in plaats van aan te sluiten bij gedetailleerde middelvoorschriften meer uitgegaan van doelvoorschriften. Met deze omslag wordt meer aangesloten bij de eigen verantwoordelijkheid van degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden. Hoewel diegene nog altijd verplicht wordt tot het beschermen van de gezondheid en veiligheid van de gebruikers, heeft deze meer ruimte om deze verplichting in te vullen.

2.2.2 Toekomstbestendige indeling

Het aanbod van 'wateractiviteiten' is divers en neemt nog altijd toe. Gezien deze en toekomstige ontwikkelingen is gekozen voor een bestendige indeling in activiteiten. Op willekeurig welke wijze ook invulling wordt gegeven aan het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden: een paragraaf in hoofdstuk 13 is van toepassing. Op deze manier blijft, ook in de toekomst, de gebruiker beschermd tegen de gezondheids- en veiligheidsrisico's die kleven aan het zwemmen of baden in waterbassins, zonder dat er noodzaak bestaat voor onmiddellijke aanpassing van de regelgeving.

2.2.3 Inpassen in stelsel Omgevingswet

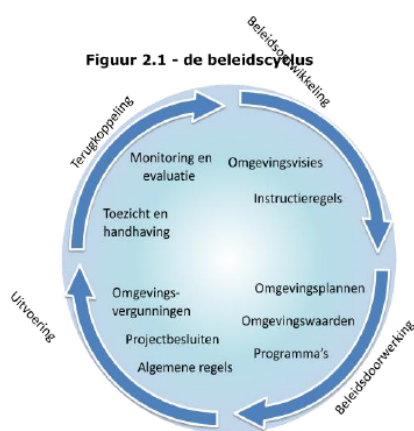
De regelgeving omtrent zwemmen en baden wordt met het onderhavige besluit onderdeel van de uitvoeringsregelgeving onder de Omgevingswet. Aan het besluit zijn dan ook wijzigingen gedaan met het oog op het stroomlijnen van de voorschriften met het stelsel. Instrumenten als de specifieke zorgplicht, maatwerk of de melding worden in het Bal al gebruikt, en worden op dezelfde manier in dit besluit opgenomen. Ook de indeling van het besluit is in lijn gebracht met de algemene regels van het Bal. Zo kennen de meetartikelen bijvoorbeeld een vaste volgorde en zijn de regels over de risicoanalyse en het beheersplan in een module opgenomen (een nadere toelichting hierop is te vinden in paragraaf 4.2.2). Tot slot is het aangrijpingspunt van de regels gewijzigd om dit meer in lijn te brengen met de uitgangspunten van het Bal. Niet langer worden regels gesteld aan de hele badinrichting, inclusief de balie waar kaartjes worden verkocht, de kantine en de kleedkamers. De regels zien op hetgeen echt van belang is voor de gezondheid en veiligheid van de gebruikers: de kernactiviteit zwemmen of baden in waterbassins.

Met opmerkingen [MK16]: Is dit een onjuist gebruik van de werkwoordvorm, of ligt het aan mijn beperkte kennis van de Nederlandse taal dat ik dit niet kan volgen.

2.3 Inpassen in instrumentenpalet Omgevingswet

In de wet wordt een palet aan instrumenten gegeven die invulling geven aan de beleidscyclus (zie figuur). Deze cyclus is onder meer afgeleid uit analyse van EU-richtlijnen op het gebied van de fysieke leefomgeving en ligt ten grondslag aan de structuur en het instrumentenpalet van de wet en de besluiten. De beleidscyclus is een denkmodel dat overheden kunnen gebruiken om te komen tot een evenwichtige en effectieve inzet van het wettelijke instrumentarium.

Met opmerkingen [MK17]: Welk figuur, waarschijnlijk 2.1? Het nummer ontbreekt en er is ook geen figuur opgenomen. Ingevoegd figuur komt uit Bbl, maar er zijn zaken verschoven, zorg voor duidelijke figuren zonder verschoven teksten

Deze beleidscyclus loopt van het ontwikkelen van beleid naar beleidsdoorwerking, van beleidsdoorwerking naar uitvoering, en komt via de fase van terugkoppeling vervolgens weer terug bij beleidsontwikkeling. De regels in dit besluit, die het Besluit activiteiten leefomgeving aanvullen, zijn gericht op de uitvoering van activiteiten.

2.4 Integraal afwegingskader

Het Integraal Afwegingskader is een hulpmiddel om te bepalen of regelgeving nodig en wenselijk is en om te komen tot de meest doelmatige vorm hiervan. In het algemeen deel

van deze nota van toelichting is op verschillende plekken ingegaan op de vragen die volgen uit het Integraal Afwegingskader:

- In paragrafen 1.1 en 2.1 wordt ingegaan op de aanleiding en de probleemstelling van de stelselherziening.
- In paragrafen 1.1 en 2.4 wordt ingegaan op de doelen van dit besluit.
- Uit paragraaf 2.4 en hoofdstuk 3 kan worden geconcludeerd wat overheidsinterventie rechtvaardigt en wat het beste instrument is.
- In hoofdstuk 6 van het algemeen deel van deze toelichting wordt ingegaan op de effecten van de stelselherziening en dit besluit voor burgers, bedrijven en overheid.
- In hoofdstuk 7 van het algemeen deel van deze toelichting wordt ingegaan op de partijen die zijn betrokken.

2.5 Uitgangspunten van de stelselherziening

De in paragraaf 1.1 genoemde vier verbeterdoelen zijn de basis voor de beleidsmatige uitgangspunten die zijn gebruikt bij de stelselherziening van het omgevingsrecht. Deze uitgangspunten zijn uitgebreid beschreven in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel voor de Omgevingswet. De zeven belangrijkste uitgangspunten voor de stelselherziening zijn de volgende:

1. Europees recht en internationale verdragen: uitgangspunt is dat in de Omgevingswet voor onderwerpen die door EU-richtlijnen en relevante internationale verdragen worden bestreken, niets anders of méér wordt vastgelegd dan wat die richtlijnen voorschrijven, tenzij daar na afweging van alle belangen aanleiding toe is. Met het aanvullingsbesluit wordt overigens geen Europese regelgeving geïmplementeerd.
2. Gelijkwaardige bescherming: uitgangspunt is dat het niveau van bescherming van gezondheid, veiligheid en omgevingskwaliteit gelijkwaardig blijft aan het oude niveau. De vormgeving van het juridische instrumentarium kan wel worden aangepast, maar het achterliggende beleidsdoel blijft in beginsel gehandhaafd. Ook gelijkwaardige rechtsbescherming is een uitgangspunt. De rechtsbescherming met de Omgevingswet mag niet minder worden. De vereenvoudiging van procedures voor initiatiefnemers leidt niet tot inperking van de rechten van andere belanghebbenden.
3. Flexibiliteit (afwegingsruimte en maatwerkmogelijkheden): uitgangspunt is dat ruimte wordt geboden om betere en meer samenhangende afwegingen te maken, die rekening houden met lokale omstandigheden en ontwikkelingen. Daarbij is flexibiliteit altijd bedoeld om de doelen van de wet te dienen – dus om de fysieke leefomgeving te beschermen en doelmatig te benutten. Dit uitgangspunt komt nadrukkelijk terug in de regels over zwemmen of baden in waterbassins.
4. Aansluiting bij bestaande rollen en verantwoordelijkheden van burgers, bedrijven en overheid: uitgangspunt is dat voorkomen moet worden dat activiteiten van enkelen nadelige gevolgen (kunnen) hebben voor velen. Daarom worden bepaalde activiteiten gebonden aan vergunningen of algemene regels (waarbij regulering met algemene regels de voorkeur verdient).
5. Aansluiten bij de bestaande bestuurlijke taakverdeling: uitgangspunt is dat de gemeente primair verantwoordelijk is en blijft voor de zorg van de fysieke leefomgeving ('decentraal tenzij'). In een aantal situaties is om pragmatische redenen of omwille van doelmatigheid gekozen voor een toedeling van een taak aan een ander bestuursorgaan. Zo blijft de provincie het bevoegd gezag voor de algemene rijksregels over zwemmen of baden in waterbassins.

6. Vertrouwen: uitgangspunt is meer ruimte voor maatschappelijke initiatieven, betere betrokkenheid van de maatschappij bij besluitvormingsprocessen en minder regels gericht op de verzekering van professioneel gedrag van overheden.
7. Toezicht en handhaving: uitgangspunt is dat in het kader van de stelselherziening geen ingrijpende vernieuwing van het handavingsinstrumentarium nodig is. Waar initiatiefnemers zelf of door het inschakelen van derde private partijen actief zorgen voor een continue borging van de naleving van regels, kan overheidstoezicht worden teruggebracht.

Bij de voorbereiding van dit besluit zijn verder het Interprovinciaal Overleg (IPO) en de projectgroep Zwemwaterwet betrokken. Leden van die projectgroep komen onder meer uit provincies, gemeenten, waterschappen, Recron, Koninklijke Horeca Nederland, Nationaal Platform Zwembaden Nationale Raad Zwemveiligheid (NPZ-NRZ), en FNV.

Met opmerkingen [MK18]: Deze heeft sinds januari 2018 een nieuwe naam; Nationale Raad Zwemveiligheid (zonder afkorting), overweeg om de nieuwe naam te gebruiken.

3 Beleidsmatige uitgangspunten en hoofdkeuzes

3.1 Beleidsmatige uitgangspunten

Hieronder volgen de beleidsmatige uitgangspunten die bij het opstellen van dit aanvullingsbesluit een rol hebben gespeeld ten aanzien van het toepassingsbereik, de normadressaat en het bevoegd gezag.

3.2 Toepassingsbereik

In artikel 4.3, eerste lid, aanhef en onder g, is de grondslag opgenomen voor het stellen van algemene rijksregels voor 'het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden'. Hiervoor is al aangegeven, dat dit besluit alleen regels bevat over het gelegenheid bieden tot zwemmen en baden in waterbassins. De begrippen "waterbassin", "zwemmen en baden" en "gelegenheid bieden tot" spelen een belangrijke rol bij het bepalen van het toepassingsbereik, en worden hierna achtereenvolgens behandeld. Vervolgens wordt nader ingegaan op de keuzes die gelet op het uitgangspunt decentraal, tenzij, zijn gemaakt over die situaties, waarin wel sprake is van gelegenheid bieden tot zwemmen en baden in een waterbassin.

3.2.1 Begrippen in relatie tot het toepassingsbereik

Waterbassins

Een waterbassin is in dit besluit omschreven als een waterkerende constructie voor het zwemmen of baden. Het moet dus gaan om een aangelegde waterkerende constructie, bedoeld om water vast te houden ten behoeve van zwemmen of baden.

Oppervlaktewaterlichamen en andere overwegend natuurlijke waterlocaties, zoals vijvers of zwemmeertjes die in contact staan met het oppervlaktewater of gevuld zijn uit grondwater zijn geen constructie, en vallen daarmee niet onder de definitie. Ook is geen sprake van een waterbassin als een waterkerende constructie is aangelegd maar deze niet bedoeld is voor zwemmen of baden, zoals het geval kan zijn bij een kunstmatig aangelegde waterpartij in een park, een stadfontein of een waterreservoir dat is bestemd voor het bergen van water voor brandbestrijding, maar weer wel als er in een waterreservoir voor brandbestrijding wordt gezwommen.

Met opmerkingen [MK19]: Waarom is het zo belangrijk dat het om een aangelegde constructie gaat, het lijkt mij dat ook niet aangelegde situaties waar gezwommen wordt hygiënisch en veilig zijn.

Het waterbassin moet gevuld zijn met water, of bestemd zijn om voor het zwemmen of baden gevuld te zijn met water. Het gaat hierbij om water zoals dat in het normale spraakgebruik wordt gebruikt, zoals bijvoorbeeld drinkwater, regenwater of zeewater. Modder wordt niet gezien als water, al is water een belangrijk bestanddeel van modder. Modderbaden vallen daarmee buiten dit hoofdstuk. Ook andere vloeistoffen zoals melk, yoghurt of bier waarmee een waterbassin ten behoeve van het zwemmen of baden kunnen worden gevuld zijn niet te kwalificeren als water. Van water is wel sprake als het gaat om water met allerlei toevoegingen zoals zout of kruidenmengsels.

Zwemmen of baden

Zwemmen en baden is in de wet niet nader omschreven. Aangesloten wordt bij het normale spraakgebruik. Dat brengt met zich mee dat niet elk contact met water in een waterkerende constructie als zwemmen of baden wordt gezien. Als slechts een klein deel van het lichaam in een bak met water komt wordt dit naar normaal spraakgebruik niet gezien als zwemmen of baden. Voorbeelden hiervan zijn een voetenbad in de saunagang voor de procedure van opwarmen of afkoelen van het lichaam of het plaatsen van een elleboog in een waterbakje ter herstel van lichamelijke klachten. Als echter in een ziekenhuis of therapeutische instelling patiënten ter herstel van lichamelijke of geestelijke klachten met hun gehele lichaam in water gaan is er wel sprake van zwemmen of baden. Ook bij verschillende cosmetische behandelingen kunnen lichaamsdelen voor enige tijd in water worden ondergedompeld. Ook hierbij zal het van de situatie afhangen of dit in het normale spraakgebruik als zwemmen of baden wordt gezien. Als bijvoorbeeld alleen de voeten worden ondergedompeld zal er geen sprake zijn van zwemmen of baden, ook niet als er bijvoorbeeld – zoals bij fish-spa's, vissen in het bassin aanwezig zijn. Als men daarentegen als onderdeel van de behandeling in zijn geheel in een waterbassin zou gaan zal ook in het normale spraakgebruik wel over baden worden gesproken.

Het begrip zwemmen of baden impliceert dat er bij een waterbassin naast het vasthouden van water ook sprake moet zijn van enige waterdiepte en enige duur van verblijf. Een "bedriegertje", een onopvallend verwerkt fonteintje in de vloer die de over die vloer wandelende bezoekers verrast door op een willekeurig moment te gaan spuiten, zal niet als zwemmen of baden worden opgevat. Ook een constructie waarin kinderen op kleine schaal zonder zelf te water te gaan kunnen spelen met het aanleggen van dammen en het vasthouden van water in sluizen zal niet als zwemmen en baden worden gezien. Als echter in een park een ondiep waterbassin als onderdeel van een speeltuin is aangelegd om kinderen in het water te laten spelen zal al snel over zwemmen of baden worden gesproken, ook als het waterreservoir relatief ondiep is.

Gelegenheid bieden tot

Een derde begrip dat een rol speelt is "gelegenheid bieden tot". Ook hierbij is het normale spraakgebruik leidend, en heeft een belangrijke rol gespeeld bij het bepalen van het toepassingsbereik. Zo wordt gebruik van waterbassins binnen een particulier huishouden door personen die daartoe behoren niet gezien als "gelegenheid bieden tot" zwemmen of baden. Dat geldt zowel voor een badkuip in de badkamer, die immers ook valt onder de omschrijving van waterbassin, als een zwembad in de tuin, ongeacht de vraag of daarbij behandeling van het water plaatsvindt en op welke wijze. Daarbij maakt het bovendien niet uit of het gaat om een huishouden in een koopwoning of een huurwoning.

Met opmerkingen [MK20]: Waarom is hier voor gekozen? Er kunnen wel degelijk gezondheidsrisico's verbonden zijn aan het zwemmen in modder, melk of bier. Het risico is dat hiermee een maas in de wet gecreëerd wordt voor exploitanten die liever niet gecontroleerd worden. Als ik elke dag een beker melk aan mijn zwemwater doseer krijg ik een melkbad en hoef ik dan niet meer aan de Bal badinrichtingen te voldoen? Dat lijkt mij niet de bedoeling.

Nogmaals, de risico's zitten in het wederzijds gebruiken van het water (of in een breder kader de vloeistof waarin gezwommen wordt) en zit er niet in of dat wel of niet water is.

Met opmerkingen [MK21]: De hier gekozen definitie is zeer onduidelijk en laat veel ruimte voor mazen in de wet. Het is niet aannemelijk dat het water in een elleboog-bakje voor verschillende patiënten hergebruikt wordt, met het risico van overdraagbare ziektes, maar weer wel bij een voetenbad waar het te verwachten is dat verschillende mensen dit gaan gebruiken. Dat een Fish-Spa uitgesloten is omdat het lastig is om hiervoor regels op te stellen wil niet zeggen dat daar geen risico's aan verbonden zijn, de wetenschappelijke literatuur is daar duidelijk over; fish-spa's hebben gezondheidsrisico's. Door deze omschrijving lijkt het erop dat waterspeeltuinen niet meer onder de reikwijdte vallen en dat kan niet de bedoeling zijn. Er moet hiervoor wel onderscheid gemaakt worden in type waterspeeltuin. Type 1 heeft een pomp die (vaak met handkracht) grondwater omhoog brengt waar kinderen vervolgens mee kunnen spelen in zogenaamde natuurspeeltuinen. Dit water wordt eenmalig gebruikt, komt koud uit de grond en stroomt vervolgens af naar het oppervlaktewater, of voor een deel weer terug in de grond. Natuurlijk zitten er ook gezondheidsrisico's aan dit water, maar die vallen in het niet bij type 2. Dit tweede type heeft namelijk verwarmd water wat door middel van pompen in een afgesloten systeem continu hergebruikt wordt en waarbij kinderen (interactief) het water kunnen spuiten, vernevelen of tuimelen (tuimel-emmer). Doordat de combinatie van verwarming, recirculatie en verneveling zijn de risico's voor Legionella groot, terwijl de hoeveelheid water waar mee gespeeld wordt heel klein is. Sterker nog, je kunt als ouder, zittend naast een dergelijke waterspeeltuin een Legionellabesmetting oplopen zonder een druppel water in de speeltuin aangeraakt te hebben. De expertgroep heeft op deze speciale categorie gewezen en geadviseerd om deze binnen de reikwijdte te laten vallen gezien de gezondheidsrisico's. Het is onduidelijk waarom deze risicovolle categorie bij deze toelichting niet benoemd wordt.

Nogmaals, het gaat om het herhaaldelijk wederzijds gebruiken van water en niet wat voor type bassin het is, wie de eigenaar van dat bassin is, of dat er contact met grondwater is. Het water is de drager van eventuele ziektekiemen, niet het bassin, de eigenaar of het grondwater, kan wel, maar dat is weer een ander geval. Het water moet dus hygiënisch en veilig zijn en het is dus veel logischer en makkelijker om het water als kapstok te gebruiken voor de regelgeving en niet het bassin op de eigenaar.

3.2.2 Nadere keuzes over het toepassingsbereik

Situaties vergelijkbaar met particulier huishouden

Hiervoor is aangegeven dat gebruik van waterbassins binnen een particulier huishouden door personen die daartoe behoren niet gezien wordt als “gelegenheid bieden tot” zwemmen of baden. Als binnen een huishouden door derden gebruik wordt gemaakt van waterbassins, bijvoorbeeld tijdens een bezoek of een verjaardagsfeestje, zou wel van “gelegenheid bieden tot zwemmen en baden” kunnen worden gesproken. De vraag is dan of voor dergelijke situaties ter bescherming van de gebruikers het stellen van regels door de overheid voor het zwemmen of baden voor de hand ligt. Voor de meeste situaties is het antwoord op deze vraag ontkennend. Van de overheid kan niet verwacht worden, dat deze via specifieke regels gebruikers van waterbassins in dergelijke situaties beschermt. Dat bij het gebruik geen onaanvaardbare risico's voor gezondheid en veiligheid optreden hoort bij de eigen verantwoordelijkheid van zowel diegenen die het waterbassin ter beschikking stellen als van diegenen die er gebruik van maken. De overheid kan hier redelijkerwijs geen rol in spelen.

Eenzelfde conclusie geldt voor situaties die veel overeenkomsten vertonen met een huishouden. Het gaat dan om waterbassins in ruimten bestemd voor tijdelijk verblijf van een enkel persoon of een afzonderlijke groep personen, zoals bij een kamer of suite in een hotel, motel, pension of vakantiehuisje, of een tijdelijk verhuurd afzonderlijk deel van een gebouw, zoals bij een bed and breakfast, of tijdelijke verhuur van de eigen woning aan derden. Ook als in deze situaties in beperkte mate sprake is van het delen van voorzieningen die normaal gesproken tot één huishouden behoren, zoals een badkuip in een badkamer in een hostel die door een aantal gasten wordt gedeeld, ligt het niet voor de hand om specifieke regels over gelegenheid bieden tot zwemmen en baden door de overheid te stellen. **Alle voornoemde situaties worden daarom buiten het toepassingsbereik van dit besluit gehouden.**

Dit geldt echter niet voor situaties, waarin het gebruik niet meer vergelijkbaar is met een huishouden, bijvoorbeeld als het waterbassins bij een woonhuis door de eigenaar structureel ter beschikking van derden wordt gesteld, zoals een vereniging die het waterbassin gebruikt om daarin kinderen te leren zwemmen. Ook waterbassins die wat schaal betreft niet meer vergelijkbaar zijn met een huishouden, zoals een waterbassin bij een pension of hotel dat vergelijkbaar is met een zwembad bij bijvoorbeeld een fitnesscentrum, vallen wel onder het toepassingsbereik.

Waterbassins die voor korte periode worden opgesteld

In de praktijk komen situaties voor waarbij waterbassins voor korte periode worden opgesteld.

Deze situaties variëren van gebruik dat vergelijkbaar is met huishoudelijk gebruik tot bijzondere gelegenheden bij evenementen. Gedacht kan bijvoorbeeld worden aan:

- een met drinkwater gevuld opblaasbaar kinderbad dat op een warme dag door bewoners op een grasveld tussen woningen wordt opgesteld en door kinderen van naastgelegen woningen wordt gebruikt,
- een waterattractie die tijdens een straatfeest wordt opgesteld, of
- een waterbak dat in het kader van een adventure-run wordt opgesteld en gevuld wordt met oppervlaktewater of drinkwater.

Met opmerkingen [MK22]: Deze redenering creëert een nieuwe maat in de wet. Een bungalowpark met zwembaden bij de vakantiehuisjes hoeft dus voor die “prive”-zwembaden niet aan het Bal badinrichtingen te voldoen, ook niet als die zwembaden aan elkaar door gekoppeld zijn op een gezamenlijke zuivering, dat is namelijk veel goedkoper dan allemaal kleine zuiveringen maken. Terwijl bij het doorkoppelen van die baden het water weer gedeeld wordt met meerdere gebruikers over langere tijd en die zouden daardoor wel onder het besluit moeten vallen volgens de expertgroep. Bij het definiëren van de reikwijdte vanuit het water zijn ook deze risico's gedekt, maar bij de gekozen reikwijdte in de nu voorliggende versie niet.

In dergelijke situaties is er veelal sprake van geringe risico's, waarbij de eigen verantwoordelijkheid van de gebruikers (of hun ouders) nadrukkelijk een rol speelt. Van de overheid kan eigenlijk niet verwacht worden dat ze ook in dergelijke situaties bescherming biedt. Het stellen van allerlei administratieve verplichtingen (zoals 4 weken van tevoren melden) is niet reëel en de overheid heeft ook geen capaciteit om hierop toezicht uit te oefenen. Het onder de regelgeving brengen van dergelijke situaties suggereert een aandacht van de overheid die niet waargemaakt kan worden. Op de zorgplicht van de wet kan worden teruggevallen zodra sprake is van onaanvaardbare situaties waar de overheid tegen aan loopt of waarover de overheid geïnformeerd wordt op te treden, maar een actieve opstelling van de overheid is niet in deze situaties niet aan de orde.

3.2.3 Indeling waterbassins die wel onder het toepassingsbereik vallen

Waterbassins kunnen op verschillende manieren worden gebruikt voor het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden. In grote lijnen kan onderscheid worden gemaakt tussen waterbassins waarbij zwemwaterbehandeling ervoor zorgt dat het water voor langere tijd en door meerdere gebruikers kan worden gebruikt, en waterbassins waarin over het algemeen geen behandeling van het water plaatsvindt en het water daarom ook een kortere verblijfstijd heeft. Uitgaande van de verschillen in gebruik wordt in dit besluit een onderverdeling van waterbassins in vier soorten gebruikt:

- waterbassins waarin het water wordt gedesinfecteerd,
- zwembadverwarmers,
- bassins met eenmalig gebruik door een persoon, en
- overige waterbassins.

Deze onderverdeling wordt hieronder kort toegelicht.

Waterbassins waarin het water wordt gedesinfecteerd

Bij waterbassins waarin het water wordt gedesinfecteerd is het meestal de bedoeling dat het water voor langere tijd in het waterbassin blijft staan/circuleert en door meerdere personen kan worden gebruikt.

Het water wordt daarbij meestal ook verwarmd. In deze omstandigheden is sprake van langdurige inbreng van verontreiniging en ontstaat een klimaat-situatie waar micro-organismen zich vestigen, ontwikkelen en het systeem kunnen infecteren/gedijen. Om een minimumkwaliteit van het water onder deze omstandigheden te waarborgen is behandeling van het water nodig, die veelal uit filtratie en uit desinfectie met chloorverbindingen bestaat. Bij onjuist gebruik kan de behandeling zelf een risico voor de gezondheid betekenen: er kunnen voor de gezondheid acuut schadelijke chloorverbindingen vrijkomen (waaronder chloorgas), zowel bij regulier gebruik als bij incidenten, en de filters en armaturen kunnen zelf een plaats worden waar micro-organismen groeien. Bij een juiste behandeling van het water is het voordeel dat ook overdracht van micro-organismen tussen personen in het bad deels wordt tegengegaan. Het gelijktijdig of na elkaar gebruik door meerdere verschillende personen brengt daardoor minder risico's met zich mee en is bij deze waterbassins ook standaard.

Chloor is een middel dat niet alleen desinfecteert, maar dat bij contact met verontreinigingen afkomstig van de gebruikers allerlei chloorverbindingen vormt die zowel in het water als de lucht (veel van de verbindingen zijn vluchtig) irritatie kunnen veroorzaken. Ernstige

Met opmerkingen [MK23]: Desinfectie is niet goed gedefinieerd. Het gaat daarbij vooral om de mate van desinfectie. In een zwembad wordt het water ook gedesinfecteerd omdat het UV-straling van de zon bacteriën inactieveert in de bovenste cm's van de zwembad. Echter dit is niet in verhouding tot gechloreerde zwembaden. Als met "gedesinfecteerd" de "gechloreerde zwembaden" worden bedoeld, dan dit ook als zodanig benoemen, anders zijn dit de punten waar we straks juridisch getouwtrek over gaan krijgen.

Wat nu als er een nieuwe vorm van desinfectie komt, niet gebaseerd op chlorering, zoals bijvoorbeeld bij het systeem waaraan ik de afgelopen jaren heb gewerkt, wat werkt op UV-desinfectie?

Met opmerkingen [MK24]: Als water blijft staan kun je het niet desinfecteren, ongeacht welke vorm van desinfectie je kiest

Met opmerkingen [MK25]: Dit is niet relevant, wel dat het water een verhoogde temperatuur heeft van gemiddeld rond de 28-32°C

Met opmerkingen [MK26]: Laten we hopen dat bij regulier gebruik geen chloorgas kan ontstaan, anders zou het aantal zwimmers snel teruglopen. Chloorgas ontstaat alleen in uitzonderlijke situaties, datzelfde geldt voor extreme concentraties van schadelijke chloorverbindingen

Met opmerkingen [MK27]: Het staat er nu alsof dit een prettige bijkomstigheid is, maar desinfecteren is één van de twee doelen van de waterbehandeling. De overdracht van micro-organismen wordt door desinfectie maar voor een deel tegengegaan. Desinfectie heeft zover we weten namelijk geen invloed op de afgifte van micro-organismen en ook niet op het opdrinken van micro-organismen of opname via slijmvliezen. Desinfectie heeft alleen invloed op de in het water aanwezige micro-organismen. Als gebruikers dus vlak bij elkaar zwemmen kan het zijn dat er onvoldoende tijd was om de micro-organismen te desinfecteren. Dit geldt ook voor micro-organismen die een natuurlijke weerstand hebben tegen vrij chloor, deze micro-organismen kun je alleen met een goede filtratie verwijderen.

Alternatief voorstel voor deze zin: "Bij een juiste behandeling van het water worden micro-organismen snel geïnactiveerd of afgevangen in het filter, voordat ze andere personen in het water kunnen infecteren."

Bij het infecteren spelen vervolgens ook nog verschillende aspecten zoals hoeveel bacteriën krijgt iemand binnen, hoe virulent zijn die bacteriën, wat is de weerstand van die persoon. Kortom, als je bacteriën binnen krijgt wordt je daar niet zomaar altijd ziek van.

Met opmerkingen [MK28]: Omdat sommige bacteriën langdurig (uren tot dagen) kunnen overleven in een zwembad is het "gelijktijdig" dus minder belangrijk om een besmetting over te dragen. Belangrijk hierbij is wel dat ze hetzelfde water gebruiken.

Met opmerkingen [MK29]: Doet niet ter zake

gezondheidsrisico's zouden daarbij alleen bij frequent en langdurig gebruik aan de orde kunnen zijn, kortdurende effecten (zoals de rode ogen) kunnen wel optreden.

Het beheersen van de risico's die te maken hebben met circulatie van water vraagt om continue aandacht van degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden in dat waterbassin. Zo zal de waterkwaliteit frequent (bij intensief gebruik vaker dan dagelijks) op een aantal parameters onderzocht moeten worden, waarbij met name de parameters die het zuiveringsproces bewaken, zoals het gehalte aan vrij beschikbaar chloor en de zuurgraad, cruciaal zijn. Als deze twee parameters niet op orde zijn, kunnen problemen snel optreden en escaleren.

Zwemvijvers

Zwemvijvers zijn in de open lucht kunstmatig aangelegde waterbassins waarin de omstandigheden van natuurlijk water worden nagebootst. Het water in de zwemvijvers staat echter anders dan bij oppervlaktewaterlichamen niet in contact met de onderliggende bodem en ook niet met het watersysteem. Bij ingebruikname worden de vijvers gevuld met drinkwater. Zwemvijvers hebben een gebruiksdeel waarin gezwommen wordt, en een zuiveringsdeel, waarin het water behandeld wordt met gebruik van een helofytenfilter en eventuele andere fysische methoden. Er worden geen chemische desinfectiemiddelen toegevoegd. Daardoor kunnen in het water verschillende organismen aanwezig zijn. Er is echter geen sprake van een normaal ecosysteem, ook omdat het water niet in verbinding staat met ander natuurlijk water. In de terminologie van de Omgevingswet is er dan ook geen sprake van een oppervlaktewaterlichaam: regels over het beheer en bescherming van oppervlaktewaterlichamen zijn daarom niet van toepassing.

Bassins voor eenmalig gebruik door één persoon

Deze waterbassins zullen wat uitvoering en gebruik betreft vaak vergelijkbaar zijn met een badkuip. Voor gebruik worden deze waterbassins gevuld met drinkwater, dat meestal verwarmd wordt. De waterbassins worden door slechts één persoon tegelijkertijd gebruikt. Na gebruik worden de waterbassins weer geleegd en voor de volgende gebruiker opnieuw met schoon water gevuld.

Deze waterbassin kunnen bijvoorbeeld voorkomen in wellness-centra, waarbij aan het water soms ook andere stoffen worden toegevoegd, zoals verschillende kruiden en etherische oliën.

Doordat voor elke gebruiker nieuw schoon water wordt gebruikt zijn er in beginsel geen aan de waterkwaliteit gerelateerde risico's. Wel is het van belang dat het waterbassin goed ontworpen is zodat er na het legen geen water achterblijft in eventuele armaturen. Hierin zou kan bacteriegroei kunnen plaatsvinden dat uiteindelijk via het bassinwater tot besmetting van de gebruikers zou kunnen kan leiden. Ook dient het waterbassin na het legen adequaat te worden schoongemaakt, om risico's voor de gezondheid door opeenvolgend gebruik te voorkomen.

Overige waterbassins

Tot de overige waterbassins behoren gelet op het voorgaande waterbassins waarbij het bassinwater niet wordt behandeld door middel van desinfectie of een helofytenfilter en

Met opmerkingen [MK30]: Dit suggereert dat bij niet intensief gebruik dagelijks misschien wel genoeg is. Volgens mij is dat niet goed, we moeten eerder te intentie wekken dat bij intensief gebruik tenminste drie keer per dag gemeten moet worden en bij niet intensief gebruik tenminste twee keer

Met opmerkingen [MK31]: Deze parameters bewaken alleen de desinfectie, dat is slechts een deel van het zuiveringsproces. Het doorzicht is het andere deel, dat moet ook vastgesteld worden en is daarmee een bewaking voor de filtratie. Voorstel om deze derde parameter (doorzicht) met toelichting ook toe te voegen aan deze alinea

Met opmerkingen [MK32]: Ik mis in dit stukje iets over de risico's voor de zwemmers. In de alinea over de gedesinfecteerde zwembaden worden die risico's wel genoemd en hier niet. Daardoor wordt de suggestie gewekt dat die risico's er niet zijn, terwijl dat onjuist is. Er zijn wel degelijk gezondheidsrisico's aan het zwemmen in een zwemvijver en de kwaliteit moet daarom ook wekelijks door een laboratorium gemeten worden, terwijl dat in een gedesinfecteerd bad maandelijks is. Is het nodig om hier in het bijzonder te wijzen op de risico's voor de ziekte van Weil? Deze ziekte wordt door ratten via de urine overgedragen. Als de urine van geïnfecteerde ratten in het water van een zwemvijver komt lopen de gebruikers van die zwemvijver een gezondheidsrisico. Er moeten daarom maatregelen genomen worden om te voorkomen dat ratten in het water kunnen komen.

Met opmerkingen [MK33]: Wat wordt hiermee bedoeld? Dit is niet een gebruikelijke term. Het watersysteem kan van alles zijn. Als bedoeld wordt het oppervlaktewater en/of het grondwater, dan dat ook als zodanig benoemen. Als hiermee bedoeld wordt het watersysteem van een gedesinfecteerd zwembad, dan dit noemen.

Met opmerkingen [MK34]: Dat is alleen op papier zo, in de praktijk zitten er vaak 2 of meer personen in. Overweeg om hierover een opmerking op te nemen om dit in elk geval te benoemen. Bij afwezigheid van desinfectie zijn de risico's op kruisbesmetting in een bad met een dergelijk kleine inhoud groot. Daar staat tegenover dat die gelijktijdige gebruikers in veel gevallen familie (ouder/kind of broertjes/zusjes) zijn. Bij een directe familielatie is een verhoogd risico ... [2]

Met opmerkingen [MK35]: Lijkt mij niet relevant, kan weg, de rest is wel relevant. "Soms wordt aan het water in dergelijke waterbassins verschillende kruiden of etherische oliën toegevoegd". Dit laatste geeft het water een lekker geurtje, maar het nadeel van het gebruik van deze stoffen is dat die oliën een enorme vervuiling ... [3]

Met opmerkingen [MK36]: Ik zou deze term niet gebruiken, is geen gebruikelijke term. Overweeg dit te vervangen voor: "leidingwerk, afsluiters en appendages"

Met opmerkingen [MK37]: Schoonmaken is wat anders dan desinfecteren. Wat wordt hier bedoeld? In de huidige regelgeving moeten de wanden van deze bassins voor het volgende gebruik gedesinfecteerd worden. Ik zou zoiets ook nu weer opnemen,

Met opmerkingen [MK38]: Als "floating tanks" hier onder vallen, dan dit ook als voorbeeld noemen

waarbij sprake is van gebruik van hetzelfde water door meerdere personen. Dit zal bijvoorbeeld het geval zijn bij peuterspeelbaden. Dit zijn kleine baden met een geringe waterdiepte die zijn ingericht om te spelen of baden, met een harde bodem, zoals een betonnen bak. **Peterspeelbaden-Peuterspeelbaden** zijn vaak te vinden in de stedelijke omgeving. Deze baden kunnen snel verontreinigd raken doordat ze een relatief klein watervolume hebben en een relatief hoge belasting. Daarnaast zal het regelmatig voorkomen dat kleine kinderen erin urineren en vuil inbrengen vanuit de omgeving. Vanwege dit risico op snelle verontreiniging vragen dergelijke baden om adequaat beheer om te voorkomen dat risico's voor de gezondheid optreden. Een ander voorbeeld van overige waterbassins is een koud water dompelbad in een sauna, waarvan meerdere gebruikers tegelijk of na elkaar gebruik kunnen maken. Of een waterbassin waarbij sprake is van een constante verversing van het water.

3.3 Normadressaat

Ten aanzien van de normadressaat wordt aangesloten bij de keuzes die zijn gemaakt in het Bal.

De regels in het besluit zijn gericht tot degene die de activiteit verricht waarop die regels betrekking hebben. Diegene moet **zorg dragen/zorgdragen** voor de naleving van de regels die over de activiteit gelden.

Deze plicht houdt ook in, dat de normadressaat ervoor zorgt, dat eventuele werknemers of andere bedrijven die binnen de activiteit in opdracht van de normadressaat deelactiviteiten verrichten, zoals onderhoud van bepaalde installaties, de regels naleven. Dat geldt ook voor eventuele regels die als maatwerkvoorschrift over de activiteit zijn gesteld, en voor het bij de activiteit eventueel gebruiken van een gelijkwaardige maatregel.

De wet en dit besluit bevatten geen nadere duiding aan welke criteria "degene die de activiteit verricht" in een concreet geval zou moeten voldoen. Zo bevatten de wet en het besluit bijvoorbeeld geen bepalingen over welke vorm van zeggenschap diegene over de activiteit moet hebben, of welke rechtsvorm er wel of niet onder valt. Het mag ook zonder een regeling in de wet of het besluit duidelijk zijn, dat degene die de activiteit verricht (economische) zeggenschap over die activiteit zal moeten hebben. Daarbij gaat het zowel om het daadwerkelijk kunnen starten van die activiteit als het zo nodig aanpassen of zelfs staken daarvan. Degene die de activiteit verricht kan zowel een natuurlijke persoon zijn, als een rechtspersoon. Veelal zal degene die de activiteit verricht eigenaar of huurder zijn van het perceel waarop de activiteit wordt verricht.

Voorgaande betekent niet dat het bevoegd gezag steeds zelf moet achterhalen wie normadressaat is. Door het doen van een melding of het verstrekken van gegevens wordt voor het bevoegd gezag in beginsel duidelijk, wie degene is die de activiteit **zal verrichten**. Die wordt dan als normadressaat gezien en is aanspreekpunt voor het zo nodig stellen van een maatwerkvoorschrift, of bij een waarschuwing voorafgaand aan handhaving.

Gedurende het verloop van de activiteit kan degene die de activiteit verricht wijzigen. Dit besluit bevat de plicht om als de normadressaat wijzigt het bevoegd gezag hierover te informeren.

In sommige gevallen is het mogelijk dat verschillende rechtspersonen als normadressaat zouden kunnen optreden. Dat kan aan de orde zijn in situaties van "getrapte verantwoordelijkheid", bijvoorbeeld als een landelijk opererend bedrijf een nieuwe lokale vestiging opent. In die gevallen kan men een keuze maken over wie de vereiste informatie

Met opmerkingen [MK39]: Jammer dat hier een juridische term voor gebruikt wordt, dit komt de leesbaarheid van de regelgeving niet ten goede. De meeste mensen zullen niet weten wat een normadressaat is. Het is beter om dergelijke termen niet te gebruiken als je tenminste wilt dat regelgeving duidelijk en eenduidig is. De term "houder" die in de huidige regelgeving gebruikt wordt is wel alom bekend en kan beter gebruikt worden.

voorafgaand aan de start van die vestiging aan het bevoegd gezag verstrekt. Dat kan de hoofdvestiging van het landelijk opererend bedrijf zijn, maar ook degene die de economische zeggenschap heeft over de lokale vestiging. Degene die uiteindelijk melding doet of informatie verstrekt zal vanaf dat moment als degene die de activiteit verricht worden beschouwd.

3.4 Bevoegd gezag

Voor activiteiten die binnen het toepassingsbereik van dit besluit vallen, wordt in het besluit ook het bevoegd gezag voor de algemene rijksregels aangewezen. Het gaat daarbij om het bevoegd gezag:

- waaraan een melding wordt gedaan,
- dat een maatwerkvoorschrift kan stellen, en
- dat beslist op een aanvraag om toestemming tot het treffen van een gelijkwaardige maatregel.

De aanwijzing van het bevoegd gezag voor de algemene rijksregels is gebaseerd op de artikelen 4.9 tot en met 4.13 van de wet. In artikel 4.9 van de wet is de hoofregel opgenomen: burgemeester en wethouders kunnen worden aangewezen als bevoegd gezag. Hiervan is in dit besluit geen gebruik gemaakt. In artikel 4.11 van de wet is het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden genoemd als categorie waarvoor gedeputeerde staten als bevoegd gezag kunnen worden aangewezen. Vanwege de continuïteit met de huidige regelgeving is ook voor het aanwijzen van de provincie gekozen voor de algemene rijksregels in dit besluit.

Artikel 18.2 van de wet bepaalt wie het bevoegd gezag is dat zorg draagt voor de bestuursrechtelijke handhavingstaak. In dat artikel is onder meer bepaald, dat als sprake is van een activiteit waarvoor algemene rijksregels zijn gesteld, de bestuursrechtelijke handhavingstaak bij het bevoegd gezag voor die algemene rijksregels berust. Door het aanwijzen van gedeputeerde staten als bevoegd gezag in artikel 13.3 berust de bestuursrechtelijke handhavingstaak voor het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden in een waterbassin derhalve ook bij gedeputeerde staten.

Artikel 4.8 van de wet bepaalt ten slotte wie bevoegd gezag is voor decentrale algemene regels. Voor de omgevingsverordening is dit gedeputeerde staten. Tot die decentrale regels behoren ook eventuele maatwerkregels.

3.5 Wijzingen ten opzichte van de situatie voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet

- Niet langer wordt aangesloten bij het begrip 'badinrichting' of bij waterbassins met een wateroppervlakte van 2 vierkante meter. De regelgeving ziet slechts op datgene dat van belang is voor het beschermen van de gezondheid en veiligheid van de gebruikers.
- Er is een nieuwe indeling gemaakt in activiteiten. Deze indeling is toekomstbestendig.

4 Verschillende typen regels en instrumenten

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de hoofdkeuzes bij de inzet van de belangrijkste regels en instrumenten:

Met opmerkingen [MK40]: Is dit wel verstandig? Als zwembaden hun juridische zaken straks gaan uitbesteden omdat ze het zelf niet meer kunnen overzien, de juristen die dan de meldingen doen, worden dan beschouwd als degene die de activiteit verricht.

Met opmerkingen [MK41]: Wordt hiermee wijzigingen bedoeld, of aanwijzingen

Met opmerkingen [MK42]: De hele term is: "badinrichtingen, ingericht voor het zwemmen of baden anders dan in oppervlaktewater en waarvan tenminste één bassin een wateroppervlakte van 2 m² of meer heeft en dieper is dan 0,50 meter" waarom wordt slechts een deel van die term genoemd? Dit maakt het onduidelijk

Met opmerkingen [MK43]: Regelgeving kan niet zien, hooguit toezien

Met opmerkingen [MK44]: Of dit toekomstbestendig is kan alleen de toekomst uitwijzen, dat kun je volgens mij nu niet stellen. Als je het toch wil laten staan, zet dan ook bij dat deze indeling voldoende mazen biedt voor toekomstig juridisch getouwtrek.

- De specifieke zorgplicht
- Doelvoorschriften, middelvoorschriften, informatieverplichtingen, waarbij in het bijzonder wordt ingegaan op waterkwaliteitseisen en kwaliteitseisen voor de binnenlucht, de risicoanalyse ~~ne-en~~ het beheersplan, en informatieverplichtingen
- Gelijkwaardige maatregelen
- Maatwerkregels en maatwerkvoorschriften
- Meldingsplichten

4.1 Specifieke zorgplicht

Specifieke zorgplichten binnen de stelselherziening

In het Besluit activiteiten leefomgeving is voor elke categorie van activiteiten een specifieke zorgplicht opgesteld. Deze zorgplichten bouwen voort op de algemene zorgplicht in de wet, maar zijn concreter. De specifieke zorgplicht geeft het doel aan dat bij de bescherming van de fysieke leefomgeving moet worden bereikt zonder daarbij aan te geven met welke middelen dat doel bereikt moet worden, en zonder dat doel in kwantificeerbare termen te omschrijven. De specifieke zorgplicht houdt daarmee het midden tussen de algemene zorgplicht van de wet en de meer uitgewerkte doelvoorschriften en middelvoorschriften. In dit Bal zijn de volgende hoofdkeuzes gemaakt voor de specifieke zorgplicht:

- ~~de specifieke zorgplicht verschilt wathet~~ toepassingsbereik ~~betreft-verschilt~~ niet van overige regels
- ~~de specifieke zorgplicht~~ komt niet in de plaats van uit oogpunt van rechtszekerheid wenselijke nadere uitwerking van regels over activiteiten
- ~~de specifieke zorgplicht daar waar uitgewerkte regels ontbreken geldt doet een beroep op~~ de eigen verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer ~~voor zover geen uitgewerkte regels gelden,~~
- ~~de specifieke zorgplicht~~ blijft gelden als in het besluit meer uitgewerkte regels zijn gesteld;
- ~~de specifieke zorgplicht~~ geldt ook voor vergunningplichtige activiteiten, en
- ~~de specifieke zorgplicht is, net als andere algemene rijksregels, is~~ bestuursrechtelijk en strafrechtelijk handhaafbaar.

Met opmerkingen [MK45]: Probeer het leesbaar te houden, juist voor mensen die niet juridisch geschoold zijn. De volgende opsomming is niet te volgen.

Deze hoofdkeuzes zullen hieronder kort worden toegelicht.

Ad a:

De specifieke zorgplicht is een algemene regel en valt als zodanig binnen het toepassingsbereik dat is bepaald in de artikelen 13.1 en 13.2. Dit betekent dat de specifieke zorgplicht alleen geldt als sprake is van een activiteit en oogmerk als genoemd in deze artikelen. Op een activiteit of een belang dat niet binnen het toepassingsbereik van hoofdstuk 13 valt, maar wel binnen het toepassingsbereik van de wet valt, is de wettelijke zorgplicht van toepassing.

Ad b:

Het vinden van de juiste balans bij de inzet van verschillende typen regels is van groot belang. Daar waar in de praktijk bij een activiteit breed optredende nadelige gevolgen voor de leefomgeving door doelvoorschriften of middelvoorschriften kunnen worden gereguleerd

is voor deze doel- of middelvoorschriften gekozen. Anderzijds is de keuze voor doelvoorschriften of middelvoorschriften niet altijd mogelijk of wenselijk.

In het besluit zijn bijvoorbeeld niet langer regels opgenomen die voor een initiatiefnemer vanzelfsprekend zijn. Door deze vanzelfsprekende regels achterwege te laten, kan het aantal regels in dit besluit worden beperkt en worden geen regels opgenomen, die door velen als betuttelend worden ervaren en zouden afleiden van de hoofdzaken. Zo maakt een specifieke zorgplicht het mogelijk om zich bij het formuleren van algemene regels te richten op de hoofdzaken. Omdat er een specifieke zorgplicht geldt is het niet nodig om alle potentiële nadelige gevolgen van de activiteiten volledig met detailregels af te dekken.

Naast het niet opnemen van vanzelfsprekende regels is ook niet getracht om alle potentiële nadelige gevolgen in doel- of middelvoorschriften te vangen, als die nadelige gevolgen weliswaar in theorie overal aan de orde kunnen zijn, maar zich in de praktijk alleen zelden voordoen.

Ten slotte ontbreken doel- en middelvoorschriften voor nieuwe activiteiten of het op een andere manier dan gebruikelijk verrichten van bestaande activiteiten, waarmee bij het opstellen van regels geen rekening kon worden gehouden. **Dat bepaalde ontwikkelingen niet te voorzien zijn is onvermijdelijk in een maatschappelijke werkelijkheid die divers en dynamisch is.** De specifieke zorgplicht geldt in deze situaties als vangnet.

Ad c:

Uit de specifieke zorgplicht volgt dat het voor de bescherming van de fysieke leefomgeving niet voldoende is om alleen de doelvoorschriften of maatregelen die in dit besluit zijn voorgeschreven strikt en naar de letter na te leven. Op grond van de specifieke zorgplicht rust op degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden de plicht om daarnaast te blijven nadenken over maatregelen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd om nadelige gevolgen voor de in dit besluit geregelde belangen te voorkomen of afdoende te beperken.

Ad d:

De specifieke zorgplicht blijft van kracht naast eventuele andere in dit besluit opgenomen algemene regels. Dit laat onverlet dat in het algemeen het naleven van de voorschriften van dit besluit voldoende zal zijn om nadelige effecten te voorkomen, uitgaande van de gebruikelijke wijze waarop de in het besluit gereguleerde activiteiten in de praktijk worden uitgevoerd. Maar wanneer degene die de activiteit verricht ongebruikelijke handelingen uitvoert of juist handelingen nalaat, waarvan iedereen **een redelijk denkend mens** kan weten dat daardoor nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving ontstaan die eenvoudig voorkomen hadden kunnen worden, heeft de zorgplicht wel betekenis naast de voorschriften.

Ook kan de zorgplicht betekenis naast de voorschriften hebben als zich in de fysieke leefomgeving bijzondere omstandigheden voordoen, die ook een bijzondere inspanning kunnen vragen van degene die de activiteit verricht. Ook met die bijzondere omstandigheden kan bij het stellen van de regels onmogelijk rekening worden gehouden.

Ad e:

Een specifieke zorgplicht blijft van kracht op een vergunningplichtige activiteit. Deze hoofdkeuze over de specifieke zorgplicht is voor hoofdstuk 13 minder relevant omdat voor het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden geen vergunning nodig is.

Ad f:

Met opmerkingen [MK46]: Je kunt het dan beter ook niet toekomstbestendig noemen als je hier zegt dat je de toekomst niet kunt voorspellen

Met opmerkingen [MK47]: Laten we niet discrimineren op verstandelijke vermogens

De specifieke zorgplicht is, net als andere algemene rijksregels, bestuursrechtelijk en strafrechtelijk handhaafbaar. Directe handhaving op de specifieke zorgplicht ligt voor de hand bij evidente overtredingen. Daarvan is sprake in situaties waarin het handelen of nalaten van degene die de activiteit verricht "onmiskenbaar" in strijd is met de zorgplicht. Een specifieke zorgplicht kent een meer 'open karakter' dan de overige algemene regels. Bij een specifieke zorgplicht kunnen daarom situaties aan de orde zijn waarin minder duidelijk is of van onmiskenbare strijd sprake is. Het bevoegd gezag zal **maakt** dan een keuze **moeten maken** tussen een handhavingstraject of het eerst verduidelijken wat de specifieke zorgplicht inhoudt.

Met opmerkingen [MK48]: Wordt hier onmiskenbare tegenstrijdigheid bedoeld, onmiskenbare strijd is hier volgens mij niet ter zake

De specifieke zorgplicht gaat niet zo ver dat daaronder ook het voorkomen of beperken van nadelige gevolgen valt die in redelijkheid voor degene die de activiteit verricht niet te voorzien zijn. In dergelijke situaties zal het bevoegd gezag eerst moeten concretiseren dat maatregelen nodig zijn. Bij inzet van algemene regels kan deze concretisering zowel in rijksregels als decentrale regels de vorm hebben van het stellen van een maatwerkvoorschrift. Voor zover de specifieke zorgplicht in algemene rijksregels of de omgevingsverordening is opgenomen is concretisering via maatwerkregels ook een optie. Op de instrumenten maatwerkvoorschrift en maatwerkregel wordt in paragraaf 4.4 nader ingegaan. Als een vastgesteld maatwerkvoorschrift vervolgens niet wordt nageleefd, kan alsnog handhavend worden opgetreden tegen overtreding daarvan.

Met opmerkingen [MK49]: Ik zou het omdraaien; je mag verwachten dat iedereen die een activiteit verricht alle kennis verzameld die redelijkerwijs nodig is om nadelige gevolgen van die activiteit te beperken

Met opmerkingen [MK50]: Dit wordt heel lastig, want hiervoor moet bepaald worden of de nadelige gevolgen aanvaardbaar zijn of niet. Dat iemand zijn teen kneust in een zwembad is misschien aanvaardbaar, maar wat als het er tien of vijftig of honderd zijn? Zijn de toezichhouders opgeleid om de aanvaardbaarheid van dergelijke gevallen te bepalen? En wat als het dan gaat om ernstigere zaken, zoals een legionellabesmetting, is 20 zwemmers met een legionellabesmetting aanvaardbaar als 300.000 zwemmers per jaar dat zwembad bezoeken? Of is één overlijdensgeval aanvaardbaar als een exploitatiemaatschappij 2 miljoen zwemmers per jaar heeft?

Het initiatief voor het concreet invullen van wat onder de specifieke zorgplicht valt, hoeft overigens niet altijd bij het bevoegd gezag te liggen. Het is ook mogelijk dat degene die de activiteit verricht of een derde belanghebbende zekerheid wil verkrijgen over die gekozen invulling. Een van de mogelijkheden om deze zekerheid te verkrijgen is het verzoek aan het bevoegd gezag om een maatwerkvoorschrift te stellen. Een andere optie is overleg met het bevoegd gezag over de nadere invulling van de specifieke zorgplicht zonder de uitkomst van het overleg te formaliseren in een maatwerkvoorschrift, bijvoorbeeld als alle betrokkenen het eens zijn met die invulling.

Met opmerkingen [MK51]: Dus als een houder het even niet weet, vraagt hij een maatwerkvoorschrift aan, die is waarschijnlijk gratis, dat is veel goedkoper dan een duur adviesbureau inhuren. Ik denk dat we moeten opletten met het toebeden van een adviesfunctie aan het bevoegd gezag. Als het bevoegd gezag een maatwerkvoorschrift stelt en er gebeurt dan een ongeval met nadelige gevolgen, wie is dan aansprakelijk als het maatwerkvoorschrift wel nageleefd is?

De specifieke zorgplichten in dit besluit zijn zowel bestuursrechtelijk als strafrechtelijk handhaafbaar. Gelet op bovenbeschreven rol die deze zorgplicht speelt zou het niet logisch zijn om juist in de gevallen waarin onmiskenbaar sprake is van strijd met de zorgplicht het strafrechtelijk instrumentarium niet ter beschikking te hebben. Een keuze om de zorgplicht alleen **bestuursrechtelijke bestuursrechtelijk** handhaafbaar te laten zijn, zou ertoe kunnen leiden dat er druk ontstaat om vaker voor **een iedereenieder** evidente verplichtingen in gedetailleerde voorschriften te vertalen, alleen om diegenen die zich het minst van de bescherming van de fysieke leefomgeving aantrekken en zelfs de onmiskenbare zorg niet betrachten, alsnog strafrechtelijk aan te kunnen pakken op die voorschriften. De meer bewuste initiatiefnemer zou daarmee "onder de kwade lijden" en met een veelheid aan vanzelfsprekende regels worden geconfronteerd.

Met opmerkingen [MK52]: Dit is een zin met 62 woorden. Probeer het leesbaar te houden en zinnen te gebruiken die niet langer zijn dan 30 woorden, dat is al moeilijk genoeg voor de gemiddelde Nederlander.

Omgaan met specifieke zorgplichten in dit besluit

In dit besluit wordt een extra activiteit aan het Besluit activiteiten leefomgeving toegevoegd: het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden in waterbassins. Voor deze activiteit is eveneens een specifieke zorgplicht opgenomen volgens de al eerder gemaakte hoofdkeuzes.

Niet alle hoofdkeuzes zijn even relevant voor deze activiteit. Zo is er geen vergunning vereist voor het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden. Dat een specifieke zorgplicht ook naast de voorschriften in de vergunning blijft gelden, is dan ook minder relevant. Dat een specifieke zorgplicht naast meer uitgewerkte regels in het besluit geldt daarentegen, is wel relevant.

Zeker omdat er in afdeling 13.2 weinig algemene rijksregels zijn opgenomen over het risico van verdrinking of letsel van de gebruikers.

Ook geldt dat de specifieke zorgplicht aansluit bij de oogmerken die in het hoofdstuk zijn opgenomen. De zorgplicht sluit aan bij de nadelige gevolgen die de activiteit kan hebben voor de verdrinking van gebruikers, de gezondheid van de gebruikers en letsel van gebruikers. Degene die de activiteit verricht is verplicht met het oog op deze belangen te handelen. Daarnaast is in het tweede lid, naast het opnemen van de strekking van artikel 4.27, tweede lid, van de wet, de verplichting uit het eerste lid nader geconcretiseerd.

Onder de specifieke zorgplicht voor het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden vallen ook enkele vanzelfsprekende regels. Een voorbeeld van een dergelijke regel is het vlak voor tijd vullen van een waterbassin voor eenmalig gebruik. Het is duidelijk dat de waterkwaliteit zal afnemen naarmate het water in het waterbassin langer staat. Met het oog op het beschermen van de gezondheid zal daarom niet al te lang voor tijd het waterbassin moeten worden gevuld. Dit hoeft echter niet in een algemene rijksregel te worden uitgeschreven.

4.2 Doelvoorschriften, middelvoorschriften, informatieverplichtingen

Net als in het Bal hebben ook de meer uitgewerkte regels die zijn opgenomen in dit besluit de vorm van doelvoorschriften, middelvoorschriften of informatieverplichtingen.

Doelvoorschriften kennen een doel dat te bereiken is in objectieve termen. De artikelen met kwaliteitseisen voor het water in een waterbassin zijn voorbeelden van doelvoorschriften. Middelvoorschriften verplichten direct om bepaalde maatregelen te treffen. Dit kunnen zowel technische als bijvoorbeeld organisatorische maatregelen zijn. Middelvoorschriften worden vooral ingezet als het niet mogelijk is een doelvoorschrift te formuleren, terwijl er wel een geschikte maatregel kan worden geformuleerd. Voorbeelden van middelvoorschriften zijn bijvoorbeeld de verplichting een risicoanalyse op te stellen of de verplichting om een waterbassin met water van drinkwaterkwaliteit te vullen. Op de voor- en nadelen van doel – en middelvoorschriften is in paragraaf 2.3.4 van de nota van toelichting van het Bal ingegaan.

Hieronder wordt ingegaan op een veel voorkomend doelvoorschrift in dit besluit, namelijk de kwaliteitseisen. Daarna worden een paar middelvoorschriften, namelijk de risicoanalyse en het beheersplan, toegelicht. Tot slot wordt aandacht besteed aan de informatieverplichtingen.

4.2.1 Kwaliteitseisen

De inhoudelijke regels in afdeling 13.2 bestaan voornamelijk aan-uit eisen aan de waterkwaliteit en de kwaliteit van de binnenlucht.

In het besluit wordt een verschil gemaakt tussen het moeten voldoen aan kwaliteitseisen voor de waterkwaliteit en de kwaliteit van de binnenlucht, of het moeten nemen van maatregelen om aan die kwaliteitseisen te voldoen. In het eerste geval is sprake van een resultaatsverplichting. Een initiatiefnemer overtreedt de regels als deze zich niet houdt aan de gestelde kwaliteitseisen. In het tweede geval is sprake van een inspanningsverplichting. De initiatiefnemer moet maatregelen nemen om aan de kwaliteitseisen te voldoen. Als niet aan de kwaliteitseisen wordt voldaan, zijn er verplichte maatregelen opgenomen waar diegene aan moet voldoen, zoals het sluiten van het waterbassin. In dit geval is sprake van

Met opmerkingen [MK53]: Interessante redenering. Hoe zit het dan met de gezondheid van de zwemmers in een zwembad met desinfectie? Daar is de periode op controle van de waterkwaliteit 2x per dag, is dat met het oog op het beschermen van de gezondheid dan niet ook te lang? Als je dit wilt bereiken kun je beter opnemen dat de houder moet aangeven hoe vaak hij de waterkwaliteit controleert per dag en waarom dat zo is.

Met opmerkingen [MK54]: Geldt dat ook voor de kwaliteitseis voor vrij chloor, ik zou denken dat dat een middelvoorschrift is.

Met opmerkingen [MK55]: Het is best mogelijk om een doelvoorschrift te formuleren voor desinfectie. Het mist alleen aan politieke daadkracht om dat ook daadwerkelijk te doen. Het enige wat de politiek hoeft te doen is kaders te plaatsen wat wel en niet aanvaardbaar is, nu wordt dat aan de markt over gelaten. Voor de overheid van Nederland is het veel makkelijker om de aanvaardbaarheid van nadelige gevolgen te bepalen, voor de houder van een zwembad is dat veel moeilijker. Toch is er door de politiek voor gekozen om die keuze bij de houder neer te leggen en niet bij de overheid te houden. Het is dan niet echt netjes om hier te zeggen dat het formuleren van een doelvoorschrift niet mogelijk is, hoe moet de houder dan met dit nieuwe besluit gaan werken als de overheid zelf aangeeft dat het niet mogelijk is? Voor de desinfectie van het water moet het vrij chloor tussen de 0.5-1.5 mg/L zijn (middelvoorschrift) en om de veiligheid van de gebruikers te waarborgen moet de houder verder kijken dan de uitgewerkte regels. Hij/zij moet dus zelf een afweging maken wat aanvaardbaar is, terwijl de overheid zelf aangeeft dat dat niet kan (niet mogelijk om een doelvoorschrift te formuleren). Hoe kun je dit dan wel van een houder verwachten?

een overtreding als er geen maatregelen zijn genomen om aan de kwaliteitseisen te voldoen. Daarnaast is sprake van een overtreding als de gestelde verplichte maatregelen, zoals sluiting van het waterbassin, niet zijn genomen.

Eisen voor de kwaliteit van de binnenlucht gelden alleen bij waterbassins waarin wordt gedesinfecteerd. Bovendien ~~zullen zijner~~ alleen bij een waterbassin of deel van een waterbassin in een gesloten ruimte maatregelen ~~nodig moeten worden genomen~~ om aan de kwaliteit van de binnenlucht te voldoen ~~bij een waterbassin of deel van een waterbassin in een gesloten ruimte~~. Waterbassins in een afgesloten ruimte hebben een atmosfeer waarbij de lucht (re)circuleert en waarbij het onvoldoende ventileren (of te veel recirculeren) een negatieve invloed op de kwaliteit van de binnenlucht heeft. De parameters die in de lucht gemeten moeten worden zijn trichlooramine en ozon. In de toelichting bij artikel 13.22 is een nadere toelichting op deze parameters opgenomen.

Eisen voor de waterkwaliteit gelden voor alle activiteiten. Bij de parameters voor de waterkwaliteit kan onderscheid worden gemaakt in parameters voor desinfectie, desinfectiebijproducten, microbiologische parameters en parameters die de efficiëntie van desinfectiemiddelen aantonen.

De microbiologische parameters ~~kunnen~~ dienen ter indicatie van de ziekteverwekkende ~~microorganismen~~ micro-organismen die in het water kunnen voorkomen. Deze indicatorparameters hebben soms betrekking op micro-organismen welke op zichzelf ziekteverwekkend zijn voor gebruikers, maar voor andere geldt dat niet. In dat geval duiden zij op de mogelijke aanwezigheid van andere (moeilijk te bepalen) ziekteverwekkers in het zwem- of badwater. Bepaling van microbiologische indicatorparameters geeft naast informatie over de microbiologische veiligheid van het zwem- en badwater inzicht in het functioneren van de waterbehandeling (desinfectie en filtratie) in relatie tot de badbelasting.

In de toelichting bij artikel 13.16 is per parameter voor de waterkwaliteit een beschrijving opgenomen.

4.2.2 Risicoanalyse en beheersplan

Het opstellen van een risicoanalyse sluit aan bij het uitgangspunt meer vrijheid én verantwoordelijkheid te leggen bij degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden. In de risicoanalyse wordt geanalyseerd welke risico's er voor de gebruiker van een waterbassin zijn. In een beheersplan worden de maatregelen opgenomen om de risico's te beheersen die zijn geconstateerd in de risicoanalyse. Dit geeft degene die de activiteit verricht de ruimte te kiezen voor maatregelen die voor diegene het meest zinvol, effectief en economisch zijn. De maatregelen uit het beheersplan moeten worden uitgevoerd, van de resultaten die met het beheersplan zijn behaald moet vervolgens een verslag worden bijgehouden.

De verplichting tot het opstellen van een risicoanalyse en beheersplan komen bij een aantal activiteiten terug. Om onnodige herhaling van deze artikelen te voorkomen is ervoor gekozen deze bepalingen op te nemen in een module. Bij de activiteiten wordt vervolgens naar de module verwezen.

Hoewel de toepasselijke regels in de module voor de verscheidene activiteiten gelijk zijn, is de verwachting dat de uiteindelijke risicoanalyse en het beheersplan per activiteit van elkaar zullen verschillen. De gezondheidsrisico's bij een waterbassins waarin wordt gedesinfecteerd zullen verschillen van de gezondheidsrisico's bij een waterbassin voor eenmalige gebruik. Bovendien zijn niet alle onderdelen van de risicoanalyse voor elke activiteit relevant, zoals het vereiste om de gezondheidsrisico's voor gebruikers als gevolg van de kwaliteit van de

Met opmerkingen [MK56]: Let hiermee op, als een zwembad ozon wil gaan gebruiken voor oxydatie, dan is dat niet voor desinfectie, moet hij dan wel of niet de luchtkwaliteit meten? Ik zou denken van wel, maar hier wordt de suggestie gewekt dat er omstandigheden zijn waarin de luchtkwaliteit niet gemeten hoeft te worden. Dit geldt ook voor nieuwe (toekomstige) desinfectiemethoden. Mogelijk zijn daar geen luchtmetingen bij nodig. Wees specifiek, gechloreerde baden moeten trichlooramine in de lucht meten en daar waar ozon gebruikt wordt of geproduceerd wordt moet ozon gemeten worden.

Met opmerkingen [MK57]: Recirculatie is altijd een percentage, nooit 100%. Hier wordt de suggestie gewekt dat dit niet zo is, let daarmee op.

Met opmerkingen [MK58]: Ventileren is niet gedefinieerd. Wordt hiermee bedoeld het aandeel nieuwe frisse buitenlucht wat elk uur toegevoegd wordt aan de binnenlucht, of de ventilatievoud van de ruimte zelf. Het ventilatievoud is een veel gebruikte term in zwembaden en is de hoeveelheid lucht die door een zwemzaal gaat, ongeacht of het vers of gerecycled is.

Met opmerkingen [MK59]: Is dit waar het om draait, lijkt mij niet. Maatregelen moeten volgens mij specifiek, meetbaar, aanvaardbaar (waaronder ook duurzaam) en realistisch zijn. Als de maatregelen SMART moeten zijn, dan moeten de maatregelen ook nog in de tijd gezet worden. Als we de houder alleen zinvolle effectieve economische maatregelen laten uitvoeren dan wordt het er niet hygiënischer en veiliger op in de zwembaden, met alle respect.

Met opmerkingen [MK60]: Er zijn denk ik meer overeenkomsten dan verschillen. Legionella is het grootste hygiënerisico en aanzuiging/beknelling het grootste veiligheidsrisico lijkt mij. Die kunnen bij beide in gelijke mate aanwezig zijn. Volgens mij is dit niet zo'n gelukkig voorbeeld, misschien beter de zwembadvergelijken met een bassin met desinfectie

binnenlucht te analyseren. Hierover kan degene die de activiteit verricht dan ook kort zijn. Kortom, een risicoanalyse en beheersplan zijn toegespitst op de activiteit die wordt verricht.

Uit de specifieke zorgplicht volgt dat een risicoanalyse en beheersplan actueel moeten worden gehouden. Verder moet deze gedurende een zekere tijd worden bewaard. Dit kan zowel in papieren of in digitale vorm. De risicoanalyse en het beheersplan geven niet alleen houvast aan de initiatiefnemer, maar ook voor het bevoegd gezag, dat aan de hand van deze documenten kan controleren in hoeverre aan de artikelen van het besluit wordt voldaan.

4.2.3 Informatieverplichtingen

De verplichting om gegevens en bescheiden aan het bevoegd gezag te verstrekken wordt ook wel de informatieverplichting genoemd. In dit besluit wordt ten aanzien van de informatieverplichting aangesloten bij de keuzes die zijn gemaakt in het Bal. Het kan bij deze informatie zowel gaan om informatie die voorafgaand aan het starten van de activiteit moet worden verstrekt, als om informatie die periodiek of alleen in bepaalde in het besluit omschreven situaties moet worden verstrekt.

Die informatieverplichting moet worden onderscheiden van de meldingsplicht: bij een meldingsplicht is het verboden de activiteit te verrichten zonder te melden, bij een informatieplicht geldt zo'n verbod niet. De meldingsplicht wordt toegelicht in paragraaf 4.5 van deze toelichting.

De informatieverplichtingen sluiten aan op andere regels in dit besluit, en worden niet ingezet om bijvoorbeeld los van die regels informatie te vergaren. De informatieverplichtingen in dit aanvullingsbesluit hebben betrekking op het aanleveren van informatie over ongewone voorvallen, waaronder het informeren van het bevoegd gezag over een te hoge waarde voor legionella. Daarnaast heeft de informatieverplichting betrekking op het periodiek informeren van het bevoegd gezag over de resultaten van de metingen voor de waterkwaliteit en kwaliteit van de binnenlucht.

4.3 Gelijkwaardige maatregelen

Gelijkwaardige maatregelen binnen de stelselherziening

Om bij maatregelen die in algemene regels zijn voorgeschreven flexibiliteit te waarborgen bevat de wet in artikel 4.7 de regeling van gelijkwaardigheid. Degene die de activiteit verricht heeft het recht om een maatregel toe te passen die gelijkwaardig is aan de maatregel die in de algemene regels is voorgeschreven, tenzij dat recht in die algemene regels expliciet is uitgesloten.

Met de gelijkwaardige maatregel moet ten minste hetzelfde resultaat worden bereikt als met de voorgeschreven maatregel is beoogd. Het is aan de initiatiefnemer om aan te tonen dat een maatregel gelijkwaardig is.

De wet gaat er in het eerste lid van artikel 4.7 van uit dat het bevoegd gezag eerst moet instemmen met de toepassing van een gelijkwaardige maatregel. Het tweede lid van dat artikel biedt de mogelijkheid om in algemene regels te bepalen dat toepassing van gelijkwaardige maatregelen mogelijk is zonder voorafgaande instemming, wel of niet met een voorafgaande melding.

Omgaan met gelijkwaardige maatregelen in dit besluit

Met opmerkingen [MK61]: Was het maar zo makkelijk. Het lijkt nu dat de kwaliteit van de binnenlucht alleen gegarandeerd hoeft te worden als er trichlooramine (TCA) of ozon kan vrijkomen, dat is natuurlijk niet zo. De kwaliteit van de binnenlucht moet altijd gegarandeerd worden en verdient extra aandacht als TCA of ozon vrij kunnen komen.

Met opmerkingen [MK62]: Dit wekt de suggestie dat er een tijd komt dat je de RA+BP mag weggooien en dat is volgens mij niet zo. Zolang er gezwommen wordt moet er een actueel RA+BP aanwezig zijn en moet hier aantoonbaar mee gewerkt worden. Over oude versies kun je nog twisten, het is raadzaam om in elk geval een lijst bij te houden van de wijzigingen in voorgaande versies zodat bij toekomstige wijzigingen duidelijk is of dat misschien in het verleden al een keer geprobeerd is en toen al dan niet werkte.

In dit besluit zijn over de regeling van gelijkwaardigheid de volgende keuzes gemaakt:

- ~~er is geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om toepassing van gelijkwaardige middelen uit te sluiten de toepassing van alternatieve middelen is toegestaan;~~
- ~~ook van de mogelijkheid om zonder voorafgaande instemming van het bevoegd gezag gelijkwaardige maatregelen te mogen gebruiken is geen gebruik gemaakt; dit mag alleen als het bevoegd gezag de gelijkwaardigheid van de alternatieve middelen vooraf beoordeeld en goedgekeurd heeft;~~
- ~~het bevoegd gezag geeft bij om discussie over de vraag welke belangen in de beoordeling van gelijkwaardigheid moeten worden betrokken te voorkomen wordt bij maatregelen in dit besluit waar nodig aangegeven met het oog op welke belangen hierbij meegenomen deze zijn opgenomen.~~

Omdat geen beperking van gelijkwaardigheid is opgenomen en het vereiste van voorafgaande toestemming al in artikel 4.7 van de wet is opgenomen bevat dit besluit dus geen artikel over toepassing van gelijkwaardige maatregelen

Het instrument gelijkwaardigheid speelt voornamelijk een rol bij middelvoorschriften, waarbij degene die de activiteit verricht ruimte heeft om een aan het voorgeschreven middel gelijkwaardig middel toe te passen. In dit besluit is ervoor gekozen om zo veel mogelijk te werken met doelvoorschriften en middelvoorschriften juist achterwege te laten. Dat brengt met zich mee dat naar verwachting niet vaak een beroep op de regeling van gelijkwaardigheid zal worden gedaan.

Een beroep op de regeling van gelijkwaardigheid zou bijvoorbeeld aan de orde kunnen zijn bij de verplichting om bepaalde waterbassins te vullen met water dat voldoet aan de kwaliteitseisen voor drinkwater. Het is denkbaar dat degene die gelegenheid tot zwemmen of baden biedt kiest voor ander water, zoals schoon grondwater, en het bevoegd gezag verzoekt om dit toe te staan vanwege het feit dat zijn keuze wat veiligheid en gezondheid betreft gelijkwaardig is.

4.4 Maatwerkregels en maatwerkvoorschriften

~~Maatwerkvoorschriften, Maatwerkregels en maatwerkregels maatwerkvoorschriften binnen de stelselherziening~~

De Omgevingswet maakt binnen algemene rijksregels de inzet van ~~maatwerkvoorschriften maatwerkregels en maatwerkregels maatwerkvoorschriften~~ mogelijk, waarmee algemene rijksregels kunnen worden ingevuld, of waarmee van die algemene rijksregels kan worden afgeweken. ~~Maatwerkvoorschriften, Maatwerkregels en maatwerkregels maatwerkvoorschriften~~ maken het mogelijk om de algemene rijksregels over activiteiten beter te laten aansluiten op de lokale omstandigheden en/of de specifieke situatie van degene die de activiteit verricht.

Maatwerkregels kunnen worden gesteld in het omgevingsplan, de waterschapsverordening of de omgevingsverordening, en kunnen ook gelden voor daarbij aangegeven locaties, en daarmee zowel voor bestaande als toekomstige activiteiten. Met maatwerkregels kan dus bij voorbaat, niet gekoppeld aan een specifieke activiteit, en ook gebiedsgericht duidelijk worden gemaakt welke regels er op de locatie gelden. Ook de mogelijkheid om maatwerkregels te stellen wordt in het Besluit activiteiten leefomgeving ruim geboden, waarbij wel waar nodig nader wordt aangegeven welk bestuursorgaan de maatwerkregels kan stellen.

Met opmerkingen [MK63]: Juridische taal is voor de gemiddelde Nederlander niet te volgen. Voorbeeld is de opsomming hieronder. Ik heb getracht het aan te passen zodat het leesbaarder wordt, maar de strekking hetzelfde blijft. Het doel van het opschrijven is toch dat de lezer het zelf na één keer lezen begrijpt, niet dat hij een jurist nodig heeft om het uit te leggen.

Met opmerkingen [MK64]: Schoon grondwater is heel wat anders dan drinkwater. Zwembaden zijn veelal gelegen in stedelijk gebied en het grondwater in dit stedelijk gebied is zeker niet schoon te noemen. Ook in het buitengebied is dat niet altijd het geval. Nu is er wel ruimte tussen drinkwaterkwaliteit en de kwaliteit die minimaal nodig is voor suppletie in zwembaden. De drinkwaternormen zijn gebaseerd op het levenslang drinken van 2L per dag, terwijl dat in zwembaden zeker niet aan de orde is, daar zijn andere normen voor nodig. Maar er moeten geen bestrijdingsmiddelen uit stedelijk gebied, of ammonium uit landbouwgebied in zitten.

Met opmerkingen [MK65]: Deze alinea heeft in de consultatieversie een gestippelde achtergrond. Het is niet duidelijk wat de reden daarvoor is.

Met opmerkingen [MK66]: Staat vreemd als de volgorde afwijkt van de paragraaf titel. De volgorde zoals nu in de paragraaf kop staat wordt ook gehanteerd in het Bal, dus die is het meest logisch om aan te houden, al is het Bal daar niet consequent in.

Maatwerkvoorschriften zijn beschikkingen, gesteld over een concrete activiteit. Ze kunnen ambtshalve worden gesteld, bijvoorbeeld naar aanleiding van een melding of van toezicht, of op verzoek, zowel van degene die de activiteit verricht als van een derde. Ze zijn gericht tot degene die de activiteit verricht, dus een bepaald persoon of een bepaald bedrijf. In het Besluit activiteiten leefomgeving wordt de mogelijkheid om maatwerkvoorschriften te stellen voor alle categorieën van activiteiten ruim geboden.

~~Maatwerkregels kunnen worden gesteld in het omgevingsplan, de waterschapsverordening of de omgevingsverordening, en kunnen ook gelden voor daarbij aangegeven locaties, en daarmee zowel voor bestaande als toekomstige activiteiten. Met maatwerkregels kan dus bij voorbaat, niet gekoppeld aan een specifieke activiteit, en ook gebiedsgericht duidelijk worden gemaakt welke regels er op de locatie gelden. Ook de mogelijkheid om maatwerkregels te stellen wordt in het Besluit activiteiten leefomgeving ruim geboden, waarbij wel waar nodig nader wordt aangegeven welk bestuursorgaan de maatwerkregels kan stellen.~~

~~Omgaan met maatwerkvoorschriften-maatwerkregels en maatwerkregels maatwerkvoorschriften in dit besluit~~

Met opmerkingen [MK67]: Idem vorige kop

In aansluiting op de keuzes die in het Besluit activiteiten leefomgeving zijn gemaakt en in paragraaf 3.4 van de nota van toelichting van dat besluit zijn toegelicht wordt ook in dit besluit de mogelijkheid om maatwerkvoorschriften-maatwerkregels en maatwerkregels maatwerkvoorschriften te stellen ruim geboden, waarbij ook van de regels van dit besluit kan worden afgeweken. De beperkingen zijn dat maatwerkvoorschriften-maatwerkregels en maatwerkregels-maatwerkvoorschriften niet kunnen worden gesteld over bepalingen waarin activiteiten worden aangewezen als het gelegenheid bieden tot zwemmen en baden in een waterbassin. Ook kunnen geen maatwerkvoorschriften worden gesteld over meldingen.

Wat maatwerkregels betreft wordt daarnaast bepaald, dat maatwerkregels alleen in de omgevingsverordening kunnen worden gesteld.

Het voorgaande betekent niet dat het stellen van maatwerkvoorschriften-maatwerkregels en maatwerkregels-maatwerkvoorschriften onbeperkt mogelijk is. Ten eerste bepaalt de wet dat het oogmerk en de strekking van de algemene rijksregels, zoals in de wet vastgelegd, ook van toepassing zijn op de bevoegdheid tot het stellen van maatwerkvoorschriften maatwerkregels en maatwerkregels-maatwerkvoorschriften. Voor het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden zijn het oogmerk en de strekking van de algemene rijksregels in artikel 4.27 Omgevingswet vastgelegd, in artikel 13.2 zijn de oogmerken nader uitgewerkt. Maatwerkvoorschriften-Maatwerkregels en maatwerkregels-maatwerkvoorschriften zijn dus gebonden aan de in artikel 13.2 opgenomen oogmerken.

Gelet op het karakter van de regels in dit besluit is de verwachting overigens niet dat van de geboden mogelijkheid veel gebruik zal worden gemaakt. Voor de in de praktijk gangbare situaties bieden de regels van dit besluit voldoende bescherming. Maar in de praktijk doen zich ook situaties voor, waarin de initiatiefnemer in specifieke gevallen keuzes maakt, die het nodig maken maatwerk te stellen.

Zo gaan de regels voor waterbassins waarin wordt gedesinfecteerd uit van toepassing van chloorverbindingen. De kwaliteitseisen voor het bassinwater bevatten daarom ook minimeis met betrekking tot het gehalte aan vrij beschikbaar chloor. Het is op zich mogelijk om een adequate desinfectie van het bassinwater te bereiken op een andere manier dan door middel van chloorverbindingen. Mocht een initiatiefnemer daarvoor willen kiezen en in het geheel geen chloorverbindingen toepassen dan kan deze een maatwerkvoorschrift aanvragen om af te wijken van de kwaliteitseisen van dit besluit die

uitgaan van toepassing van chloorverbindingen. Uiteraard zal bij een zodanige aanvraag de initiatiefnemer moeten aantonen dat bij toepassing van een ander desinfectiemiddel nog altijd sprake is van het beschermen van de gezondheid van de gebruiker, een van de oogmerken van de regels voor zwemmen of baden in een waterbassin. Het bevoegd gezag kan bij het stellen van het maatwerkvoorschrift zo nodig een andere kwaliteitseis stellen, afgestemd op het toegepaste desinfectiemiddel.

Een ander voorbeeld. Het resultaat van de dagelijkse metingen hoeft bij waterbassins waarin wordt gedesinfecteerd en overige waterbassins niet aan het bevoegd gezag worden verstrekt. Als het bevoegd gezag deze informatie wil ontvangen, kan het een maatwerkvoorschrift opleggen met het verzoek deze informatie te verstrekken.

Met opmerkingen [MK68]: De achtergrond van deze alinea's is gestippeld in de consultatieversie. Geen idee waarom dat is.

4.5 Meldingsplichten

Meldingsplicht binnen de stelselherziening

Bij een deel van de activiteiten met potentieel grotere nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving is het gewenst dat de activiteit niet start, voordat het bevoegd gezag daarover op de hoogte is gebracht. De wet maakt het in artikel 4.4 mogelijk om in dergelijke gevallen in de algemene rijksregels te bepalen dat het verboden is zonder voorafgaande melding aan het bevoegd gezag een activiteit te verrichten. Deze melding geeft het bevoegd gezag de tijd voor een initiële controle van de voorgenomen activiteit, zodat het zich ervan kan vergewissen dat de regels zullen worden nageleefd. Een andere aanleiding voor het opnemen van een meldingsplicht is dat het bevoegd gezag dan tijdig kan beoordelen of het nodig is om maatwerkvoorschriften te stellen. Soms zal het bevoegd gezag zelf maatregelen nemen in verband met de voorgenomen activiteit. In andere gevallen kan hier, eventueel door een derde, om worden gevraagd.

Vanwege het rechtsgevolg van de meldingsplicht, die inhoudt dat de initiatiefnemer de activiteit niet mag verrichten als geen melding is gedaan, mag er geen twijfel over bestaan of de ingediende melding voldoet aan de daaraan gestelde eisen. Een onvolledige melding is immers geen melding, met als gevolg dat de activiteit bij een onjuiste melding verboden zou zijn. Dit zou inhouden dat degene die de activiteit wil verrichten opnieuw een melding zou moeten doen, waarbij de meldingstermijn opnieuw zou gaan lopen. Om dit te voorkomen worden de indieningsvereisten bij de melding nauwkeurig uitgewerkt en "digitaal" vastgelegd. Dat schept helderheid voor zowel degene die moet melden als het bevoegd gezag en voorkomt dat er verschil van mening kan bestaan over de vraag of een melding volledig is of niet.

Omgaan met meldingsplicht binnen dit besluit

In dit besluit is voor alle waterbassins, zoals die in afdeling 13.2 van het besluit worden onderscheiden, een meldingsplicht ingesteld. Gelet op de mogelijke risico's voor de gezondheid die met zwemmen en baden kunnen samenhangen is het wenselijk dat het bevoegd gezag voorafgaand aan de start van de activiteit op de hoogte is van het feit dat op een bepaalde locatie gelegenheid tot zwemmen of baden wordt geboden, en desgewenst een initiële controle van de voorgenomen activiteit kan verrichten of kan beoordelen of het nodig is om maatwerkvoorschriften te stellen.

4.6 Wijzigingen ten opzichte de situatie voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet

- Door het gebruik van specifieke zorgplichten **zien de algemene rijksregels** alleen op de hoofdzaken. De specifieke zorgplicht blijft gelden naast de meer in het besluit uitgewerkte regels.
- In plaats van gedetailleerde middelvoorschriften is zoveel mogelijk gebruik gemaakt van doelvoorschriften. Dit geeft meer ruimte aan de initiatiefnemer om de verplichting op gewenste wijze in te vullen.
- Informatieverplichtingen zijn zo specifiek mogelijk geformuleerd.
- In alle gevallen kunnen **gelijke-gelijkwaardige** maatregelen worden toegepast. Dit stimuleert innovatie. Hiertoe zijn bij diverse artikelen het oogmerk opgenomen, zodat duidelijk is waaraan gelijkwaardig getoetst moet worden.
- Er is een ruime bevoegdheid voor het stellen van maatwerkregels en maatwerkvoorschriften.
- Alle activiteiten dienen te worden gemeld.

Met opmerkingen [MK69]: "... zien de algemene rijksregels alleen toe..."

5 Uitvoering, toezicht en handhaving

De uitvoeringstaak is belegd bij de provincie. Er is daarmee geen wijziging beoogd ten opzichte van de situatie zoals deze was voor inwerkingtreding van dit besluit.

Voordat een activiteit kan worden verricht, moet deze worden gemeld. Het bevoegd gezag is daarmee op de hoogte dat er een activiteit verricht zal worden en kan indien nodig aanvullende maatwerkvoorschriften stellen. De melding is geen besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Het bevoegd gezag hoeft niet openbaar kennis te geven van deze melding.

Als een **belanghebbende** vermoedt dat niet aan de regels in dit besluit wordt voldaan, kan het bevoegd gezag worden verzocht om een verzoek om handhaving of het stellen van een maatwerkvoorschrift.

Met opmerkingen [MK70]: Wie is een belanghebbende? Kan dat iedereen zijn, of moet je een financieel of ander belang bij de activiteit hebben? Als iedereen het bevoegd gezag om handhaving kan verzoeken, schrijf dat dan ook op, nu wek je de suggestie dat alleen een bepaalde groep mensen dit kan doen.

6 Effecten

Dit hoofdstuk zal grotendeels pas worden gevuld na uitvoering van de verplichte onderzoeken naar effecten.

Drie onderdelen zijn nu wel ingevuld. Er is ingegaan op financiële effecten. Daarnaast is een passage opgenomen over de wijze waarop rekening is gehouden met de vier beginselen van het milieubeleid van de Europese Unie, dit in verband met een specifieke motiveringsplicht in de wet.

Ook zijn de effecten voor de rechtspraak in beeld gebracht, omdat de Raad voor de rechtspraak zijn advies over concept-besluiten baseert op een voorstel van het kabinet.

Financiële effecten

In 2014 is door Sira Consulting het onderzoek 'Toetsing lasten Zwemwaterregelgeving' uitgevoerd. In dat onderzoek zijn de lastenveranderingen in kaart gebracht die de wijziging van de regelgeving ten opzichte van de Bhvz met zich mee bracht. Dit wijzigingsvoorstel is niet in werking getreden. In plaats daarvan werd het toenmalige voorstel gewijzigd. Op het gewijzigde voorstel is opnieuw onderzoek gedaan door Sira Consulting, dat is gepresenteerd in december 2017. Via dit aanvullingsbesluit wordt het gewijzigde voorstel nu ingebouwd in

het Bal. De verwachting is dat de financiële effecten van het gewijzigde voorstel op enkele punten verschillen van de financiële effecten die het aanvullingsbesluit met zich meebrengt. Hierop is (nog) geen nieuw onderzoek uitgevoerd.

Onder de financiële effecten vallen de nalevingskosten voor burgers en bedrijven, zoals de administratieve lasten, de inhoudelijke kosten voor het naleven van de regels en de financiële kosten, maar ook de bestuurlijke lasten die overheden moeten dragen.

Op basis van de eerdere onderzoeken is het volgende te verwachten. Het Bal geeft ten opzichte van het huidige Bhvbx een toename van de administratieve lasten. Dit komt door een actualisering van de normstelling. Deze stijging is in het rapport van 2017 geschat op € 4,1 miljoen per jaar. Bovendien zullen naar verwachting de kosten stijgen door het verplicht stellen van het uitvoeren van een risicoanalyse, het opstellen van een beheersplan en het kennismaken van nieuwe verplichtingen. De stijging van deze kosten wordt in het rapport van 2017 geschat op € 6,5 miljoen per jaar.

Anderzijds moet naast de lastenveranderingen die de regelgeving met zich meebrengt, ook worden ingegaan op de baten van de voorgenomen regelgeving. Met de regelgeving in het aanvullingsbesluit kunnen diverse kostenbesparingen worden gerealiseerd. Deze hebben te maken met het schrappen van verplichte maatregelen en de ruimte die dit voor een initiatiefnemer biedt om de resterende verplichtingen op gewenste wijze in te vullen. Zo kan een initiatiefnemer bijvoorbeeld besparen op watergebruik en het gebruik van chemicaliën. Naar verwachting kan hierbij per jaar een minimale kostenbesparing van € 7,4 miljoen per jaar worden bereikt. Ten opzichte van het rapport in 2014 heeft bovendien een lastenvermindering plaatsgevonden door wijzigingen aan de meetfrequentie door te voeren. Ook kunnen kostenbesparingen worden bereikt door het verwerken en beoordelen van de meetresultaten door een digitaal systeem.

Beginnselen EU-milieubeleid

Op grond van artikel 23.6 van de wet dient bij een algemene maatregel van bestuur waarop artikel 23.5 van toepassing is in de nota van toelichting worden gemotiveerd op welke wijze rekening is gehouden met de vier beginselen van het milieubeleid van de Europese Unie: het voorzorgsbeginsel, het beginsel van preventief handelen, het beginsel dat milieuaantastingen bij voorrang aan de bron dienen te worden bestreden en het beginsel dat de vervuiler betaalt.

Op dit besluit is artikel 23.5 van de wet van toepassing. De beginselen die genoemd zijn in artikel 23.6 van de wet zijn echter bij het stellen van de regels in dit besluit niet relevant. De regels in dit besluit beogen het waarborgen van de veiligheid en het beschermen van de gezondheid van de gebruikers van waterbassins waarin gelegenheid wordt geboden tot zwemmen of baden en niet de bescherming van het milieu ten gevolge van het exploiteren van dergelijke waterbassins. Die bescherming is voor een deel van de milieubelastende activiteiten en de eventueel daarmee samenhangende lozingsactiviteiten die bij exploiteren van een waterbassin aan de orde kunnen zijn geregeld in hoofdstukken 2 tot en met 5 van het Besluit activiteiten leefomgeving. In paragraaf 18.3.2 van de nota van toelichting van het Besluit activiteiten leefomgeving is uitgebreid ingegaan op de vraag, hoe bij de voorbereiding van die regels met de genoemde beginselen rekening is gehouden.

Effect op de rechtspraak

Met opmerkingen [MK71]: Ik mag hopen dat er een nieuw rapport komt en dat hierbij een betere kaasplak van de zwembadmarkt genomen wordt en dat respondenten enerzijds getoetst worden op hun zwembadkennis en dat anderzijds de mening van partijen met commerciële belangen met een korrel zout genomen worden. Zover ik kan overzien zijn er grote fouten gemaakt bij het opstellen van het kosten overzicht. Samengevat zijn de nalevingskosten zwaar onderschat en zijn de verwachte besparingen nog zwaarder overschat en missen bijvoorbeeld de juridische kosten (zie effecten op rechtspraak). Dit alles geeft een veel te rooskleurig beeld van de invoering van deze regelgeving die er volgens mij niet is. Neemt niet weg dat het belangrijk is om deze regelgeving in te ... [4]

Met opmerkingen [MK72]: Bij de nalevingskosten was het uitgangspunt "Aangenomen wordt dat de huidige maatregelen in ieder geval afdoende zijn om alle risico's af te dekken. Aanvullende maatregelen zouden hierdoor niet nodig zijn." Dit kan natuurlijk niet waar zijn. We gaan een aantal nieuwe normen invoeren, normen aanscherpen en we gaan er vanuit dat daarvoor geen extra kosten nodig zijn, dat is zeer ongeloofwaardig. De aanscherping van de gebonden chloro norm zal ervoor zorgen dat er meer UV-installaties in zwembaden ... [5]

Met opmerkingen [MK73]: Ik ga er vanuit dat dit een theoretische benadering is. In de praktijk zijn de kosten voor de naleving altijd hoger dan in theorie omdat bij een afkeur altijd een herbemonstering plaatsvindt. De kosten voor deze herbemonstering zijn niet meegenomen in deze berekening. Zeker bij de invoering van nieuwe regelgeving met aangescherpte en nieuwe normen is het in de begin periode te verwachten dat het percentage afwijkingen hoger zal zijn dan in de huidige situatie. Ik vind het daarom d ... [6]

Met opmerkingen [MK74]: Bij de bepaling van de kosten voor de RA+BP is uitgegaan van een eenmalige uitgave van €1.500 per accommodatie. Dit is vreemd omdat het de bedoeling is dat er een PDCA-cyclus toegepast gaat worden. Dit betekent dat het proces van RA+BP niet eenmalig maar continu uitgevoerd moet worden. Elk jaar moet dus opnieuw gekeken worden naar de risico's en moet afgewogen worden of de maatregelen bijgesteld moeten worden of nog correct zijn. Het is te verwachten dat met deze analyse eel ... [7]

Met opmerkingen [MK75]: Dit getal kan onmogelijk waar zijn. Uitgangspunt voor deze berekening is namelijk dat per bassin €100-150 per dag per bassin bespaard kan worden, vooral op water en energie. Met de kentallen erbij; inkoop water iets meer dan €1, opwarming idem en dan nog lozingskosten maakt dat 1 m³ zwemwater €2.5-3 kost. De genoemde besparing van €100-150 per bassin per dag betekent dus dat er 35-55m³ zwemwater per dag per bassin bespaard kan worden. Veel bassins hebben een inhoud die klein ... [8]

Met opmerkingen [MK76]: Het verlagen van de frequentie voor trichlooramine (TCA) heeft hier waarschijnlijk de grootste bijdrage aan geleverd. Ik vraag me wel af wat nog de toegevoegde waarde is van het 1x per jaar meten van een parameter waarvan je een aantal afkeuringen achter elkaar mag hebben. Mijn inhoudelijk commentaar hierop staat elders, wat mij betreft was de meetfrequentie goed en behoefde geen aanpassing.

Op grond van het Bhvzb werden slechts in beperkte mate rechtszaken gevoerd. Het effect van de regelgeving van dit aanvullingsbesluit is alleen in samenhang te beschouwen met het stelsel waar deze regels onderdeel van gaan uitmaken.

Een eenmalige toename van de werklast zal ontstaan door het eigen maken van de vernieuwde regelgeving. De introductie van nieuwe categorieën waterbassins (zwemvijvers, overig) kan ertoe leiden dat er regels gelden waar ze voorheen niet golden. Of dat er niet langer regels gelden waar deze voorheen wel golden. Ook wordt het aangrijpingspunt van de regels anders: het begrip 'badinrichting' wordt vervangen door 'gelegenheid bieden tot zwemmen of baden in een waterbassin'. Deze wijzigingen kunnen leiden tot een verandering van de werklast.

Daarnaast wordt de mogelijkheid tot het stellen van maatwerk, zowel ambtshalve als op aanvraag, ruim opengesteld. Hoewel niet de verwachting is dat veel van deze mogelijkheid gebruik zal worden gemaakt, de algemene rijksregels zullen in de meeste gevallen afdoende zijn, kunnen er meer verzoeken voor maatwerkvoorschriften worden gedaan.

Anderzijds kan de werklast afnemen. Met dit aanvullingsbesluit neemt de hoeveelheid gedetailleerde regels af en wordt er meer ruimte geboden aan degene die de activiteit verricht. Diegene is nog altijd verplicht de veiligheid van de gebruikers te waarborgen en de gezondheid van de gebruikers te beschermen, maar in tegenstelling tot eerdere regelgeving wordt minder gebruik gemaakt van verplichte maatregelen waaraan moet worden voldaan. Met de introductie van een specifieke zorgplicht, een risicoanalyse en beheersplan en de vervanging van verplichte maatregelen door doelvoorschriften ontstaat er meer mogelijkheden voor de initiatiefnemer. Deze verruiming kan eventueel leiden tot een daling van de gang naar de rechter.

7 Totstandkoming besluit en consultatie

In 2010 is vanuit het toenmalige ministerie van Infrastructuur en Milieu gestart met het ontwikkelen van nieuwe wetgeving voor zwemmen en baden. Aanvankelijk was het de bedoeling om de Whvzb te vervangen door een geheel vernieuwde Zwemwaterwet. Ter begeleiding van dit wetgevingsproject werd een brede groep van belanghebbende organisaties samengesteld, de projectgroep Zwemwaterwet. Leden van die projectgroep kwamen onder meer uit provincies, gemeenten, waterschappen, Recron, Koninklijke Horeca Nederland, Nationaal Platform Zwembaden Nationale Raad Zwemveiligheid (NPZ-NRZ), en FNV.

Met de intrede van de Omgevingswet werd besloten om twee sporen te bewandelen: een wijziging van het Bhvzb (binnen het kader van de bestaande Whvzb), die dan als eerste in werking zou treden. Tegelijkertijd werd dan gewerkt aan het ontwikkelen van een AMvB op grond van de Omgevingswet, die dan op een later moment in werking zou treden.

Een concept van de wijziging van het Bhvzb is in 2014 voor commentaar gepubliceerd op www.internetconsultatie.nl. Op die site is ook een verslag van de resultaten van de consultatie te vinden. Een naar aanleiding van de consultatie aangepast wijzigingsbesluit is toen in procedure gebracht, richting ministerraad. In een voorportaal is besloten om het conceptbesluit niet verder door te sturen, omdat er wel zicht was op de kosten die de nieuwe regelgeving met zich mee zou brengen, maar geen zicht op de mogelijke baten die daarmee gepaard zouden gaan.

Met opmerkingen [MK77]: Het omgekeerde is waarschijnlijker, immers dat is het gevolg van het Amerikaanse model van regelgeving waar deze hele transitie op gebaseerd is. Houders moeten risico's voor hygiëne en veiligheid analyseren en dientengevolge maatregelen nemen om die risico's op een aanvaardbaar niveau te houden. Juist dit woord "aanvaardbaar" is niet gespecificeerd en zal leiden tot juist meer gang naar de rechten. Immers, een houder vind een maatregel aanvaardbaar, maar bij een ongeval zal een rechter moeten uitmaken of dat ook daadwerkelijk zo is. De "aanvaardbaarheid" van de risico's moet dus via juridische weg gespecificeerd worden omdat de overheid er voor gekozen heeft dat niet te doen.

Daarnaast zal ook juridische hulp nodig zijn voor het interpreteren van de ingewikkelde teksten in dit aanvullingsbesluit.

De kosten die daarmee gemoeid zijn horen wel degelijk bij deze transitie, maar zijn niet meegenomen in het rapport van Sira.

Vervolgens is besloten om te stoppen met het eerste spoor (wijziging Bhvbz) en alle energie te richten op het tweede spoor. Op basis van het wijzigingsbesluit is in verschillende etappes het onderhoudige aanvullingsbesluit van het Bal tot stand gekomen. Belangrijke verschillen tussen de voorgaande wijziging van het Bhvbz en het onderhoudige aanvullingsbesluit zijn het niet langer stellen van regels aan bassins waarin ten behoeve van het gebruik vissen aanwezig zijn (fish spa's) en het niet langer onder het toepassingsbereik brengen van tijdelijk opgestelde bassins of waterbassins met een wateroppervlakte van ten minste 2 vierkante meter.

Deze paragraaf zal nog nader worden ingevuld op basis van de belangrijkste consultatiereacties.

8 Invoering

Hoewel het zowel bij degenen die gelegenheid bieden tot zwemmen of baden als overheden al enige jaren bekend is dat de regelgeving onder de Whvbz zou worden gemoderniseerd, blijft enkele ondersteuning handzaam om vanaf het moment van inwerkingtreding de regelgeving goed toe te passen.

De risicoanalyse en het beheersplan krijgen in dit aanvullingsbesluit een prominente rol. In opdracht van het toenmalige Ministerie van Infrastructuur en Milieu is in 2014 door Twynstra Gudde een model ontwikkeld voor het uitvoeren van een risicoanalyse voor een waterbassin waarin wordt gedesinfecteerd. Suggesties voor mogelijke beheersmaatregelen maken onderdeel uit van het model. Deze kunnen dienen als basis voor het beheersplan. Dit model is inmiddels al her en der in de praktijk toegepast. Een organisatie zoals NPZ-NRZ kan in overleg met belanghebbenden het model verder uitwerken, zodat het bijvoorbeeld ook toegepast kan worden op bijvoorbeeld zwembadrijvers en overige bassins.

Bovendien voorziet dit aanvullingsbesluit in overgangsrecht om de overgang zo soepel mogelijk te laten verlopen.

ARTIKELSGEWIJS

In het opschrift van de artikelen is tussen vierkante haken [...] aangegeven wat de grondslag in de Omgevingswet is als dat een ander artikel is dan artikel 4.3. Artikel 4.3 is alleen genoemd als grondslag als deze nader is ingekleurd of gespecificeerd.

Artikel I (wijziging Besluit activiteiten leefomgeving)

A

Afdeling 13.1 Algemeen

Artikel 13.1 (activiteiten)

Eerste lid

Dit artikel bakent af over welke activiteiten dit hoofdstuk gaat. De activiteit is het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden in een waterbassin. Hierin komen een aantal elementen terug: het 'zwemmen of baden', het 'gelegenheid bieden tot', en het 'waterbassin'. Op deze elementen wordt hieronder kort ingegaan.

De begrippen zwemmen of baden kunnen breed worden geïnterpreteerd. Vrijwel elk dompelen, drijven, of een bad nemen valt hieronder. Als slechts een deel van het lichaam in het water wordt gedompeld, zoals een voet of een hand, zal naar normaal spraakgebruik geen sprake zijn van zwemmen of baden. Een voorbeeld hiervan vormen de fish spa's. Dit zijn bassins met vissen, doorgaans van het soort *Garra rufa*, waarin gebruikers armen, voeten, of zelfs het gehele lichaam dompelen. Het is daarbij de bedoeling dat de vissen gaan knabbelen aan de ledematen of lichaam. Er is geen sprake van zwemmen of baden. Fish spa's maken daarom geen deel uit van de activiteit.

Met het 'gelegenheid bieden tot' wordt tot uitdrukking gebracht dat het gaat om het zwemmen of baden voor derden. Het zwemmen of baden voor eigen gebruik is daarmee uitgesloten van het toepassingsbereik.

Een waterbassin is in bijlage I gedefinieerd als een waterkerende constructie voor het zwemmen of baden. Het gaat om een constructie die het water vasthoudt. Zwemlocaties of bassins die in contact staan met een oppervlaktewaterlichaam vallen hier dus niet onder. De aanwijzing van deze zwemlocaties is geregeld in het Besluit kwaliteit leefomgeving.

In paragraaf 3.2 van het algemeen deel van deze nota van toelichting wordt nader ingegaan op het toepassingsbereik van het hoofdstuk.

Tweede lid

In het tweede lid zijn een aantal uitzonderingen opgenomen. Het hoofdstuk is niet van toepassing op het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden in een waterbassin:

- dat wordt benut voor normaal huishoudelijk gebruik,
- in een logiesverblijf als bedoeld in bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving, en
- dat ten hoogste 24 uur aaneengesloten op een locatie is opgesteld.

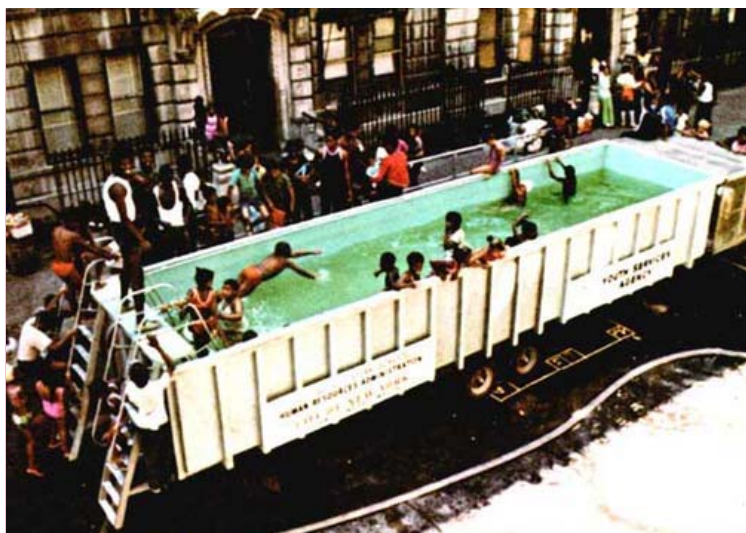
Ad a. Het zwemmen of baden in een waterbassin dat wordt benut voor normaal huishoudelijk gebruik is uitgesloten van dit hoofdstuk. Zo hoeven er bijvoorbeeld geen rijksregels te gelden als derden gebruik maken van het waterbassin in het geval van een kinderveestje. De gebruiker van het waterbassin wordt wel door rijksregels beschermd als van normaal huishoudelijk gebruik geen sprake is. Dit is bijvoorbeeld het geval als met gebruik van het

Met opmerkingen [MK78]: Hier wordt geen redentatie bij genoemd en die is volgens mij wel belangrijk. De redentatie was volgens mij dat er maar een beperkt aantal van die fish-spa's waren en dat het daarom kostbaar was om daarvoor een hele paragraaf te schrijven. Het is niet zo dat er bij fish-spa's geen gezondheidsrisico's zijn, dat heeft het onderzoek van RIVM wel aangetoond. Een lezer en een rechter zou nu de suggestie kunnen krijgen dat onderdompelingen die nog minder zijn dan bij de fish-spa's helemaal geen risico met zich mee brengen en ook dat is onjuist. Het is belangrijk om hierbij de waterspeeltuinen wel te benoemen. Als deze waterspeeltuinen (sprayparks) niet gereguleerd gaan worden zullen ze een groot risico voor de volksgezondheid gaan vormen, hiervoor is al eerder door RIVM in het expert-rapport voor gewaarschuwd. Met waterspeeltuinen wordt niet bedoeld de natuurspeeltuinen met een handbediende waterpomp waar kinderen met water en zand spelen. Met een waterspeeltuin wordt een geconstrueerde speeltuin bedoeld met waterspuiters en vernevelaars die al dan niet interactief gaan spuiten. Het water in dergelijke waterspeeltuinen wordt opgevangen via een doorlatende vloer en continu hergebruikt en vaak ook verwarmd. Door het spuiten/vernevelen van verwarmd water is hier een ernstig legionellarisico aanwezig. Het aantal van deze waterspeeltuinen groeit nu snel, een aanvulling in deze NvT voor de waterspeeltuinen is daarom dus belangrijk. Let daarbij op de definitie van zwemmen of baden, bij de waterspeeltuinen is er eigenlijk geen sprake van een waterbassin. Dit is ook de reden dat de expertgroep het water als medium aangewezen had waarop bepaald wordt of aan deze regelgeving te moeten voldoen.

zwembad winst is beoogd. Een nadere toelichting op het toepassingsbereik is opgenomen in paragraaf 3.2.

Ad b. Een logiesverblijf is in bijlage I, deel B, bij het Besluit bouwwerken leefomgeving gedefinieerd als een 'voor een enkel persoon of een afzonderlijke groep personen bestemd gedeelte van een logiesfunctie'. Een logiesfunctie is een 'gebruiksfunctie voor het bieden van recreatief verblijf of tijdelijk onderdak aan personen'. Voorbeelden van een logiesverblijf zijn een kamer of suite in een hotel, een vakantiehuisje, appartement of woning of een groepsaccommodatie zoals een vakantieboerderij. Een waterbassin in een logiesverblijf is uitgesloten van het toepassingsbereik, voor het zwemmen of baden in de privésfeer worden geen rijksregels gesteld. Op een waterbassin bij een vakantiepark of hotel waar (meerdere) gasten of bezoekers gebruik van kunnen maken is de uitzondering niet van toepassing. Er is hier immers geen sprake van een enkel persoon of afzonderlijke groep personen, het gaat om zwemmen of baden buiten de privésfeer.

Ad c. Een waterbassin dat ten hoogste 24 uur op een locatie is opgesteld valt buiten het toepassingsbereik. Het gaat hier nadrukkelijk om het tijdelijk opgesteld zijn van een waterbassin, niet om het tijdelijk gevuld zijn van een waterbassin. Bij een dergelijk tijdelijk opgesteld waterbassin is het risico op gezondheidsschade als gevolg van de waterkwaliteit beperkt.

Bovendien zal minder snel sprake zijn van een commerciële organisatie, en zal sneller een beroep kunnen worden gedaan op de eigen verantwoordelijkheid van de gebruikers. Voorbeelden van waterbassins die onder deze uitzondering vallen zijn: een opblaasbaar bassin bij een buurtfeest, of een waterbak die wordt geplaatst voor een obstakel run.

Artikel 13.2 (oogmerken)

Dit artikel somt op met het oog op welke belangen de algemene regels in dit hoofdstuk zijn gesteld. In de wet is in artikel 4.27 al aangegeven met het oog op welke belangen de

Met opmerkingen [MK79]: De risico's voor hygiëne en veiligheid in een zwembad hebben niks te maken met de functie of eigendom van het zwembad, maar met het water. Door de functie of eigendom te kiezen als kapstok om de regels vervolgens aan op te hangen is het gevolg dat bepaalde risicovolle varianten buiten de boot dreigen te vallen waar dan weer voor gerepareerd moet worden. Het is daarbij nagenoeg onmogelijk om toekomstige problemen te voorspellen. Het is daarom veel beter om de lijn van de expertgroep te blijven volgen en het water te gebruiken als kapstok voor de regels, immers de risico's met hygiëne en veiligheid in een zwembad hebben altijd met water, of een waterige vloeistof te maken. Als ik nog tijd over heb na het schrijven het commentaar op deze versie zal ik nadenken over een mogelijke oplossingsrichting.

Met opmerkingen [MK80]: Als het water gedeeld wordt zijn er wel degelijk risico's op gebied van hygiëne en veiligheid. Sluit alleen privegebruik uit.

Met opmerkingen [MK81]: Ja, dat hebben we wel geleerd van Bovenkarspel 1999... Een waterbassin wat 24 uur staat kan een enorm risico voor de volksgezondheid zijn. Bovenkarspel was een van de grootste uitbraken in zijn soort van de hele wereld !!! Als je dit doet kun je aftellen tot de volgende legionellaramp, die mogelijk nog groter zal zijn van Bovenkarspel. Als via het water ernstige gezondheidsrisico's te verwachten zijn, dan moet ook een bassin wat maar 24 uur op een locatie staat hygiënisch en veilig zijn.

Met opmerkingen [MK82]: Dergelijke mobiele zwembaden waren vroeger in trek, nu zien we ze niet meer, maar zouden ze terug komen, dan vallen ze buiten de huidige definitie van een zwembad, maar de risico's voor hygiëne en veiligheid zijn er wel. De tijd gebonden beperking van de reikwijdte (ten hoogste 24h) heeft tot gevolg dat we een deel van de risico's missen. Het gaat niet om de tijd of functie, het gaat erom of het water hergebruikt wordt voor dezelfde functie, zwemmen of baden (of spelen)

Met opmerkingen [MK83]: En wat als er 10.000 man aan die obstakel run meedoen? Is de gezondheid van die mensen dan op een andere manier geborgd?

algemene regels voor het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden kunnen zien: het waarborgen van de veiligheid en het beschermen van de gezondheid van de gebruikers. In artikel 13.2 zijn die oogmerken nader gespecificeerd. **Hoewel het risico op verdrinking valt onder het beschermen van de gezondheid van de gebruikers is deze apart genoemd. Onder het beschermen van de gezondheid valt bovendien het waarborgen van de waterkwaliteit en de luchtkwaliteit.**

Artikel 13.2 geeft een limitatieve opsomming. Zo is het hoofdstuk niet van toepassing op de regels over de bouw van een waterbassin, waaronder ook de bevestiging van eventuele geluidboxen aan het plafond, of de regels voor het creëren van een veilige omgeving voor werknemers. Deze belangen kunnen in andere regelgeving zijn geregeld. Bovendien is de wettelijke zorgplicht van toepassing voor de belangen die niet in het artikel zijn genoemd, maar waarop wel de wet van toepassing is.

Het artikel werkt ook door in de bevoegdheden van bestuursorganen, bijvoorbeeld bij de bevoegdheid tot het stellen van maatwerkvoorschriften. Ook is de specifieke zorgplicht van artikel 13.5 gekoppeld aan de belangen. Als een belang niet wordt afgedekt door de nader uitgewerkte regels voor activiteiten in dit hoofdstuk is de specifieke zorgplicht hierop van toepassing.

Artikel 13.3 (bevoegd gezag provincie) [artikel 4.3 in samenhang met artikel 4.11 van de wet]

Gedeputeerde staten zijn van de provincie waarbinnen de activiteit geheel of in hoofdzaak wordt verricht zijn het bevoegd gezag voor het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden in waterbassins. Zij zijn daarmee het bevoegd gezag dat op aanvraag of ambtshalve maatwerkvoorschriften kan stellen, waaraan een melding moet worden gedaan en dat beslist op een aanvraag om toestemming om een gelijkwaardige maatregel te treffen. De bevoegdheid voor bestuursrechtelijke handhaving van overtredingen van de algemene regels ligt op grond van artikel 18.2, eerste lid, ook bij gedeputeerde staten. Het bevoegd gezag waaraan gegevens en bescheiden worden verstrekt of dat geïnformeerd moet worden, volgt de aanwijzing van het bevoegd gezag, dit wordt bepaald bij deze artikelen.

Artikel 13.4 (normadressaat)

Artikel 13.4 bepaalt tot wie de regels van hoofdstuk 13 zijn gericht. Binnen het stelsel van de wet wordt degene die de activiteit verricht primair verantwoordelijk geacht voor de naleving van de regels die gelden voor het verrichten van activiteiten. Degene die de activiteiten verricht, moet voldoen aan de regels van dit besluit, en ervoor zorgen dat de mensen of bedrijven die voor haar of hem werkzaamheden verrichten zich aan de regels over de activiteit houden.

Artikel 13.5 (specifieke zorgplicht)

In paragraaf 4.1 van het algemeen deel van deze nota van toelichting is al ingegaan op de werking van de specifieke zorgplicht, de verhouding tot de wettelijke zorgplicht en de handhaafbaarheid van de specifieke zorgplicht. Hier wordt ingegaan op de opbouw en inhoud van artikel 13.5.

Eerste lid

Met opmerkingen [MK84]: Dit is ook prima zo, omdat verdrinking de meest acute gezondheidsbedreiging is, daarna de microbiologische waterkwaliteit en daarna de toxicologische, tenzij er chloorgas vrij komt, maar over het algemeen, binnen de grenzen van dit besluit, kun je dat aanhouden.

Met opmerkingen [MK85]: Prima als bepaalde gebieden in andere regelgeving gedekt zijn. Wel goed om hier te noemen waar het dan staat, zodat we dit ook kunnen opzoeken. "In en om het bassin" is niet een heel ruim begrip, persoonlijk zou ik daar 1m buiten het bassin nog in meetellen (de spatwaterzone), misschien goed om ook te benoemen welke zone hier bedoeld wordt. Voor de waterspeeltuinen is er helemaal geen sprake van een bassin, hier moet de waterdoorlatende vloer gezien worden als het bassin lijkt mij. Belangrijk is wel om in de andere regelgeving wel ook aan te geven dat bij het beschermen van de veiligheid van gebruikers rekening gehouden moet worden met de gesteldheid van de gebruikers en de omgevingsfactoren, dus blote voeten en natte vloeren zijn een aandachtspunt in de kleedruimtes. Belangrijk hierbij is ook de kennis van de toezichthouders. Bij de provincie zit veel kennis op het gebied van hygiëne en veiligheid in zwembaden. Als bepaalde gebieden nu onder ander toezicht komen, bijvoorbeeld bij de gemeente, dan mis je daar ten eerste veel kennis en ten tweede wordt het daarmee weer omslachtig, want de provincie is handhaver voor in en om het bassin en de gemeente voor de rest? Dat is vragen om geschillen en rechtszaken om vast te stellen wat nu de grensgebieden zijn. Moet een zwembad dan twee RI+BP maken, een voor de provincie voor in en om het bassin en een voor de gemeente voor de rest van het pand? Dit is niet als zodanig begroot door Sira. In de huidige situatie moeten houders bij veel loketten langs om overheidszaken te regelen. De hoop was aanwezig dat dat er met de invoering van de nieuwe regelgeving een stuk minder zouden worden, maar ... [9]

Met opmerkingen [MK86]: Waar wordt dit dan geregeld, welk artikel van welk besluit, Bbl art 3.6? Het is belangrijk om de artikelen hierover uit het huidige bouwbesluit bij te werken omdat door voortschrijdend inzicht daar nu deels anders over gedacht wordt. Zou goed zijn als de verankering van deze veiligheid in de wet ook goed geregeld is. In 2016 werd nog gedacht dat het verwijderen van RVS uit zwembaden een eenmalige actie zou zijn, dus prima te regelen met een onderzoeksplicht. Inmiddels weten we uit ervaring dat dat niet juist is. Het gebruik van RVS in zwembaden gedraagt zich als een invasieve ziekte, waardoor RVS blijft terugkomen als je er niet continu op blijft letten, dit en nog een paar andere aanpassingen moeten doorgevoerd worden bij de RVS regels. Er wordt momenteel een revisie geschreven voor de NPR, ... [10]

Met opmerkingen [MK87]: Dit staat niet in de dikke van dale. Ik snap dat je in alle AmvB's een gelijke terminologie wil gebruiken en dat het niet meer aan te passen is dat dergelijke termen gebruikt worden, maar eigenlijk moet je dit niet doen, door het gebruik van dit soort termen wordt het voor de gemiddelde Nederlander niet meer te volgen. Volgens mij heeft de Nederlandse taal voldoende woorden om voor iedereen begrijpelijke tekst te maken, noem het bijvoorbeeld "eindverantwoordelijke", dan weet iedereen wat je bedoeld.

Artikel 13.5 bestaat uit twee delen. Het eerste deel, bestaande uit het eerste lid, verplicht degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de gezondheid, het verdrinkingsrisico, of de mogelijkheid van het oplopen van letsel van gebruikers om zorg te dragen. Deze zorg bestaat uit het nemen van maatregelen om nadelige gevolgen te voorkomen, het zoveel mogelijk beperken als deze nadelige gevolgen niet kunnen worden voorkomen, en het achterwege laten van de activiteit voor zover dat redelijkerwijs kan worden gevraagd, als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt. De formulering van dit deel van de specifieke zorgplicht sluit aan bij de formulering van de algemene zorgplicht van artikel 1.7 van de wet.

De specifieke zorgplicht is gekoppeld aan artikel 13.2, waarin de oogmerken zijn opgenomen waarop het hoofdstuk ziet. De specifieke zorgplicht heeft betrekking op de belangen die onderdeel uitmaken van de oogmerken in artikel 13.2 en is daardoor specifiekere dan de algemene wettelijke zorgplicht.

Tweede lid

Hoewel de zorgplicht een open norm is en moet blijven, wordt in het tweede deel, bestaande uit het tweede artikellid, de zorg die in het eerste lid wordt gevraagd nader geconcretiseerd. Dit geeft een handvat aan degene die de activiteit verricht om de vereiste zorg in te vullen. In deze opsomming zijn de onderwerpen opgenomen waartoe de algemene regels volgens de wet in ieder geval moeten strekken (artikel 4.27, tweede lid). In het artikellid is geen uitputtende opsomming opgenomen.

Onder deze zorgplicht valt ook het handelen of nalaten dat vanzelfsprekend is als je de activiteit verricht. Good housekeeping maatregelen voor het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden zijn bijvoorbeeld (niet limitatief):

- het kort voor gebruik vullen van een waterbassin voor eenmalig gebruik,
- het actueel houden van een risicoanalyse of beheersplan,
- het opleiden van personeel,
- het onderhouden van filters,
- het schoonmaken van het waterbassin en de omgeving van het waterbassin,
- het gebruiken van een waterbassin dat volledig leeg kan stromen en waarin geen water blijft staan, en
- het gebruiken van een waterbassin waarin een goede doorstroming van het water kan plaatsvinden.

Artikel 13.6 (maatwerkregels) [artikel 4.3 in samenhang met artikel 4.6 van de wet]

Op grond van dit artikel zijn provincies bevoegd om maatwerkregels te stellen in de omgevingsverordening over de specifieke zorgplicht en de regels in afdeling 13.2.

Maatwerkregels zijn algemeen verbindende voorschriften die worden gesteld om te zorgen dat de activiteiten die op een locatie worden of zullen worden verricht passen binnen de oogmerken en de strekking van de algemene regels van die hoofdstukken. Maatwerkregels zijn dus niet gericht tot een belanghebbende, maar gelden op een bepaalde locatie ongeacht wie daar een activiteit verricht of gaat verrichten. Maatwerkregels zijn daarom geschikt om te sturen op toekomstige ontwikkelingen.

Eerste lid

Met opmerkingen [MK88]: Omdat dit niet gespecificeerd is, is dit uiteindelijk aan een rechter om uit te maken wat wel en niet redelijk is. Een houder kan dus alleen zijn best doen, waarschijnlijk gaat hij daarbij eerder te ver dan niet ver genoeg. Het nemen van "alle maatregelen ... om nadelige gevolgen te voorkomen" gaat wel heel ver. Bij het voorkomen van een verdrinkingsgeval lijkt het mij wel duidelijk wat een houder dan moet doen, maar bij voorkomen van een infectie, of een kneuzing? Als er per jaar 200.000 zwemmers in een bad komen, dan wil je inderdaad geen verdrinkingen, maar is het dan redelijk als er 1.000 mensen een infectie oplopen en 10.000 een kneuzing? En hoe ga je dat monitoren? In de meeste gevallen krijg je daar geen terugkoppeling van, hoe moet een houder dit dan gaan managen? Als hij af moet gaan op de meldingen, dan zijn het er misschien 10-100 per jaar, daarvan kan hij zeggen dat dit zeker redelijk is en dat een stijging van dat aantal ook nog redelijk is, dus versoering van maatregelen is dan toegestaan. Dit is een glijdende schaal waar de manager geen grip op heeft. Hij heeft niet de middelen om de redelijkheid van de maatregelen in te schatten, of beter gezegd af te wegen. Valt sociale veiligheid in de kleedruimtes nu ook onder de Bal Badenrichtingen? Het oogmerk beperkt het tot "in en om het bassin" de kleedruimtes horen daar dan niet bij, maar de sociale veiligheid in een zwembad is wel belangrijk, valt dat ook onder letsel, of wordt er alleen fysiek letsel bedoeld?

Met opmerkingen [MK89]: Hier vraag je aan een zwembad om te sluiten als ze de hygiëne en veiligheid niet meer kunnen borgen, maar kun je iemand wel vragen om zijn broodwinning te stoppen, hij zal dat niet redelijk vinden, dus hoeft hij dan niet te sluiten? Dergelijke discussies ontstaan juist bij het gebruik van termen als "redelijkerwijs", daar kun je alle kanten mee op, terwijl dat niet de bedoeling is.

Met opmerkingen [MK90]: Hoofdstuk ziet niks

Met opmerkingen [MK91]: Hier wordt ook de term "significant" gebruikt. Hoe kan een houder weten wanneer een nadelig gevolg significant is? Je zou kunnen bedenken dat hier bedoeld wordt dat het een behoorlijke grote verwonding of nadelig gevolg moet zijn, maar het is niet duidelijk of dat ook bedoeld wordt.

Met opmerkingen [MK92]: Het genoemde onder b "het water in een bassin niet schadelijk is voor de volksgezondheid". Dit kan een houder niet zelf bepalen, daar hebben we RIVM voor, die een uitvoerig rapport geschreven heeft wat wel en niet schadelijk is voor de volksgezondheid en daarin meegenomen wat redelijk is voor een zwembad. Op basis van dit advies zijn de normen voor de waterkwaliteit opgesteld. Als je dus voldoet aan de waterkwaliteit, dan mag je verwachten dat het water niet schadelijk is voor de gezondheid en als het er niet aan voldoet krijg je vanzelf binnen ... [11]

Met opmerkingen [MK93]: Als dit heel belangrijk is dan zou ik dit beter opnemen bij artikel 13.57 en niet in de kleine lettertjes bij dit artikel

Met opmerkingen [MK94]: Overweeg "onderhouden" aan te vullen met "en bedienen"

Met opmerkingen [MK95]: Overweeg om "filters" te vervangen voor "de technische installaties"

Het eerste lid bepaalt dat over bepalingen in afdeling 13.2 waarin activiteiten zijn aangewezen als het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden in waterbassins, geen maatwerkregels kunnen worden gesteld. Deze bepalingen geven aan op welke activiteiten de algemene rijksregels zijn gericht. De provincies kunnen die reikwijdte niet aanpassen. De keuze over de activiteiten waarvoor rijksregels worden gesteld wordt immers door het Rijk gemaakt, met toepassing van het subsidiariteitsbeginsel van artikel 2.3 van de wet.

Tweede lid

Artikel 4.6 van de wet bepaalt dat met maatwerkregels alleen kan worden afgeweken van algemene regels als dat bij algemene maatregel van bestuur is bepaald. Daarom is in het tweede lid opgenomen dat maatwerkregels kunnen afwijken van afdeling 13.2, tenzij anders is bepaald. Afwijken van de specifieke zorgplicht is vanzelfsprekend niet mogelijk; door de koppeling van de specifieke zorgplicht aan de oogmerken van artikel 13.2 – die de begrenzing vormen van de belangen waarvoor algemene regels zijn gesteld – moeten maatwerkregels altijd binnen de reikwijdte en strekking van de specifieke zorgplicht blijven.

Afwijken kan zowel een aanscherping als een versoepeling van de algemene regels inhouden. Het bevoegd gezag doet er goed aan bij een versoepeling van de algemene regels van dit besluit door een maatwerkregel expliciet te benoemen dat een afwijking van de algemene regels is beoogd. Bijvoorbeeld door aan te geven dat een bepaald artikel in een bepaald geval niet van toepassing is. Als dat niet gebeurt, blijven de algemene regels van dit besluit van kracht naast de maatwerkregel en moet de facto nog steeds aan de algemene regels worden voldaan. Andere maatwerkregels, die niet afwijken van de algemene regels in dit besluit maar daarop aanvullen of een nadere invulling geven, hoeven strikt genomen niet expliciet als maatwerkregel te worden aangeduid. De constatering dat een regel in de omgevingsverordening binnen het toepassingsbereik valt van activiteiten die in dit hoofdstuk zijn geregeld en over hetzelfde onderwerp gaat als de algemene regels in dit besluit, leidt automatisch tot de conclusie dat die regel in dat geval een maatwerkregel is. Diezelfde regel kan ook van toepassing zijn op een activiteit die buiten het toepassingsbereik van dit besluit valt; in dat geval is de regel geen maatwerkregel. Het is daarom niet aantrekkelijk om maatwerkregels en andere regels in een verordening geforceerd te scheiden. Dat zou leiden tot dubbel opschrijven van identieke regels, zonder dat daarmee een doel wordt gediend.

Derde lid

Er zijn grenzen aan de bevoegdheid tot het stellen van maatwerkregels. Deels vloeien die voort uit de artikelen 4.27 van de wet. Bij het stellen van maatwerkregels moeten de belangen uit artikel 13.2 in acht worden genomen; de belangen met het oog waarop de algemene regels van hoofdstuk 13 zijn gesteld. Dit biedt extra waarborg.

Artikel 13.7 (maatwerkvoorschriften) [artikelen 2.24, 4.3 in samenhang met artikel 4.5 van de wet]

Eerste lid

Het eerste lid van artikel 13.7 geeft het bevoegd gezag de bevoegdheid om maatwerkvoorschriften te stellen over de specifieke zorgplicht en afdeling 13.2.

Maatwerkvoorschriften zijn niet mogelijk op twee onderwerpen. Dit is onder andere de uitzondering die ook geldt voor maatwerkregels, namelijk de bepalingen waarin activiteiten worden aangewezen als het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden in waterbassins. Kortheidshalve wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 13.6. Daarnaast kan ook geen

maatwerkvoorschrift worden gesteld over meldingen. In dit besluit is de keuze gemaakt of een activiteit, waarvoor het Rijk regels stelt, wel of niet gemeld moet worden. Deze keuze is gebaseerd op de mogelijke gevolgen van de activiteit voor de fysieke leefomgeving en voor belanghebbenden. Als op grond van die afweging een meldplicht is ingesteld, past het niet dat deze lokaal weer wordt 'uitgezet'. Ook de gegevens en bescheiden die bij een melding worden verstrekt kunnen lokaal niet worden aangepast.

Tweede lid

Maatwerkvoorschriften kunnen de algemene regels van dit besluit niet alleen aanvullen, maar er ook van afwijken. De bevoegdheid om af te wijken van de algemene regels is gegeven in het tweede lid. Afwijken van de specifieke zorgplicht is vanzelfsprekend niet mogelijk; door de koppeling van de specifieke zorgplicht aan de oogmerken van artikel 13.2 – die de begrenzing vormen van de belangen waarvoor algemene regels zijn gesteld – moet een maatwerkvoorschrift altijd binnen de reikwijdte en strekking van de specifieke zorgplicht blijven. Afwijken van afdeling 13.2 is wel mogelijk, tenzij in die hoofdstukken anders is bepaald.

Artikel 13.8 (algemene gegevens bij een melding)

Artikel 13.8 regelt dat bij iedere melding die wordt gedaan daar een aantal algemene gegevens bij worden verstrekt. Er is aansluiting gezocht bij de algemene gegevens die op grond van artikel 4:2 van de Algemene wet bestuursrecht bij een aanvraag voor een beschikking worden gevraagd. In plaats van de aanduiding van de beschikking die wordt gevraagd, gaat het bij het melden van een activiteit om een aanduiding van welke activiteit er zal worden verricht.

Daarnaast is ter identificatie van belang de naam en het adres van degene die de activiteit, bedoeld in afdeling 13.2, verricht. Als het adres waarop de activiteit wordt verricht een ander adres is dan het adres van degene die de activiteit verricht, bijvoorbeeld omdat er meerdere bedrijfslocaties zijn, wordt ook dat adres doorgegeven.

Ten overvloede wordt opgemerkt dat de plicht om een melding te doen niet voortvloeit uit artikel 13.8, die verplichting is namelijk waar nodig opgenomen bij de activiteit in afdeling 13.2. Als een activiteit in afdeling 13.2 niet mag worden verricht voordat een melding is gedaan, worden daarbij soms specifieke gegevens gevraagd. Die gegevens worden dan verstrekt in aanvulling op de algemene gegevens uit dit artikel: een melding is pas compleet als alle gegevens die worden gevraagd zijn verstrekt. Als geen specifieke gegevens worden gevraagd kan worden volstaan met de algemene gegevens van dit artikel.

Bepalingen over het elektronisch verkeer en de mogelijkheden om per post een melding te doen zijn opgenomen in het Omgevingsbesluit, zie daarvoor afdeling 12.1 van dat besluit en de toelichting daarop. Zie voor bepalingen over de bekendmaking van meldingen door het bevoegd gezag afdeling 8.5 van dat besluit.

Artikel 13.9 (algemene gegevens bij het verstrekken van gegevens en bescheiden)

Als in afdeling 13.2 is opgenomen dat gegevens en bescheiden aan het bevoegd gezag moeten worden verstrekt, worden die gegevens, net als de melding, begeleid door een aantal algemene gegevens. Er is aansluiting gezocht bij de algemene gegevens die op grond van artikel 4:2 van de Algemene wet bestuursrecht bij een aanvraag voor een beschikking

Met opmerkingen [MK96]: Een melding is verplicht voor het verrichten van de activiteit. Is dit in strijd met het zwijgrecht? Als je moedwillig de wet wil omzeilen, dan moet je dat melden, maar je hoeft niet mee te werken aan je eigen veroordeling. Zit hier een juridisch conflict in, of is dat op een bepaalde manier al ondervangen?

worden gevraagd. In plaats van de aanduiding van de beschikking die wordt gevraagd, gaat het bij het verstrekken van gegevens en bescheiden over een activiteit om een aanduiding van welke activiteit er zal worden verricht.

Daarnaast is ter identificatie van belang de naam en het adres van degene die de activiteit in afdeling 13.2 verricht. Als het adres waarop de activiteit waarover gegevens worden verstrekt, een ander adres is dan het adres van degene die de activiteit verricht, bijvoorbeeld omdat er meerdere bedrijfslocaties zijn, wordt ook dat adres verstrekt.

Ook hier geldt dat de plicht om gegevens te verstrekken niet voortvloeit uit artikel 13.9, die verplichting is namelijk waar nodig opgenomen bij de activiteit in afdeling 13.2. Bij een artikel gegevens en bescheiden in afdeling 13.2 kunnen specifieke gegevens worden gevraagd. Die gegevens worden dan verstrekt in aanvulling op de algemene gegevens uit dit artikel.

Bepalingen over het elektronisch verkeer en de mogelijkheden om per post een melding te doen zijn opgenomen in het Omgevingsbesluit, zie daarvoor afdeling 12.1 van dat besluit en de toelichting daarop.

Artikel 13.10 (gegevens bij wijzigen naam, adres of normadressaat)

Artikel 13.10 regelt, in tegenstelling tot de twee artikelen die hiervoor zijn toegelicht, een verplichting om gegevens te verstrekken in twee situaties.

Het eerste lid van artikel 13.10 regelt dat een naamswijziging of adreswijziging wordt doorgegeven aan het bevoegd gezag vóórdat de wijziging een feit is. Dat is vooral voor de initiatiefnemer zelf van belang: diegene wil immers dan correspondentie van het bevoegd gezag op het juiste adres aankomt.

Het tweede lid regelt dat bij overdracht van de activiteit naar iemand anders, de daardoor gewijzigde gegevens aan het bevoegd gezag worden verstrekt. Bijvoorbeeld omdat een bedrijf onder dezelfde bedrijfsnaam en op hetzelfde adres wordt voorgezet, maar wisselt van eigenaar. Dit sluit aan op artikel 5.37 van de wet, waar hetzelfde over vergunninghouders is geregeld.

Artikel 13.11 (informer over een ongewoon voorval)

Artikel 13.11 bepaalt dat het bevoegd gezag onverwijld over een ongewoon voorval moet worden geïnformeerd. Om de gepaste mate van spoed uit te drukken is gekozen voor het begrip onverwijld. Dit houdt in dat zodra vastgesteld is dat er sprake is van een ongewoon voorval het bevoegd gezag ~~in~~ direct moet worden geïnformeerd; vertraging is gezien de gevolgen voor de gezondheid en het milieu niet wenselijk. Dat is de reden dat het informeren vormvrij is: kiezen voor een brief per post als er ook gebeld kan worden ligt daarom niet voor de hand.

Een ongewoon voorval is in de wet gedefinieerd als een gebeurtenis, ongeacht de oorzaak daarvan, die afwijkt van het normale verloop van een activiteit, zoals een storing, ongeluk, calamiteit, waardoor significante nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving ontstaan of dreigen te ontstaan. Als gevolgen voor de fysieke leefomgeving worden ook aangemerkt gevolgen voor de mens, zoals gezondheid en veiligheid, voor zover deze worden of kunnen worden beïnvloed door of via onderdelen van de fysieke leefomgeving. Voorbeelden van ongewone voorvallen bij het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden zijn verdrinking of het in of rondom het waterbassin oplopen van ~~ernstig letsel~~.

Met opmerkingen [MK97]: Is informeren ook een melding en moet die dan ook aan de voorwaarden van een melding voldoen?

Met opmerkingen [MK98]: Dit is een ongelukkig gekozen term. Een ongewoon voorval is er ook als de zwemmers zich insmeren met shampoo en dan van de glijbaan gaan, maar dat hoeft niet gemeld te worden aan bevoegd gezag. Overweeg om deze term te vervangen voor "calamiteit" dat dekt de lading beter en is voor iedereen begrijpelijk, een "ongewoon voorval" is dat niet.

Met opmerkingen [MK99]: Is dit bevoegd gezag dan 24/7 bereikbaar?

Met opmerkingen [MK100]: Ernstig letsel is wanneer er medische interventie is lijkt mij?

Afdeling 13.2 Inhoudelijke regels

§ 13.2.1 Waterbassins waarin wordt gedesinfecteerd

Artikel 13.12 (aanwijzing activiteit)

Dit artikel geeft aan dat het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden in een waterbassin waarin het water wordt gedesinfecteerd een activiteit als bedoeld in artikel 13.1 is. In de toelichting worden deze waterbassins verder aangeduid als 'waterbassins waarin wordt gedesinfecteerd'.

Het gaat bij deze activiteit nadrukkelijk om het desinfecteren van het water met bijvoorbeeld chloor, ozon, of UV. Dat desinfectiemiddelen kunnen worden gebruikt om de wanden of omgeving van het waterbassin te ontsmetten, zorgt er niet voor dat een dergelijk waterbassin onder de in deze paragraaf aangewezen activiteit valt.

De rijksoverheid stelt regels aan deze activiteit omdat bij het zwemmen of baden in waterbassins waarin wordt gedesinfecteerd risico's voor de gebruikers bestaan. Deze risico's zitten zowel in het gebruik van desinfectiemiddelen als desinfectiebijproducten. Door zowel overdosering als onderdosering van desinfectiemiddelen kan gezondheidsschade ontstaan.

Bij een behandeling met desinfectiemiddelen ~~zal worden in de meeste een groot deel van de gevallen gebruik worden gemaakt van chloorproducten gebruikt~~ als desinfectiemiddel.

Derhalve is bij de kwaliteitseisen in deze paragraaf een minimumwaarde opgenomen voor vrij beschikbaar chloor. Als degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden met andere desinfectiemiddelen dan chloorproducten het water wil behandelen, kan diegene niet aan deze regel voldoen. In dat geval zal maatwerk moeten worden aangevraagd.

Artikel 13.13 (melding)

Artikel 13.44-13 regelt dat geen gelegenheid mag worden geboden tot het zwemmen of baden in waterbassins waarin wordt gedesinfecteerd voordat een melding aan het bevoegd gezag is gedaan. Bij deze melding worden de algemene gegevens en bescheiden uit artikel 13.8 gevoegd. In paragraaf 4.5 van het algemeen deel van de toelichting wordt nader ingegaan op het instrument melding.

Artikel 13.14 (aanwijzing modules: risicoanalyse, beheersplan en incidenten)

Degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden in waterbassins waarin wordt gedesinfecteerd zal een analyse moeten maken van de risico's van het zwemmen of baden voor de gebruikers. Op basis van deze risicoanalyse ~~zal wordt door diegene een beheersplan moeten worden~~ opgesteld waarin maatregelen zijn opgenomen om de geïnventariseerde risico's te beheersen. Bovendien ~~zal moet een registratie moeten worden~~ bijgehouden van incidenten die zich voordoen in en om het waterbassin waarbij gebruikers zijn betrokken. Met deze verplichting wordt aangesloten bij de eigen verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer.

Dit artikel verwijst naar de module van afdeling 13.3. In de toelichting op artikelen 13.57 tot en met 13.60 wordt nader op de regels in de module ingegaan.

Met opmerkingen [MK101]: Let op met het gebruik van de term "chloor", in de chemie betekent dit namelijk "chloorgas" en dat is zeer schadelijk. Beter zou zijn om de term "chloorproducten" te gebruiken, dan is duidelijk dat het niet om chloorgas gaat.

Met opmerkingen [MK102]: De combinatie van de werkwoorden "zullen moeten worden" is niet wenselijk omdat het de tekst onnodig lang, formeel en daardoor minder begrijpelijk maakt. Het wordt in de tekst veel toegepast, probeer dit aan te passen, dat komt de leesbaarheid ten goede

Met opmerkingen [MK103]: Ik meen mij te herinneren dat in voorgaande versie ook stond dat de RA ook regelmatig bijgewerkt moest worden, nu is dat weggelaten. In de voorgaande versie werd gesproken over de PDCA cyclus, waarbij je continu het proces blijft verbeteren. Dit is nodig omdat de RA zo opgesteld moet worden dat de risico's aanvaardbaar zijn. De aanvaardbaarheid weten we pas als we na een jaar kijken hoeveel incidenten er geweest zijn en of we dit aanvaardbaar vinden of niet. Dientengevolge wordt de RA dan aangepast. In de eerste jaren zal dat wat meer zijn dan na een aantal jaar. Onduidelijk is waarom deze cyclus er nu uitgehaald is. Op dit moment zijn er geen cijfers van incidenten in zwembaden, hooguit alleen van ernstige incidenten. Het is dus op dit moment niet mogelijk om de aanvaardbaarheid van veel risico's in te schatten. Je kunt daarom verwachten dat het eerste BP behoorlijk uitgebreid zal zijn om de onzekerheden in de RA af te dekken. Na een paar evaluatierondes waarbij de incidentcijfers geëvalueerd worden, kan een meer definitieve vorm voor de RA opgesteld worden. Dit is heel wat anders dan de RA voor legionellapreventie. Hierbij zijn de risico's bekend en zijn er eigenlijk geen onzekerheden, alles is geregeld middels (middel)voorschriften en werkbladen. Er hoeft dus alleen gecontroleerd te worden of aan die voorschriften voldaan is en of de techniek geen mankementen vertoont.

Artikel 13.15 (water: vullen en aanvullen waterbassin)

Eerste lid

Een waterbassin moet worden gevuld met water van drinkwaterkwaliteit. In bijlage A bij het Drinkwaterbesluit zijn kwaliteitseisen opgenomen waar drinkwater aan moet voldoen. Door te verwijzen naar deze bijlage kan het waterbassin zowel gevuld worden met water dat wordt afgenomen van het drinkwaterbedrijf, als met water dat men zelf tot deze kwaliteitseisen opwerkt. Overigens mag degene die water betreft van het drinkwaterbedrijf ervan uitgaan dat het water aan deze kwaliteitseisen voldoet. Er geldt geen extra meetverplichting voor de initiatiefnemer om te controleren of dit daadwerkelijk het geval is.

Een waterbassin moet gevuld worden met drinkwater, aan dit drinkwater kunnen in het proces mineralen, kruiden of zouten worden toegevoegd. Dit doet er niet aan af dat sprake is van het vullen met drinkwater. Het vullen met water waarin deze mineralen, kruiden of zouten al van nature aanwezig zijn, en niet in later instantie worden toegevoegd, wordt alleen beschouwd als vullen met drinkwater als dit water aan de kwaliteitseisen uit bijlage A bij het Drinkwaterbesluit voldoet.

Tweede lid

Een waterbassin kan worden aangevuld met water van drinkwaterkwaliteit. Om hergebruik van water mogelijk te maken is het eveneens toegestaan om het waterbassin aan te vullen met spoelwater. Dit water zal aan de kwaliteitseisen bedoeld in artikel 13.16 moeten voldoen.

Derde lid

Aan het water mag geen cyaanuurzuur worden toegevoegd, omdat de toevoeging van cyaanuurzuur aan het water sterk de desinfectiekracht van het chloor verlaagd. Bovendien is de toevoeging van cyaanuurzuur niet langer nodig om de concentratie van de chloorverbinding op een voldoende niveau te kunnen handhaven.

Artikel 13.16 (water: kwaliteitseisen)

Eerste lid

In dit artikel is de verplichting opgenomen om maatregelen te nemen om aan de kwaliteitseisen bedoeld in tabel 13.16 te voldoen. De kwaliteitseis in zichzelf is geen resultaatsverplichting, degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden moet zich inspannen deze kwaliteitseisen te halen. In artikel 13.27 is opgenomen wanneer aan de kwaliteitseisen wordt voldaan en welke maatregelen genomen moeten worden wanneer niet aan de kwaliteitseisen wordt voldaan. Het nemen van maatregelen (handelen) omvat ook het eventueel nalaten van maatregelen.

De parameters betreffen parameters voor desinfectie, desinfectiebijproducten, microbiologische parameters, chemische parameters, efficiëntie parameters, doorzicht en reguliere indicatoren. Hieronder volgt een toelichting per parameter.

Vrij beschikbaar chloor

Er wordt onderscheid gemaakt in de norm vrij beschikbaar chloor tussen het gehalte vrij beschikbaar chloor in een gesloten ruimte en buiten een gesloten ruimte. In een gesloten ruimte is het mogelijk binnen de bandbreedte te blijven van 0,5 tot en met 1,5 milligram per liter. Voor een open ruimte, of bij buitenbaden, is deze bandbreedte niet mogelijk. Hiervoor is dan ook een bredere range opgenomen.

Met opmerkingen [MK104]: Dit is natuurlijk nooit het geval en dit betekent dat die baden moeten sluiten. Het gaat hier om baden die een thermale bron of een zoutwaterbron gebruiken om speciale baden mee te vullen. Het thermaal water voldoet niet aan het drinkwaterbesluit omdat het te warm is, het zwoutwater niet omdat het te zout is. Voor zwemwater kan dit water prima geschikt zijn, waarom deze beperking inbouwen? Als zwemmen in zoutwater zo ongezond is, moeten we in zee zwemmen dan ook gaan verbieden? Lijkt mij niet. Ik zou een clause opnemen dat indien het vulwater niet aan de eisen van het drinkwaterbesluit voldoet, voor die parameters waar de kwaliteit afwijkt geen risico voor de veiligheid of de volksgezondheid mag ontstaan, dat moet de houder uitzoeken en op schrift stellen voordat hij er mensen in laat zwemmen lijkt mij. Belangrijk punt hierbij is dat de drinkwaternormen gebaseerd zijn op de consumptie van 2L water per dag, een mensenleven lang. Voor zwemwater is de basis voor de normering heel anders, daar wordt niet of nauwelijks gedronken (hooguit enkele milliliters per zwembadbezoek). Qua blootstelling mbt consumptie zijn de gezondheidsrisico's voor zwemmers dus ... [12]

Met opmerkingen [MK105]: Ik zou het zo niet noemen, wel "gezuiverd spoelwater" of "behandeld spoelwater". Nu lijkt het alsof je spoelwater als suppletiewater mag gebruiken en dat lijkt mij niet verstandig. ... [13]

Met opmerkingen [MK106]: De ironie is juist dat cyaanuurzuur toegepast wordt om de desinfectiekracht van het chloor te behouden. Door gebruik van cyaanuurzuur daalt inderdaad de desinfectiekracht, maar de afbraak door zonlicht (UV) is veel minder. Hierdoor hou je netto een hogere desinfectiekracht over bij ... [14]

Met opmerkingen [MK107]: Bij de eenheid is aangegeven dat vrij beschikbaar chloor berekend is als chloorgas. Dit is feitelijk wel juist, maar ik zou de term chloorgas niet willen gebruiken omdat chloorgas zeer giftig/schadelijk is. Ik zou daarom adviseren om de term "berekend als Cl₂" te gebruiken, daarmee bedoelen we hetzelfde, maar het staat er net iets anders

Met opmerkingen [MK108]: Dit is een onduidelijk begrip. Hiermee wordt een overdekt zwembad, of een binnenbad bedoeld, noem het dan ook zo, dan is het duidelijk. Een binnenbad zit nooit in gesloten ruimte, tenminste niet als er gezwommen wordt, de deuren zitten dan niet op slot, het is wel een besloten ruimte, maar ik zou die term dus niet gebruiken omdat de ... [15]

Met opmerkingen [MK109]: Hiermee wordt een buitenbad bedoeld, noem het dan ook zo.

Met opmerkingen [MK110]: In de huidige norm is afwijkend voor kleine binnenbaden en voor buitenbaden. Kleine binnenbaden (<20m²) mogen nu 0.5-5.0 mg/L vrij chloor hebben. Voor bepaalde kleine baden is dit ook wenselijk omdat bij een chloorwaarde van 1.5 er onvoldoende desinfectiebuffer is in bijvoorbeeld een whirlpool met 10 zitplaatsen zit ... [16]

Met opmerkingen [MK111]: Gebruik de term "mg/L", dat is veel duidelijker dan voluit schrijven. De afkorting mg/L is een internationale standaard, waarom zouden we weer wat nieuws gaan verzinnen.

Vrij beschikbaar chloor is een desinfectiemiddel. Bij toepassing van een chloorverbinding op basis van onderchlorigzuur en hypochloriet desinfecteert het neutrale onderchlorigzuur in water veel effectiever dan het hypochloriet-ion. Daarom wordt onderchlorigzuur ook wel actief chloor genoemd. De concentratie vrij-actief chloor wordt hoger bij een lagere pH-waarde (zolang de pH >5.5 blijft) en/of een hogere vrij beschikbaar chloor-concentratie. Zowel de pH-waarde als de vrij beschikbaar chloor concentratie die in de dagelijkse praktijk worden gemeten, dienen daarom beter op elkaar te worden afgestemd te zijn.

Met opmerkingen [MK112]: Dit geeft de suggestie dat die afstemming er nu niet is en dat is onjuist.

De in tabel 13.16 opgenomen kwaliteitseisen voor vrij beschikbaar chloor, zuurgraad en waterstofcarbonaat waarborgen een maximale desinfectie en beperken negatieve neveneffecten zoveel mogelijk.

Vrij beschikbaar chloor is de enige parameter die in twee verschillende klassen kan worden ingedeeld. Als er bijvoorbeeld meer dan 1,5 mg per liter/L vrij beschikbaar chloor aanwezig is bij een waterbassin of deel van een waterbassin in een gesloten ruimte binnenbad, wordt de parameter ingedeeld in klasse III. Als er minder dan 0,5 milligram per liter mg/L vrij beschikbaar chloor aanwezig is, is sprake van een onderschrijding. De parameter wordt in dat geval ingedeeld in klasse I.

Gebonden beschikbaar chloor

Het/De gebonden beschikbaar chloor concentratie in het water is nog steeds te beschouwen als een bronparameter voor de trichlooramine concentratie in de lucht. De correlatie tussen de concentratie gebonden beschikbaar chloor in het water en de concentratie trichlooramine in de lucht is echter zeer onbetrouwbaar (zie hiervoor de toelichting op de parameter trichlooramine bij artikel 13.22).

Met opmerkingen [MK113]: Idem als bij vrij chloor, "berekend als Cl₂"

Chloraat Chloraat is een giftige anionstof, dat die voornamelijk ontstaat tijdens de decompositie afbraak van chloorbleekloog, een "verouderingsproces". Chloraat kan ook worden gevormd bij zoutelectrolyse. In de praktijk worden soms ongewenst hoge concentraties gemeten. De vorming ervan kan eenvoudig worden voorkomen door de keuze en controle van de juiste procescondities tijdens het elektrolyseproces, en door de tijdsduur tussen productie en dosering van chloorbleekloog kort te houden: minder dan enkele dagen. De norm voor chloraat waarbij interventie noodzakelijk is, is gelijk aan die in Duitsland (minder dan 30 milligram per liter som chloriet en chloraat). Omdat chloraat niet verder reageert, niet filtreerbaar en ook niet biologisch afbreekbaar is accumuleert chloraat langzaam naar een bepaalde evenwichtswaarde.

Met opmerkingen [MK114]: Ontstaat ook bij ozonbehandeling van zwembadwater, zodra er bromiden in het water aanwezig zijn

Met opmerkingen [MK115]: Het kan dus ook in hypochloriet aanwezig zijn omdat hypochloriet ook door zoutelectrolyse geproduceerd wordt

Met opmerkingen [MK116]: Veiligheid? Ik zou zeggen alleen voor de gezondheid, of kun je er ook door verdrinken of verwondingen oplopen?

Met opmerkingen [MK117]: Terecht dat deze norm 100µg/L is als er badafdekking toegepast wordt.

Is het wel nodig om THM's ook in buitenbaden te meten? De blootstelling is volgens RIVM vooral via inademing en bij buitenbaden is door wind veel minder kans op ophoping van THM's. Daar komt bij dat sportzwemmers (de meest belaste gebruikersgroep voor deze parameter) niet of nauwelijks in buitenbaden zwemmen en zeker op ademhoogte van het badpersoneel is bij buitenbaden niet veel THM's te verwachten, ongeacht de concentratie in het water. Voorstel is daarom om deze parameter alleen bij binnenbaden te meten.

Bromaat

Bromaat is sinds enige decennia bekend als een bij zeer lage concentraties genotoxisch en carcinogeen desinfectiebijproduct. Het ontstaat tijdens de ozonbehandeling bij de drinkwaterbereiding uit bromidenhoudend water of in het zout dat wordt gebruikt bij zoutelectrolyse. Ook in het water in waterbassins is het recent aangetoond. Het is mogelijk dat het risico op bromaatvorming hoger is in water met hogere bromideconcentraties en bij toepassing van ozon, maar hiernaar is nog geen onderzoek verricht. Uit oogpunt van veiligheid en gezondheid is bromaat aan de kwaliteitsparameters toegevoegd.

Som van de trihalomethanen, berekend als chloroform

Op grond van een advies door het RIVM en op basis van de huidige kennis is besloten trihalomethanen te selecteren als de groep van desinfectiebijproducten waarvan de potentiële impact op de gezondheidseffecten het best is onderzocht en tevens het meest duidelijk is. Deze groep van desinfectiebijproducten kan tegelijkertijd fungeren als marker

indicator voor de veel grotere groep van gechlorideerde organische verbindingen. Deze keuze is in overeenstemming met de aanpak in andere West-Europese landen.

Pseudomonas aeruginosa

Deze bacterie is potentieel ziekteverwekkend voor de mens en kan huidinfecties (huiduitslag, folliculitis of andere huidaandoeningen), infecties van de urine- en luchtwegen, wondinfecties en buitenoorontsteking (otitis externa) veroorzaken. De aanwezigheid van *Pseudomonas aeruginosa* in het water is een gevolg van onvoldoende desinfectie of een gebrekkig onderhoud van de filters. *Pseudomonas aeruginosa* kan zich in de warme vochtige zwembadomgeving vermenigvuldigen tot concentraties die schadelijk zijn voor de mens. *Pseudomonas aeruginosa* vormt biofilms in leidingen, maar ook op vochtige speelmaterialen en lesmaterialen en in dode hoeken vloer (perrons) waar het water blijft staan. Langs deze routes kan de bacterie al dan niet door zwemmers in de waterbassins worden gebracht. Om deze redenen is het van belang dat deze parameter standaard in elk waterbassin wordt gemeten.

Intestinale enterococci

Deze groep van bacteriën – met *Enterococcus faecalis* en *Enterococcus faecium* als de belangrijkste vertegenwoordigers – komt normaal voor in de darmen van de mens. Deze bacteriën zijn bestand tegen een vijandige omgeving zoals een lage of hoge pH en zout. Hun aanwezigheid in het water is het bewijs van recente fecale besmetting en mogelijke aanwezigheid van ziekteverwekkende micro-organismen, die ook in humane feces aanwezig kunnen zijn. De meeste faecale bacteriën en virussen worden in chloorhoudend water snel geïnactiveerd. Voor sommige meer chloorresistente micro-organismen duurt dit langer of gebeurt het niet. Intestinale enterococci zijn redelijk chloorgevoelig en worden dientengevolge vrij snel geïnactiveerd. Wanneer intestinale enterococci worden aangetroffen, is het mogelijk dat de fecale verontreiniging zojuist heeft plaatsgevonden en het desinfectieproces gezien de korte tijd zijn werk nog niet (volledig) heeft kunnen doen, of dat het desinfecterend vermogen van het water om diverse redenen heeft gefaald. Door opnieuw een monster te nemen kan hierin inzicht worden verkregen. Om deze redenen is het van belang dat deze parameter standaard in elk waterbassin wordt gemeten. Afwezigheid van intestinale enterococci wil overigens niet zeggen dat er geen faecale verontreiniging heeft plaatsgevonden en (mogelijk ziekteverwekkende) micro-organismen die minder gevoelig zijn voor chloor dan intestinale enterococci, niet (meer) aanwezig zijn in het water.

Sporen van sulfietreducerende Clostridia

Sulfiet reducerende Clostridia zijn taxonomisch een onduidelijk gedefinieerde groep bacteriën. De groep omvat bacteriën die algemeen voorkomen in water, sediment en in faeces van mensen en dieren. Een aantal leden van de groep vertoont groei in water en sediment en niet alle leden zijn van faecale oorsprong. Aangezien in de relatief schone zwembadomgeving de herkomst van sporen van sulfiet reducerende Clostridia hoofdzakelijk humaan zal zijn (bodem en dieren zijn hier niet of nauwelijks relevant als bron), kan de hele groep sulfiet reducerende Clostridia beschouwd worden als indicator voor faecale verontreiniging. Er is dan geen noodzaak om alleen *Clostridium perfringens* te bepalen, die wel exclusief van faecale oorsprong is. Sporen van sulfiet reducerende Clostridia zijn minder chloorgevoelig dan intestinale enterococci, waardoor hun aanwezigheid langer informatie kan geven over faecale verontreiniging, en de mogelijke aanwezigheid van meer chloorresistente ziekteverwekkers. Met betrekking tot de bescherming van de gezondheid van de gebruikers geldt hetzelfde als voor intestinale enterococci.

Met opmerkingen [MK118]: Het is belangrijk om een indicator te hebben als signaal voor het vrijkomen van faecaal materiaal, immers faecaal materiaal heeft een verhoogde kans dat daar ook ziekteverwekkers bij zitten. De vraag is alleen moeten we twee indicatoren hebben voor faecaal materiaal, dat wordt wel voorgesteld. Intestinale enterococci zijn redelijk chloorgevoelig en de kans dat we deze gaan aantreffen zal dan ook gering zijn, behalve als we vlak na een AFR (zoals WHO een accidental faecal release noemt) een watermonster zouden nemen. "De afwezigheid van intestinale enterococci wil niet zeggen dat er geen faecale verontreiniging heeft plaatsgevonden.

Sporen van sulfietreducerende Clostridia (SSRC) zijn ook een indicator voor faecaal materiaal, echter zijn deze veel minder chloorgevoelig en kunnen over langere periode aangetroffen worden.

Ik mis een onderbouwing waarom twee indicatoren voor faecaal materiaal zonder meer nodig zijn. Let wel, dit zorgt voor €0.2 mln per jaar extra kosten per parameter voor zwembadNL. Is de gezondheidsschade die Nederland hier ondervindt echt zo groot dat we hier twee indicatoren voor moeten optuigen? Ik ben bang dat we in meer dan 95% van de gevallen de waarde nul zullen vinden voor deze parameters, daar betalen we dan wel een heel hoge prijs voor om daar achter te komen. Misschien kunnen we die €0.2 mln per jaar beter op een ander vlak investeren waardoor we bij zwembaden meer gezondheidsschade beperken.

Mijn voorstel zou zijn om bij een steekproef te doen bij een behoorlijk aantal zwembaden om te achterhalen of het inderdaad belangrijk is om twee indicatoren te hebben voor faecaal materiaal. Het lijkt mij dat de kosten voor een dergelijk onderzoek veel lager zullen zijn dan €0.2 mln, dus dat loont de bv Nederland altijd. Bij een dergelijk onderzoek moet dan wel specifiek gekeken worden naar zaden waar faecaal materiaal verwacht kan worden, hierbij kan gedacht worden aan peuterbaden en therapiebaden. Ook kan bij wijze van proef een test gedaan worden met luiers die besmet zijn met faecaal materiaal om te bepalen hoe gevoelig de genoemde methoden zijn. Deze laatste proef kan alleen gedaan worden in een bassin waar op dat moment geen zwemmers in zitten.

Langdurige aanwezigheid van SSRC in het water geeft informatie over de effectiviteit van het filtratieproces en het terugspoelen dan wel de staat van onderhoud van de zwembadfilters. Als sporen van sulfietreducerende Clostridia onvoldoende verwijderd worden door het filter is de eliminatie van persistente micro-organismen, zoals Cryptosporidium en Giardia mogelijk ook onvoldoende. Wanneer het terugspoelen van het filter niet efficiënt verloopt, zullen sporen van sulfietreducerende Clostridia, evenals potentieel aanwezige (oö)cysten van Cryptosporidium en Giardia, zich ophopen in het filterbed en met de circulatie weer in het waterbassin gebracht worden. Bovendien geeft deze parameter een beeld over mogelijke doorslag van filters die om economische redenen (energie en waterverbruik) niet tijdig worden gespoeld. Om bovengenoemde redenen is het van belang dat deze parameter standaard in elk waterbassin wordt gemeten.

Staphylococcus aureus

Staphylococcus aureus komt bij de mens algemeen voor op de huid en in de slijmvliezen in de mond- en keelholte. Deze kiem kan tot ettervormende huid- en slijmvliesinfecties (o.a. steenpuist) leiden. De telling van deze kiem in het water is een maat voor de doeltreffendheid van de ontsmetting over een langere periode. Deze kiemen hebben een slijmvliesomhulsel dat bescherming biedt tegen ontsmettingsmiddelen, waardoor zij relatief ongevoelig zijn voor chloor. Staphylococcus aureus komt vooral voor in de bovenste laag van het water. Er worden vaak kleine aantallen Staphylococcus aureus in het water gevonden, meestal het gevolg van een minder zorgvuldige waterbehandeling, waardoor het gehalte van oxideerbare stoffen daarin in meer of mindere mate is verhoogd. Gezondheidsklachten door aanwezigheid van Staphylococcus aureus in het water worden vooral geassocieerd met een hoge badbelasting. Wanneer Staphylococcus aureus wordt aangetroffen, was er op het moment van monsternamen mogelijk sprake van een te hoge (momentane en of voorafgaandelijke) badbelasting in combinatie met een daartoe ontoereikende en of niet goed uitgeruste desinfectie. De situatie kan snel verbeteren, maar de aanwezigheid van Staphylococcus aureus is wel een indicatie wat de 'grenzen' zijn of waren voor het betreffende waterbassin. Om bovengenoemde redenen is het van belang dat deze parameter standaard in elk waterbassin wordt gemeten.

Ureum

Ureum is de enige parameter waarmee direct de belangrijkste component van de stikstofprecursors gemeten wordt. Hoewel deze parameter op zichzelf niet representatief is voor de badbelasting, geeft een hoog ureumgehalte in het water een verhoogd risico voor de vorming van **gebonden chloor, waaronder** het ongewenste trichlooramine. Daarnaast is bij het toepassen van zandfilters of **combifilters** een hoog ureumgehalte een mogelijke indicatie voor een ineffektieve omzetting van ureum naar het **voor de gezondheid neutrale nitraat**.

Nitraat

In dit besluit worden geen eisen meer gesteld aan de hoeveelheid suppletiewater noch aan het filtratieproces. Daarmee zou er in een hoger risico kunnen ontstaan op accumulatie van antropogene stoffen en desinfectiebijproducten.

In dit verband worden twee parameters algemeen gezien als relevant: de chlorideconcentratie en **de som van de ureum- en nitraatconcentraties**. Een hoge chlorideconcentratie gaat veelal gepaard met een lage waterverversing, waardoor er veel ongewenste stoffen kunnen accumuleren in het water. Door de begrenzing van de chlorideconcentratie zou in principe kunnen worden volstaan met deze eenvoudige bepaling. De chlorideconcentratie kan echter ook afhangen van andere omstandigheden, zoals bijvoorbeeld het chloorgehalte in het water of het toepassen van sommige chloor-in-situ

Met opmerkingen [MK119]: SSRC is een indicator voor faecaal materiaal die ook een relatie heeft met de werking van het filter. SSRC is redelijk resistent tegen vrij chloor. Het is daarom niet nodig om SSRC in elk bassin te meten, immers zodra hij in het water zit, zit hij er na het filter in, immers het was een indicator voor een slecht filter, en dan zit hij in gelijke mate in alle bassins. Het is daarom voldoende om SSRC alleen te meten één bassin per systeem. Ik zou dan wel kiezen voor het bassin met de meeste kans op een afwijking en dat is een peuterbad of whirlpool (zo die er is)

Met opmerkingen [MK120]: Wat wordt met combifilters bedoeld? Ik neem aan dat hiermee "meerlaagsfilters" bedoeld worden. De omzetting in dergelijke filters is microbiologisch en bestaat uit een aantal stappen. Samengevat wordt ureum in de eerste stap gehydrolyseerd met behulp van urease. Vervolgens wordt het ammonium wat uit na de hydrolyse is overgebleven omgezet naar nitriet en nitraat. Bij onvolledige omzetting komt vooral ammonium en nitriet uit het filter en in slechts geringe mate ook ureum. Ineffectieve omzetting hoeft niet alleen in de filters plaats te vinden. In afwezigheid van een microbiologisch filter wordt ureum toch microbiologisch afgebroken. Dit komt omdat de biologie dan wel een andere plek vindt om te groeien als die niet aangeboden wordt in een filter. Op die andere plekken is de groei verre van ideaal, waardoor de kans veel groter is dat de omzetting onvolledig zal zijn. Een verhoogde concentratie ureum zegt dus niks over een eventuele ineffektieve omzetting in een filter. In negen van de tien gevallen is een verhoogd ureum een indicator van een grote badbelasting.

Met opmerkingen [MK121]: Dit is niet juist. Nitraat wordt in ons lichaam omgezet naar nitriet en een verhoogd nitriet kan gezondheidsschade tot gevolg hebben. Dit is ook de reden dat in NL het advies in gebieden met een verhoogd nitraat in het drinkwater om babyvoeding niet uit kraanwater maar uit bronwater (uit flessen) te maken met een laag nitraat gehalte.

installaties. Een aanvullende parameter is daarom noodzakelijk: de nitraatconcentratie. Bij de toepassing van zandfilters, combifilters, en koolstoffilters worden door gebruikers ingebrachte stikstofverbindingen voor het grootste gedeelte omgezet in nitraat. Als gevolg hiervan is de nitraatconcentratie in het water ongeveer 20 keer zo hoog als de ureumconcentratie, en is de nitraatconcentratie een uitstekende indicatorparameter voor de hoeveelheid gebruikt supplementwaterwater verversing in relatie tot de badbelasting. Dit kan echter anders uitpakken wanneer andere technieken voor deeltjesverwijdering zouden worden toegepast, zoals bijvoorbeeld membraanfiltratie. In dit soort situaties kan de ureumconcentratie in water wel 10 keer hoger zijn, en zou de som van ureum en stikstofconcentratie als indicator parameter voor de benodigde hoeveelheid supplementwater in relatie tot de badbelasting kunnen worden overwogen.

Kaliumpermanganaatverbruik

Voor de bepaling van de concentratie van organische precursors zijn twee parameters mogelijk: totaal organisch koolstof en het oxiderend vermogen met kaliumpermanganaat. Beide parameters hebben een relatie met badbelasting, maar zijn lastig onderling uit te wisselen. Daarnaast worden organische precursors ook door het supplementwater ingebracht. Hoewel het kaliumpermanganaatverbruik geen reguliere parameter meer is bij de analyse van drinkwater, is dit wel een goede parameter voor het water in het waterbassin. Bij de bepaling van kaliumpermanganaatverbruik worden namelijk juist de organische verontreinigingen geanalyseerd die door zwemmers in het water voorkomen worden gebracht. Hierdoor is voor het water in het waterbassin het kaliumpermanganaatverbruik een betrouwbaarder parameter dan de totaal organische koolstof concentratie en is gekozen voor kaliumpermanganaatverbruik als parameter om de antropogene koolstofverbindingen te normeren. In tabel 13.16 wordt een norm gehanteerd van minder dan 3,5 milligram per liter mg/L berekend als O₂zuurstof.

Troebelheid

De troebelheid van het water is van direct belang voor de veiligheid. Als deze zo slecht is dat de bodem van het waterbassin niet kan worden gezien, is de veiligheid van de gebruiker in gevaar. Dit aspect speelt ook een rol bij de parameter doorzicht. De parameter troebelheid geeft daarnaast nog de mate van badbelasting in relatie tot het rendement van de filtratie aan. De troebelheid van het bassin moet worden gemeten als het waterbassin in gebruik is. Troebelheid wordt gesignaleerd als er problemen met de vlokdosering zijn en aluminium door het filter heen slaat. In dat geval zullen de vlokken opwervelen en niet neerslaan op de bodem van het bassin. Troebelheid wordt gemeten in FTE, dit staat voor formazine troebelingseenheden.

Zuurgraad (pH) en waterstofcarbonaat

Ten opzichte van voorgaande regelgeving is de bandbreedte voor zuurgraad (pH) versmald, omdat bij de 'oude' bandbreedte in het ongunstigste geval nog steeds minder dan 50 procent van het vrij beschikbaar chloor als actief chloor aanwezig was. Bij een te hoge zuurgraad zal het actief chloor verder afnemen, en daarmee ook het desinfecterend vermogen. Daarnaast is met moderne regeltechnieken een smalle bandbreedte voor de zuurgraad prima te regelen.

Om de pH constant te houden is naast een goede regeling van de pH-waarde en dosering van een pH-correctiemiddel een minimale pH-buffercapaciteit nodig. Dit laatste wordt bereikt met waterstofcarbonaat de koolzuur-carbonaat buffer.

Met opmerkingen [MK122]: Ook bij de chemische omzetting van ureum mbv vrij chloor wordt nitraat gevormd, dus niet alleen bij filtratie. Ik zou niet al die verschillende filter noemen, ik zou zeggen dat zowel bij de chemische alsook bij de biologische afbraak van ureum nitraat gevormd wordt. Dat is korter en duidelijker.

Nitraat wordt niet verder omgezet omdat daarvoor de omstandigheden niet geschikt zijn.

Met opmerkingen [MK123]: Dit is onzin, membraanfiltratie is niet selectief voor ureum, of misschien kan ik beter zeggen dat het wel selectief is, want het wordt door membraanfiltratie slecht verwijderd. De ureumconcentratie zal dan in het begin wel stijgen, maar al snel zal de biologie een andere plek vinden om te groeien waarna de concentratie weer zal dalen. De biofilms groeien dan op plekken waar je minder goed bij kunt, zoals de binnenkant van het leidingwerk of de wanden van de circulatiebuffer. Maar dit is allemaal niet relevant om in regelgeving te noemen.

Met opmerkingen [MK124]: Dit ook in de tabel aanpassen. Voor de andere parameters die omgerekend worden is dit al juist weergegeven (vrij chloor, gebonden chloor, THMs), voor KMnO₄-verbruik niet

Met opmerkingen [MK125]: Dit geldt eigenlijk voor alle parameters, we moeten meten onder ongunstige omstandigheden, dan ga je niet meten als het bad niet in gebruik is. Dergelijke triviale informatie kun je beter weglaten, voegt niks toe.

Met opmerkingen [MK126]: Hoeft niet, kan ook komen door hoge badbelasting, of defect aan filter, heus niet alleen vlokdosering.

Met opmerkingen [MK127]: Ook dit is onzin, weglaten als het niks toevoegt

Met opmerkingen [MK128]: De pH-buffercapaciteit is meer dan alleen de concentratie waterstofcarbonaat. Carbonaat en CO₂ doen ook mee in deze bufferwerking. Het is daarom beter om deze parameter "pH-buffercapaciteit, berekend als waterstofcarbonaat" te noemen en daarbij de eenheid; "mg/L" te gebruiken.

Met opmerkingen [MK129]: De bandbreedte is verhoogd van 7.0-7.6 naar 7.0-7.7. Onduidelijk is wat de reden hiervoor is. Tijdens het laatste overleg over de nieuwe regelgeving op 13 februari 2018 werd er wel door een van de aanwezigen opgemerkt dat er "afgesproken was" dat de zuurgraad nog zou veranderen. Ik ben dan benieuwd waarom deze afspraak gemaakt is, die is namelijk niet in het belang van de volksgezondheid. Doel van deze regelgeving is om voor alle zwembaden de hygiëne en veiligheid te borgen. De expertgroep heeft aangegeven dat dat kan door de bovengrens voor pH op 7.6 te stellen. Verhoging van die pH zal een verlaging van de volksgezondheid tot gevolg hebben, immers dit is het steilste punt in de grafiek in de omzetting van onderchlorigzuur naar hypochloriet-ion. Dit betekent dat de geringste wijziging in zuurgraad de grootste afwijking heeft in concentratie onderchlorig zuur en daarmee dus ook op de desinfectiekracht.

In de voorgaande regelgeving werd voor de buffercapaciteit een strengere norm gehanteerd: ≥ gelijk aan of groter dan 1 millimol per liter mmol/L. In de praktijk is deze norm voor een bassin echter nagenoeg niet te halen. Om deze reden is deze norm verlaagd naar ≥ gelijk aan of groter dan 40 milligram mg/L waterstofcarbonaat per liter.

Doorzicht

De parameter doorzicht is niet alleen vanuit esthetisch opzicht oogpunt van belang, maar ook om tijdig gevallen van (bijna) verdrinking te kunnen signaleren.

Chloride

Chloride is – net als nitraat – een indicatorparameter voor de verversing van het water. De gestelde chloridenorm is haalbaar voor de meeste traditioneel gechlorideerde bassins. Bij gebruik van bepaalde typen zoutelektrolyse of bij zoutwaterbaden kan de chlorideconcentratie aanzienlijk hoger zijn dan de gestelde norm, zonder dat dit schadelijk is voor de gezondheid van gebruikers. Bij de genoemde afwijkende baden moet mogelijk een alternatieve normstelling of alternatieve norm voor de verversing worden opgesteld.

Legionella

Legionellabacteriën zijn algemeen in waterige milieus voorkomende bacteriën die een watertemperatuur van 25 tot 55 graden Celsius prefereren. Mensen raken geïnfecteerd met Legionella door het inademen van kleine druppeltjes water in de lucht (aërosolen) waarin de bacterie zich bevindt. Legionella is de veroorzaker van Pontiac fever, een milde griepachtige aandoening, en Legionella pneumonie, een ernstige longontsteking. Legionella kan zich in water vanaf een temperatuur van 25 graden Celsius vermenigvuldigen in de daarin aanwezige amoeben of in biofilms, vooral in de door de mens gecreëerde waterige omgeving, waar de competitie van andere micro-organismen grotendeels ontbreekt. Daarenboven is deze bacterie zeer resistent tegen chloor bij concentraties beneden 20 milligram per liter.

In een zwembadomgeving, met watertemperaturen boven de 25 graden Celsius, kan Legionella zich sterk vermenigvuldigen omdat de potentie tot biofilmvorming daar erg groot is: in leidingen met gedurende lange tijd langdurig stilstaand water of met onvoldoende doorstroming, in actieve koolstoffilters, zwaar vervuilde zwembadfilters, alsook in installaties die langdurig buiten gebruik staan. Hierbij moet men denken aan bijvoorbeeld openluchtzwembaden in het naseizoen, welke slechts sporadisch open zijn ten gevolge van de weersomstandigheden en aan private zwembaden met beperkte openingsuren.

Bij afwezigheid van aërosolvormende elementen is de eventuele aanwezigheid van Legionella niet relevant.

Tweede lid

In het tweede lid zijn afwijkingen opgenomen van de kwaliteitseisen die in tabel 13.16 zijn opgenomen.

Sommige Bij-waterbassins hebben met een hoog zoutgehalte vanaf 14 procent, ofwel 44-140 gram per liter, een bijvoorbeeld zijn de floating-tanks. In dit water is het onmogelijk om de kwaliteitseis voor kaliumpermanganaat te analyseren. Deze kwaliteitseis is derhalve geschrapt. In dergelijke waterbassins is ureum bij aanvang aanwezig. In plaats van de kwaliteitseis voor ureum uit tabel 13.16 is daarom de toename van ureum relevant.

Met opmerkingen [MK130]: Blijf de internationaal geaccepteerde afspraken voor grootheden en eenheden hanteren

Met opmerkingen [MK131]: Hij is wel te halen, maar dat vergt de nodige inspanning, waaronder een financiële. De vraag was echter of een buffercapaciteit van 1 mmol/L wel nodig zou zijn. De buffercapaciteit is nodig om te voorkomen dat er gevaarlijk pH schommelingen kunnen optreden. Bij een te lage pH kan namelijk het gevaarlijke chloorgas vrijkomen. Als zwembaden niks doen om de buffercapaciteit te corrigeren, dan wordt de buffercapaciteit circa 18 mg/L, er is dan evenwicht tussen de concentratie CO₂ in het water en CO₂ in de atmosfeer. De vraag die gesteld moet worden is; "is een buffercapaciteit van 18 mg/L onvoldoende om ongewenste pH schommelingen te voorkomen, of moet die hoger zijn. Hierbij zijn verschillende factoren van invloed en dit zou daarom prima als maatwerkregels kunnen dienen op die plekken waar het lastig blijkt te zijn om waterstofcarbonaat te doseren. De houder moet dan aangeven welke andere beveiligingen er gebruikt zijn om te voorkomen dat voor de pH een gevaarlijk gebied ontstaat.

Met opmerkingen [MK132]: Ik neem aan dat verdrinking DE reden is om het doorzicht voor elkaar te hebben en esthetisch effect slechts een bijzaak is. Daarom beter om de volgorde om te draaien, belangrijkste reden eerst vernoemen.

Met opmerkingen [MK133]: Betekent dit een maatwerkregels? In de vorige versie van de regelgeving stond nog dat chloride voor baden met zoutelektrolyse niet zou gelden, dat was inderdaad onzin. Ze verkopen al jaren chloride-arme zoutelektrolyse systemen, waarbij de chloride waardes niet hoger worden dan bij conventionele dosering van hypochloriet.

Met opmerkingen [MK134]: Waarom kunnen ze die baden niet vullen met drinkwater? Ik zou zeggen dat als er om wat voor reden dan ook bepaalde parameters niet gemeten kunnen worden, dan moet een maatwerkregels aangevraagd worden en zal gezocht moeten worden naar alternatieve regels om de hygiëne en veiligheid te borgen. Het kan niet zo zijn dat er dan regels komen te vervallen zonder dat daar iets anders voor in de plaats komt, dan kunnen die regels bij de andere baden ook wel vervallen als ze niet belangrijk zijn. In het maatwerkregels wordt dan vastgesteld welke

Artikel 13.17 (informereren: overschrijding kwaliteitseis legionella)

Zodra bekend is dat de kwaliteitseis voor legionella is overschreden, moet het bevoegd gezag hierover onverwijld worden geïnformeerd.

Artikel 13.18 (water: meetmethoden)

Dit artikel geeft aan welke normen (en welk deel van die normen) gehanteerd moeten worden voor het onderzoeken van watermonsters. De versies van de gestelde normen die gehanteerd moeten worden, zijn vastgesteld bij ministeriele regeling.

In de scope van de norm voor bepaling van het kaliumpermanganaatverbruik van het water (NEN-ISO 8467) staat dat deze methode geschikt is voor water met een chloridegehalte van maximaal 300 milligram per liter mg/L. Meestal is het chloridegehalte in het water veel hoger, zodat het chloridegehalte periodiek zal moeten worden gemeten om vast te kunnen stellen of het water onverdund kan worden geanalyseerd of niet. Daarnaast zal deze methode niet toegepast kunnen worden voor waterbassins met zeer hoge chloridegehalten. Het water moet dan te sterk worden verdund worden verdund, waardoor de analyse onbetrouwbaar wordt.

Artikel 13.19 (water: plaats van bemonsteren)

Eerste en tweede lid

In dit artikel is opgenomen op welke plaats de parameters moeten worden bemonsterd. In het eerste lid is bepaald welke parameters moeten worden bemonsterd in elk waterbassin, in het tweede lid is bepaald welke parameters (ook) in het hoofdwaterbassin moeten worden bemonsterd.

Het hoofdwaterbassin is in bijlage I gedefinieerd als het waterbassin met de grootste inhoud van een aantal waterbassins die op een circulatiesysteem aan elkaar zijn geschakeld.

Derde tot en met vijfde lid

In het derde lid is bepaald dat het merendeel van de parameters in de waterbassins gemeten moet worden in de uitlaat van een waterbassin. Hierop gelden uitzonderingen voor de bovengrens van vrij beschikbaar chloor, doorzicht, en legionella. Op de bovengrens van vrij beschikbaar chloor wordt bemonsterd in de inlaat van het waterbassin, in plaats van de uitlaat. Op doorzicht en legionella dient bemonsterd te worden op een locatie die is vastgesteld in het beheersplan. Als tot 1 januari 2023 nog geen beheersplan aanwezig is, zal op legionella moeten worden bemonsterd op risicopunten als bedoeld in artikel 2a, vierde lid, onder d, van het Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden. Op doorzicht wordt in een dergelijk geval bemonsterd op de locatie in het waterbassin waarvan redelijkerwijs kan worden aangenomen dat hier het meest ongunstige resultaat zal worden gemeten. Dit is bepaald in artikel 13.60.

Zesde lid

In de risicoanalyse kan een plaats worden bepaald waar het risico op overschrijding van de parameters het grootst is. Deze locatie van bemonsteren kan vervolgens worden opgenomen in het beheersplan. In afwijking van de plaats die is vastgesteld in het eerste tot en met het vierde lid, kan dan worden bemonsterd op de plaats die in het beheersplan is vastgesteld.

Met opmerkingen [MK135]: 24/7?

Met opmerkingen [MK136]: Ik neem aan dat dit nu wel klopt. Bij de vorige consultatieversie zaten hier nog veel fouten in, maar ik heb nu geen tijd om dit opnieuw te controleren.

Met opmerkingen [MK137]: Vervang "chloorgas" voor "Cl₂"

Voor SSRC zou je kunnen overwegen om alleen te meten in dat bassin waarvan te verwachten is dat deze de hoogste SSRC concentratie zal hebben, dit omdat deze bacteriegroep resistent voor chloor is en daarom in alle baden waarschijnlijk vergelijkbare waarden zal hebben. De gemeten waarde geldt dan wel voor alle bassins die aan dat systeem gekoppeld zijn.

Met opmerkingen [MK138]: Ook hier zou ik zeggen dat deze parameters gemeten moeten worden in dat bassin waarvan te verwachten is dat die de hoogste waarde geeft voor die parameter. Let wel, het moet ook praktisch uitvoerbaar blijven.

Wijzig "waterstofcarbonaat" in "pH-buffercapaciteit"

Met opmerkingen [MK139]: Zoals eerder aangegeven; inlaat monsters zijn niet te nemen zonder verdunning. Bij horizontaal doorstroomde bassins is het nemen van een inlaat monster nog enigszins mogelijk, met in acht name van de beperking dat het geen zuiver monster kan zijn, bij verticaal doorstroomde baden is het nemen van een inlaatmonster nog moeilijker omdat de afstand tot het perron groter is, bij een volledige beweegbare bodem is het nemen van een inlaatmonster praktisch onmogelijk.

Het is daarom beter om af te zien van het nemen van inlaat monsters en de bewaking op de bovengrens bij het uitlaatmonster te doen. Hiermee is de volksgezondheid niet in het geding omdat de zwemmers zich vooral aan het oppervlak van het bassin bevinden en die waterkwaliteit is het best vergelijkbaar met het water bij de uitlaat. Bij de inlaat kan de concentratie vrij chloor wel hoger worden doordat de menging na dosering nog niet volledig is. Door de verblijftijd en menging in het bassin zal deze menging echter snel optreden waardoor eventuele verhoogde waarden bij de inlaat niet direct tot gezondheidsrisico's leiden, tenzij er iets mis is met de techniek, maar dan meet je deze verhoogde waarde ook bij de uitlaat.

Vrij chloor staat weergegeven als "berekend als chloorgas". Dat is voor deze opsomming niet van belang. Het staat al een keer genoemd dat het zo berekend moet worden, dat hoeft dan niet herhaald te worden, hier verwijderen. Zo ook voor gebonden chloor en THMs.

... [18]

Met opmerkingen [MK140]: Doorzicht moet eigenlijk overall goed zijn, je wilt niet hebben dat er plekken zijn met slechter doorzicht. Als er toch wolken vervuiling in het bassin aanwezig zijn is het beter om het bassin tijdelijk te sluiten tot deze wolken weer verwijderd zijn. In een dergelijk geval is het heel moeilijk om de diepte nog in te schatten waardoor er dan toch een gevaarlijke situatie aanwezig is.

Artikel 13.20 (water: eigen meting)

Er zijn een aantal parameters die dagelijks moeten worden gemeten door degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden. Het gaat om de parameters voor vrij beschikbaar chloor, gebonden beschikbaar chloor, zuurgraad en doorzicht. De parameters moeten worden gemeten zowel binnen een half uur voor openstelling van het waterbassin als tijdens openstelling van het waterbassin. Bij een langere openstelling zal vaker moeten worden gemeten, deze metingen moeten plaatsvinden gespreid over de dag.

Artikel 13.21 (water: meting laboratorium)

Een meting als bedoeld in dit artikel wordt verricht door een laboratorium met een accreditatie voor de norm die van toepassing is op de parameter die wordt gemeten.

Artikel 13.22 (lucht: kwaliteitseisen)

In dit artikel is de verplichting opgenomen om maatregelen te nemen om te voldoen aan de kwaliteitseisen voor parameters voor de kwaliteit van de binnenlucht als bedoeld in tabel 13.22. De kwaliteitseisen in zichzelf vormen geen resultaatsverplichting, degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden moet zich inspannen om deze kwaliteitseisen te halen. In artikel 13.26 is opgenomen wanneer aan de kwaliteitseisen wordt voldaan en welke maatregelen genomen moeten worden wanneer niet aan de kwaliteitseisen wordt voldaan. Het nemen van maatregelen (handelen) omvat ook het eventueel nalaten van maatregelen.

Het gaat in dit artikel om de lucht bij een waterbassin in een gesloten ruimte. Mocht een waterbassin zich deels in de open lucht bevinden, dan gelden de kwaliteitseisen voor de parameters voor lucht alleen voor de lucht bij het deel van het waterbassin dat zich in de gesloten ruimte bevindt.

Hieronder volgt een toelichting per parameter.

~~Trichlooramine~~ Trichlooramine

De correlatie tussen de concentratie gebonden beschikbaar chloor in het water (zie de toelichting bij artikel 13.16) en de concentratie trichlooramine in de lucht is zeer onbetrouwbaar. Dit is het gevolg van de zeer grote vluchtigheid van trichlooramine, gecombineerd met de sterk variërende omstandigheden in zwembaden, maar ook met de selectiviteit van de gebruikte meetmethodes. De dynamische omstandigheden zoals badbelasting, gebruik van recreatieve elementen zoals whirlpool of glijbaan en de dynamische regeling van de luchtbehandeling bepalen de transportsnelheid van trichlooramine in het water naar de lucht boven het water, en de verdere menging in de ruimte c.q. afvoer naar de buitenlucht.

Daarom dient ook het trichlooraminegehalte in de lucht te bepaald te worden. De hoeveelheid trichlooramine moet zoveel als mogelijk worden beperkt.

Ozon

Ozon wordt in sommige zwembaden gebruikt als oxidatiemiddel en ontsmettingsmiddel. Dit leidt tot mogelijk verhoogde concentraties in water en lucht. Ozon heeft een sterke oxiderende werking en kan bij inademing leiden tot schade aan de luchtwegen. Op basis van

Met opmerkingen [MK141]: Ook hier staat vermeld "berekend als chloorgas". Ook hier is dat overbodig en kan beter weggelaten worden. Idem voor gebonden chloor

Met opmerkingen [MK142]: Zonder verdere toelichting krijg je de suggestie dat een normale werkdag een normale openstelling is, dus circa 8 uur. In en dergelijk geval zou één meting bij opening en nog ergens en meting overdag (verspreid) genoeg zijn. Echter, als er iets mis is met de waterkwaliteit, dan wil je dat niet pas na 6 uur weten, het zou veel beter zijn om hier specifiek te zijn met de regels. Elke 4 uur meten is geen overbodige luxe, dus bij een normale openstelling moet er al drie keer gemeten worden, namelijk voor opening, ergens halverwege de opening en aan het eind van de opening. Bij langere openstellingen kan dit oplopen tot 5x per dag als een bassin van 7:00 tot 23:00 in gebruik is (wat vaak voor komt). Veel van de incidenten die we de afgelopen jaren gezien hebben hadden voorkomen kunnen worden als er een hogere regelmaat van meten was geweest.

Met opmerkingen [MK143]: Hier staat ook "berekend als chloorgas" twee keer vermeld, dit is overbodig en kan weg.

"waterstofcarbonaat" vervangen voor pH-buffercapaciteit

Lid vijf suggereert dat bij zoutelektrolyse chloraat en bromaat alleen ontstaan bij gebruik van onjuist zout. Dit is niet wat in het RIVM rapport staat over deze stoffen. Ook bij zoutelektrolyse systemen kan chloraat of bromaat aanwezig zijn, zeker als deze in combinatie met ozon toegepast worden. Het is daarom onverstandig om deze uitsluiting te maken, de volksgezondheid is daarmee niet gediend. Voorstel is om lid vijf te laten vervallen.

door de WHO vastgestelde maximumwaarden en een in Nederland geldende wettelijke grenswaarde voor arbeidsblootstellingen, is voor ozon een luchtgrenswaarde van 120 microgram per kubieke meter gekozen als limiet voor blootstelling bij waterbassins.

Artikel 13.23 (lucht: meetmethoden)

Dit artikel geeft aan welke normen gehanteerd moeten worden voor het onderzoeken van luchtmonsters. De versies van de gestelde normen die gehanteerd moeten worden, zijn vastgesteld bij ministeriele regeling.

Artikel 13.24 (lucht: plaats van bemonsteren)

In dit artikel is opgenomen op welke plaats de parameters voor de kwaliteit van de binnenlucht moeten worden bemonsterd als sprake is van een gesloten ruimte. Deze parameters voor de kwaliteit van de binnenlucht moeten worden bemonsterd op de plaats die is vastgesteld in het beheersplan. Dit kan bijvoorbeeld de locatie met veel contact tussen water en lucht zijn, de plaats waar chloor wordt waargenomen of de zijde waar de lucht naar buiten wordt afgevoerd. Als tot 1 januari 2023 nog geen beheersplan aanwezig is, zal kunnen worden bemonsterd op locaties met veel contact tussen water en lucht, de locatie waar chloor wordt waargenomen of de zijde waar de lucht naar buiten wordt afgevoerd. Dit is bepaald in artikel 13.60.

Artikel 13.25 (lucht: meting laboratorium)

Een meting als bedoeld in dit artikel wordt verricht door een laboratorium met een accreditatie voor de norm die van toepassing is op de parameter die wordt gemeten.

De meting op ozon wordt eens in de drie maanden verricht. De meting op trichlooramine vindt jaarlijks plaats.

Artikel 13.26 (gezondheid: voldoen aan kwaliteitseisen)

In tabel 13.26 zijn de parameters opgenomen en de klasse waarin deze parameters zijn ingedeeld. De klasse waarin de parameter is ingedeeld is met name relevant bij het overschrijden van de kwaliteitseisen. In artikel 13.27 is opgenomen wanneer aan de kwaliteitseisen wordt voldaan en welke maatregelen genomen moeten worden wanneer niet aan de kwaliteitseisen wordt voldaan.

Uit artikel 13.16 volgt dat met het oog op de waterkwaliteit maatregelen moeten worden genomen om te voldoen aan de kwaliteitseisen die zijn opgenomen in tabel 13.16. Als de waarde in de tabel wordt overschreden, is niet onmiddellijk sprake van het niet voldoen aan de kwaliteitseisen. In dit artikel zijn twee gevallen opgenomen, waar bij een overschrijding van kwaliteitseis in de tabel, toch geacht wordt te zijn voldaan.

In het tweede lid is een uitzondering opgenomen voor de parameters nitraat en chloride. Bij een overschrijding wordt toch voldaan als de kwaliteitseisen met niet meer dan 50 procent worden overschreden en als bij de laatste drie metingen voor gebonden beschikbaar chloor en de parameters ingedeeld in klasse I en II voldoen aan de kwaliteitseisen. De voorwaarden zijn cumulatief.

Met opmerkingen [MK144]: Trichlooramine niet berekend chloorgas, maar berekend als Cl₂. Nog beter is om het hier weg te laten, één keer vermelden is voldoende.

De accreditatie voor de TCA bepaling wil niet zeggen dat die bepaling ook betrouwbaar is. TNO heeft daar onderzoek naar gedaan, specifiek voor de toepassing in zwembaden en aangetoond dat de selectiviteit van de voorgestelde bepaling slecht is. "When the As₂O₃ filter sampling method (Hery) is used, a substantial overestimation of the NCl₃ concentration is therefore unavoidable."

Dit wil zeggen dat de meting verstoord wordt door andere stoffen, niet zijnde TCA. Het is dus heel goed denkbaar dat de gemeten TCA waarde volgens de methode van Hery boven de gestelde norm ligt, terwijl de werkelijke TCA waarde eronder ligt. Bij mijn vorige comments heb ik dat ook al vermeld, blijkbaar is daar niks mee gedaan. Destijds was het onderzoek van TNO niet gepubliceerd. Inmiddels is daar een beknopte publicatie van, die ik desgewenst kan toesturen. Het officiële rapport zal bij TNO opgevraagd moeten worden.

Met opmerkingen [MK145]: Dit is onbegrijpelijk. De frequentie is verlaagd van 1/kwartaal naar 1x jaarlijks. Als je dan twee afwijkingen achter elkaar mag hebben, dan kun je deze parameter net zo goed afschaffen. Trichlooramine is een belangrijke comfort parameter voor zwembaden, we moeten die regelmatig meten. Onder voorwaarden zou die frequentie wel naar beneden kunnen, maar die voorwaarden zijn hier niet genoemd, en dat is vreemd.

De voorwaarden zijn wat mij betreft; eerst moet gedurende een jaar (met elk kwartaal meten) aangetoond zijn dat alle metingen binnen de gestelde norm waren. Vervolgens zou de frequentie naar 1x per jaar kunnen, als de meting dan verricht wordt onder de meest ongunstige omstandigheden. Dit betekent de luchtbehandeling op 40-50% recirculatie, gedurende 50% van de bemonsteringstijd alle recreatieve elementen in bedrijf en een minimaal aantal zwemmers in het bassin gedurende de monstername, bijvoorbeeld voor elke 6 m² één zwemmer. Op deze wijze is geborgd dat de gemeten TCA waarde ook daadwerkelijk onder ongunstige omstandigheden is vastgesteld en da [19]

Met opmerkingen [MK146]: Het idee hierachter is dat als je chemische waterkwaliteit goed is, dat je dan water kunt gaan besparen. Ik heb al eerder in mijn comments uitgelegd dat zwemmers het water niet alleen chemisch belasten, maar ook met deeltjes. Het zijn juist die deeltjes die ervoor zorgen dat de filters gespoeld moeten (ja moeten) worden, anders verklevan ze helemaal. Uiteraard kan er gekozen worden voor andere filtratietechnieken, maar feit blijft dat zwemmers nu eenmaal ook deeltjes afgeven aan het water.

Bij overschreiding van de normen voor nitraat en chloride van 50% zouden we dus respectievelijk een max waarde van 75 en 1200 mg/L accepteren. Dit zijn juist signaal parameters die aangeven wanneer het water onvoldoende ververs is. Als nitraat en chlo [20]

Met opmerkingen [MK147]: Verwijder de term "berekend als chloorgas"

In het derde lid is een uitzondering opgenomen voor ureum, kaliumpermanganaat of gebonden beschikbaar chloor. Aan al deze drie parameters wordt geacht te zijn voldaan, als nij bij de maandelijkse meting twee van de drie parameters voldoen aan de kwaliteitseisen die in tabel 13.16 zijn opgenomen. Dat betekent dat aan de waarde voor gebonden beschikbaar chloor wordt voldaan als ureum en kaliumpermanganaat voldoen aan de kwaliteitseisen die in tabel 13.16 zijn opgenomen.

Artikel 13.27 (gezondheid: maatregelen bij niet voldoen aan kwaliteitseisen)

Uit artikelen 13.16 en 13.22 volgt dat maatregelen moeten worden genomen om te voldoen aan de kwaliteitseisen voor de waterkwaliteit en de kwaliteit van de binnenlucht die zijn gesteld in die artikelen. Als uit een eigen meting of na een meting van een laboratorium blijkt dat niet aan de kwaliteitseisen wordt voldaan moeten verplichte maatregelen worden genomen. Deze maatregelen verschillen per parameter of klasse waarin de parameter is ingedeeld.

De parameters in deze paragraaf zijn in tabel 13.26 ingedeeld in klassen I, II, of III. Het overschrijden van een kwaliteitseis voor een parameter ingedeeld in klasse I heeft een grotere consequentie dan het overschrijden van een kwaliteitseis voor een parameter ingedeeld in klasse II. Het overschrijden van een kwaliteitseis voor een parameter ingedeeld in klasse II heeft dan weer een grotere consequentie dan het overschrijden van een kwaliteitseis voor een parameter ingedeeld in klasse III.

Zodra bekend wordt dat niet wordt voldaan aan de kwaliteitseis voor de parameters ozon of legionella, wordt het waterbassin gesloten. Het waterbassin wordt ook gesloten als twee keer achter elkaar niet wordt voldaan aan de kwaliteitseis voor een parameter ingedeeld in klasse II, of als achtereenvolgend niet wordt voldaan aan de kwaliteitseis voor een parameter ingedeeld in klasse III. Nadat het waterbassin is gesloten kan deze alleen worden geopend, als in het geval van vrij beschikbaar chloor, gebonden beschikbaar chloor, zuurgraad of doorzicht uit een eigen meting volgt dat weer aan de kwaliteitseis voor deze parameters wordt voldaan, en, in alle andere gevallen, als uit een meting door een laboratorium volgens de vastgestelde meetmethoden blijkt dat weer aan de kwaliteitseisen voor de betreffende parameters wordt voldaan.

Artikel 13.28 (informerende: resultaten meting en gegevens)

De provincie wordt uiterlijk de vijftiende dag van elke maand geïnformeerd over de uitslagen van de metingen op de kwaliteit van de binnenlucht en de waterkwaliteit als bedoeld in artikelen 13.21 en 13.25. Het bevoegd gezag zal geïnformeerd moeten worden over de metingen die door een laboratorium worden verricht, niet over de dagelijkse metingen die worden verricht door degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden. Naast de resultaten van de meting wordt de provincie bovendien geïnformeerd over de naam en het adres van het laboratorium dat de metingen heeft verricht. De meetresultaten van het laboratorium en informatie over het laboratorium kunnen door het laboratorium rechtstreeks naar het bevoegd gezag worden gestuurd, maar de initiatiefnemer blijft als normadressaat verantwoordelijk voor het verstrekken van de informatie.

§ 13.2.2 Zwemvijvers

Met opmerkingen [MK148]: Verwijder de term "berekend als chloorgas"

Met opmerkingen [MK149]: Hier zou het wel weer gepast zijn om die 50% overschrijding toe te staan. Bijvoorbeeld gebonden beschikbaar chloor mag tot 50% overschreden worden mits ureum en $KMnO_4$ in orde zijn. Nu is er geen bovengrens aan de overschrijding gegeven en dat is zeer onwenselijk.

Met opmerkingen [MK150]: De gezondheid van de zwemmers in relatie tot 30 minuten onder- of overschrijding van een norm is eigenlijk niet door een houder in te schatten. Veel grenswaarden zijn door RIVM bepaald op basis van levenslange blootstelling, dan maken die 30 minuten dus helemaal niks uit, zelfs 1 of twee maanden overschrijding maakt niet veel uit.

Die 30 minuten is eigenlijk alleen van toepassing op die parameters die de houder zelf meet, dus die in artikel 13.20 genoemd worden.

Het vermelden van de "risico's voor de volksgezondheid" geeft de suggestie dat er bij onder- of overschrijding van de in 13.20 genoemde parameters een gebied is waar er geen risico's zijn voor de volksgezondheid. Ik zou die suggestie niet willen wekken. Acute gezondheidsrisico's zijn er alleen als het vrij chloor >5 mg/L is, als de zuurgraad beneden de 6 komt en als er geen doorzicht tot de bodem is. Op zich is een chloorwaarde >5 mg/L niet een probleem voor de volksgezondheid, maar de testkits die zwembaden gebruiken om vrij chloor te meten kunnen niet hoger meten dan 5 mg/L. Voor het bepalen van hogere concentraties is het nodig dat het water verdund wordt waardoor de bepaling een stuk lastiger wordt en zonder training niet uit te voeren is door badpersoneel.

Bij een zuurgraad beneden de 6 wordt de kans op vrijkomen van het gevaarlijke chloorgas sterk verhoogd. Eigenlijk begint dat pas bij een zuurgraad <5.5 , dan is circa 1% van het vrij chloor aanwezig als chloorgas, maar het kan geen kwaad om hier een veiligheidsmarge aan te houden.

Ik wil voorstellen om die grenswaarden waarbij het bassin direct gesloten moet worden gewoon te benoemen, desnoods in de NvT om de houder te helpen bij zijn/haar afweging wanneer er ongezonde situaties ontstaan.

Met opmerkingen [MK151]: Verwijder "berekend als chloorgas"

Met opmerkingen [MK152]: Ik begrijp dat het lastig is om aan te geven hoe de resultaten verstrekt worden, maar het lijkt mij wel verstandig om hier iets over te zeggen. Nu is het volledig vrij gelaten en dat geeft een houder de mogelijkheid om de resultaten van het lab over te schrijven en per post aan de provincie te sturen.

Als overwogen wordt om de controles op de lab-rapporten bij de provincies te automatiseren, dan is dat alleen haalbaar als de resultaten in één bepaalde format aangeleverd worden. Als daar nu niet voor gekozen wordt, dan is het straks niet betaalbaar om daar een automatiseringsslag voor te maken. Handgeschreven resultaten zijn waarschijnlijk ook [... [21]

Artikel 13.29 (aanwijzing activiteit)

Dit artikel geeft aan dat het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden in een waterbassin waar voor de waterbehandeling gebruik wordt gemaakt van een helofytenfilter een activiteit als bedoeld in artikel 13.1 is. In de toelichting worden deze waterbassins verder aangeduid als 'zwemvijvers'.

Voor de waterbehandeling wordt gebruik gemaakt van een helofytenfilter. Een helofytenfilter is gedefinieerd als een veld van planten waarmee water wordt gefilterd. De planten zorgen voor een goed leefklimaat van bacteriën, die op hun beurt zuurstof inbrengen en afvalstoffen uit het water omzetten in voedingsstoffen.

Artikel 13.30 (melding)

Artikel 13.29-30 regelt dat geen gelegenheid mag worden geboden tot het zwemmen of baden in zwemvijvers voordat een melding aan het bevoegd gezag is gedaan. Bij deze melding worden de algemene gegevens en bescheiden uit artikel 13.8 gevoegd. In paragraaf 4.5 van het algemeen deel van de toelichting wordt nader ingegaan op het instrument melding.

Artikel 13.31 (aanwijzing modules: risicoanalyse, beheersplan en incidenten)

Degeene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden in zwemvijvers zal een analyse moeten maken van de risico's van het zwemmen of baden voor de gebruikers. Op basis van deze risicoanalyse zal door diegene een beheersplan moeten worden opgesteld waarin maatregelen zijn opgenomen om de geïnventariseerde risico's te beheersen. Bovendien zal een registratie moeten worden bijgehouden van incidenten die zich voordoen in en om het waterbassin waarbij gebruikers zijn betrokken. Met deze verplichting wordt aangesloten bij de eigen verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer.

Dit artikel verwijst naar de module van afdeling 13.3. In de toelichting op artikelen 13.57 tot en met 13.60 wordt nader op de regels in de module ingegaan.

Artikel 13.32 (water: vullen en aanvullen waterbassin)

Eerste lid

Een waterbassin moet worden gevuld met water van drinkwaterkwaliteit. In bijlage A bij het Drinkwaterbesluit zijn kwaliteitseisen opgenomen waar drinkwater aan moet voldoen. Door te verwijzen naar deze bijlage kan het waterbassin zowel gevuld worden met water dat wordt afgenomen van het drinkwaterbedrijf, als met water dat men zelf tot deze kwaliteitseisen opwerkt.

Overigens mag degene die water betreft van het drinkwaterbedrijf ervan uitgaan dat het water aan deze kwaliteitseisen voldoet. Er geldt geen extra meetverplichting voor de initiatiefnemer om te controleren of dit daadwerkelijk het geval is.

Een waterbassin moet gevuld worden met drinkwater, aan dit drinkwater kunnen in het proces mineralen, kruiden of zouten worden toegevoegd. Dit doet er niet aan af dat sprake is van het vullen met drinkwater. Het vullen met water waarin deze mineralen, kruiden of zouten al van nature aanwezig zijn, en niet in later instantie worden toegevoegd, wordt alleen

Met opmerkingen [MK153]: Door een plantenfilter te benoemen wordt de definitie wel smal gemaakt. Ik zou het breder willen trekken omdat we niet kunnen voorzien of er in de toekomst ook andere technieken hun intree doen bij zwemvijvers.

Wat mij betreft is het een zwemvijver wanneer er geen chemische of foto-chemische vorm van desinfectie aanwezig is, de invloed van de zon niet meegeteld. Filtratie kan aanwezig zijn in de vorm van een plantenfilter, maar kan ook op andere wijzen.

De definitie van RIVM is: "Zwemvijvers zijn kunstmatig aangelegde ecosystemen om in te zwemmen, waarin men de omstandigheden van natuurlijke wateren nabootst. Het water in zwemvijvers staat niet in contact met de onderliggende bodem. De waterbehandeling is geheel of voor het grootste deel biologisch."

Nadeel bij de definitie van RIVM is dat er een gewicht gehangen is aan de grote van de biologische zuivering. Onduidelijk is dan hoe dat bepaald moet worden. Als 100% van het water door een biologisch filter gaat en 80% door een UV, is het dan nog een zwemvijver? Wat mij betreft niet, terwijl het wel aan de definitie van zwemvijvers van RIVM voldoet. Definities zijn belangrijk om af te bakenen wat wel en niet gezien wordt al zwemvijver. Hierbij moet goed nagedacht worden over wat er zoal aan ontwikkelingen te verwachten zijn, zonder afbreuk te doen aan de reikwijdte.

De definitie volgens FLL is: Inrichting bedoeld voor zwemmen of baden, afgesloten van grondwater, met zwem- en waterbehandelingszones en eisen aan de waterkwaliteit. Waterbehandeling is biologisch, zonder gebruik van chemische of fysische desinfectie technieken.

Met opmerkingen [MK154]: Planten zorgen niet alleen voor een goed leefklimaat voor de bacteriën, ze zetten ook afvalstoffen van zwemmers en van bacteriën in plantmateriaal wat met snoeien verwijderd kan worden.

Met opmerkingen [MK155]: Volgens mij brengen de bacteriën geen zuurstof is, die verbruiken zuurstof. De zuurstof wordt ingebracht door beluchters, bijvoorbeeld in de vorm van spuiters of een waterval.

Met opmerkingen [MK156]: Voor bacteriën zijn afvalstoffen geen afvalstoffen maar voedingsstoffen. Ze zetten dus de afvalstoffen van de zwemmers om in afvalstoffen van de bacteriën.

Met opmerkingen [MK157]: Ik zou het up-to-date houden daarvan zeker ook vermelden

beschouwd als vullen met drinkwater als dit water aan de kwaliteitseisen uit bijlage A bij het Drinkwaterbesluit voldoet.

Tweede lid

Een waterbassin kan worden aangevuld met water van drinkwaterkwaliteit. Om hergebruik van water mogelijk te maken is het eveneens toegestaan om het waterbassin aan te vullen met speelwater. Dit water zal aan de kwaliteitseisen bedoeld in artikel 13.33 moeten voldoen.

Artikel 13.33 (water: kwaliteitseisen)

In dit artikel is de verplichting opgenomen om te voldoen aan de kwaliteitseisen voor water. In tabel 13.33 zijn de parameters opgenomen en de kwaliteitseisen die aan de parameter is gekoppeld. De parameters zijn als volgt onder te verdelen:

- Fysische parameters: zuurstofverzadiging en doorzicht. Aan watertemperatuur zijn in artikel 13.39 eisen opgenomen.
- Chemische parameters: ammonium, totaal fosfor, hardheid totaal, geleidbaarheid, nitraat, zuurgraad en waterstofcarbonaat
- Biologische parameters: fytoplankton. Bovendien gaat artikel 13.40 over de aanwezigheid van vissen, watervogels, ratten en slakken.
- Microbiologische parameters: escherichia coli, intestinale enterococci, pseudomonas aeruginosa, legionella, staphylococcus aureus. De eisen voor zwembadwater zijn strenger dan die voor oppervlaktewater. In zwembadwater zijn gebruikers vrijwel de enige bron van fecale verontreiniging, bovendien kan een geïnfecteerde gebruiker hoge aantallen ziekteverwekkers afscheiden.

In de toelichting op artikel 13.16 is ingegaan op de parameters doorzicht, nitraat, pseudomonas aeruginosa, staphylococcus aureus, intestinale enterococci, legionella, zuurgraad en waterstofcarbonaat. Op de parameters die nog niet in de toelichting van artikel 13.16 zijn toegelicht wordt hieronder nader ingegaan.

Zuurstofverzadiging

Bij de vorming van stikstofgas in een nitrificatieproces kan zuurstofarm water ontstaan. Dit is schadelijk voor veel leven in het water en brengt het ecosysteem in gevaar.

Ammonium

Vanuit organisch gebonden stikstof kan worden ammonium gevormd. In een nitrificatieproces kan worden ammonium omgezet in nitriet en vervolgens in nitraat, waaruit stikstofgas kan ontstaan. Het nitrificatieproces kost zuurstof en heeft invloed op het zuurstofgehalte van het water.

Totaal fosfor

Fosfor komt in het milieu meestal als fosfaat voor; een te hoge concentratie fosfaat bevordert de algenbloei in water. Te veel fosfaat in het water kan bij mensen die dit inslikken nierproblemen en osteoporose veroorzaken.

Hardheid totaal

Water met een hoge hardheid heeft voor zover bekend geen nadelige gezondheidseffecten. Water met een te lage hardheid bevat erg weinig calcium en magnesium (mineralen) waardoor het moeilijker stoffen oplost uit leidingmaterialen, waaronder bijvoorbeeld giftige

Met opmerkingen [MK158]: RIVM heeft recent een onderzoek gedaan bij een aantal zwembadwatermonsters. Gebleken is dat de gebruikelijke methodes voor bepaling in zwembadwater niet zonder meer ook in zwembadwater gebruikt kunnen worden. Ik neem aan dat hier rekening mee gehouden wordt voordat het definitieve besluit opgesteld wordt. Vervolgonderzoek van RIVM moet hierbij ook meegenomen worden. Er waren grote verschillen tussen de vier zwembadwatermonsters qua gemeten waterkwaliteit.

Tijdens het onderzoek konden bepaalde watermonsters niet genomen worden. Wat mij betreft een belangrijke constatering. Is de provincie of het lab verantwoordelijk voor de monsterkranen, of de houder. Ik zou zeggen die laatste, die moeten er dus gewoon op zitten. Of, andersom, als die er niet op zitten, dan kan het water niet gecontroleerd worden en leidt dat automatisch tot een afkeuring.

Tekortkoming aan dit onderzoek was dat er gedesinfecteerd zwembadwater bij zaten die volgens de definitie in dit besluit onder de categorie ... [22]

Met opmerkingen [MK159]: Staat niet in de FLL richtlijn

Met opmerkingen [MK160]: Voor doorzicht is gekozen om een max van 1.8m aan te houden. Wat als de waterdiepte dieper wordt dan 1.8m, dan kan een bezoeker de bodem niet meer zien. Waarschijnlijk leidt dit niet direct tot een risico omdat er dan in elk geval nog 1.8m zicht is en de bodem zichtbaar wordt al ... [23]

Met opmerkingen [MK161]: Waarom wijkt de norm voor nitraat af van de norm voor gedesinfecteerd zwembadwater. Ik zou die gelijk houden. De norm is gekopieerd van de FLL richtlijn, beter die van tabel 13.16 gebruiken

Met opmerkingen [MK162]: Waarom is ervoor gekozen om deze norm veel strenger te maken dan bij de gedesinfecteerd baden. Waarschijnlijk zal het niet vaak tot een overschrijding leiden, maar het kan geen kwaad om de norm gelijk te houden lijkt mij, dus >40 mg/L HCO₃. Het is ook beter om dezelfde eenheid ... [24]

Met opmerkingen [MK163]: Het is andersom, N₂-gas ontstaat eigenlijk alleen onder zuurstofarme omstandigheden.

Met opmerkingen [MK164]: Vulwater moet van drinkwater kwaliteit zijn, maar bij ammonium staat dat het ook gevuld mag worden met water na een biologische behandeling, mits ammonium dan maar <0.1 mg/L is. Dan kiest iedereen natuurlijk voor d ... [25]

Met opmerkingen [MK165]: Afbraak van nitraat naar N₂-gas gebeurt alleen onder anaerobe omstandigheden (dit is zonder zuurstof) en die zijn niet te verwachten als de eis is dat er voldoende zuurstof in het water moet zitten. ... [26]

Met opmerkingen [MK166]: Dit staat inderdaad in het RIVM rapport, die verwijst vervolgens naar een rapport van de WHO waar dat in zou staan, maar daar staat hier niets over is. ... [27]

stoffen en zware metalen. Behalve voor gebruikers, zou dit nadelig kunnen zijn voor het biosysteem van de zwembad.

Geleidbaarheid

Met de geleidbaarheid wordt de elektrische weerstand gemeten. Een hoge weerstand (slechte geleiding) betekent dat er weinig elektronen in het water aanwezig zijn. Een lage weerstand (hoge geleiding) betekent dat er meer geladen deeltjes in het water aanwezig zijn. Water met een hoge geleiding is minder zuiver. Water van drinkwaterkwaliteit is rond de 300 tot 700 microSiemens per centimeter.

Nitraat

Te veel nitraat in het water is, bij inslikken, schadelijk voor de mens.

Waterstofcarbonaat

Om de zuurgraad (pH) constant te houden is naast een goede regeling van de pH-waarde en dosering van een pH-correctiemiddel een minimale pH-buffercapaciteit nodig. Dit wordt bereikt met waterstofcarbonaat. In de voorgaande regelgeving werd voor de buffercapaciteit een strengere norm gehanteerd: gelijk aan of groter dan 1 millimol per liter. In de praktijk is deze norm voor een bassin echter nagenoeg niet te halen. Om deze reden is deze norm verlaagd naar gelijk aan of groter dan 40 milligram waterstofcarbonaat per liter.

Fytoplankton

Het fytoplankton bestaat hoofdzakelijk uit groenalgen (Chlorophyta), kiezelalgen (Bacillariophyceae) en bruin-groenalgen (Cryptophyceae). Cyanobacteriën komen alleen als begeleidende soorten voor. Zoöplankton speelt een belangrijke rol bij de biologische zuivering van het water. Door filtratie verzamelt het zoöplankton voedsel, dat uit bacteriën en algen bestaat. Wanneer veel verschillende soorten en veel individuen aanwezig zijn, is de bijdrage aan de zuivering groter dan wanneer de soortensamenstelling relatief arm is en er weinig individuen aanwezig zijn. Het is van belang het zoöplankton, evenals het fytoplankton, regelmatig te controleren, omdat dit inzicht geeft in het functioneren van de biologische waterzuivering. Eisen aan de zoöplankton-samenstelling kunnen echter niet gesteld worden. In plaats van het tellen van fytoplankton, kan het gehalte aan chlorofyl-a worden vastgesteld. De in de tabel opgenomen normwaarde is de normwaarde voor oppervlaktewater (algemeen en met functie bereiding van drinkwater); voor oppervlaktewater met als functie zwembad bestaat geen norm voor chlorofyl-a. Wel bestaat een normwaarde van 25 microgram per liter als streefwaarde voor de Goede Ecologische Toestand in ondiepe meren als doelstelling in de Kaderrichtlijn Water.

Escherichia coli

Escherichia coli is een bacterie die van nature voorkomt in de darmen van een mens. In normale omstandigheden veroorzaakt deze geen ziekte. Enkele typen Escherichia coli kunnen infecties veroorzaken, zoals darminfecties of urineweginfecties. Bij mensen met een verminderde weerstand kan Escherichia coli ook bloedstroominfecties veroorzaken.

Artikel 13.34 (informer: overschrijding kwaliteitseis legionella)

Zodra bekend is dat de kwaliteitseis voor legionella is overschreden, moet het bevoegd gezag hierover onverwijld worden geïnformeerd.

Met opmerkingen [MK167]: Alleen als het water ook in contact staat met die zware metalen. Drinkwater staat in contact met koper waar de uittapleidingen vaak van gemaakt zijn. In zwembaden wordt nooit met koperen leidingen gewerkt, dat is veel te duur, leidingwerk is altijd van kunststof. Enige contact met metaal is zijn de pompen, afsluiters en eventuele sensoren.

Onduidelijk is of zware metalen ook vrij kunnen komen uit het gebruikte materiaal voor de bio-filters. Terwijl hier geen eisen aan gesteld zijn, is het zeer goed mogelijk dat deze metalen uit bijvoorbeeld lavasteen vrij kan komen. Bij vervolgonderzoek is het misschien raadzaam om dit uit te zoeken.

Het lijkt er op dat allerlei berekening die voor drinkwater gelden gekopieerd worden naar zwembaden en zwembadfilters. Dit is niet correct. De blootstelling is bij drinkwater heel anders dan bij zwembaden of zwembadfilters. Dit omdat bij drinkwater de risico's gebaseerd zijn op 2L drinken per dag, een mensenleven lang. Bij zwembaden is dat nooit het geval en worden er slechts enkele milliliters gedronken.

Met opmerkingen [MK168]: Waarom zou iemand in een zwembad meer water inslikken dan iemand in een gedesinfecteerd zwembad? Ook bij een norm van 50 mg/L is het niet te verwachten dat iemand een overdosis aan nitraat binnen krijgt als hij regelmatig in een zwembad zwemt

Met opmerkingen [MK169]: Dat lijkt mij ook, echter staat er nu 2 mmol/L en dat is omgerekend 120 mg/L HCO₃. Eenheden niet voluit schrijven, respecteer de internationale afspraken daarover.

Met opmerkingen [MK170]: Dit is waarschijnlijk een lastige parameter om te meten. Is deze parameter wel opgenomen in de FLL richtlijn? Wat is de relatie met de volksgezondheid? In FLL is de frequentie voor fytoplankton 1x per kwartaal

Met opmerkingen [MK171]: Niet voluit schrijven, respecteer de internationaal geaccepteerde schrijfwijzen.

Met opmerkingen [MK172]: Waarom alleen bij legionella?

Artikel 13.35 (water: meetmethoden)

Dit artikel geeft aan welke normen (en welk deel van die normen) gehanteerd moeten worden voor het onderzoeken van watermonsters. De versies van de gestelde normen die gehanteerd moeten worden, zijn vastgesteld bij ministeriele regeling.

Artikel 13.36 (water: plaats van bemonsteren)

Eerste en tweede lid

In dit artikel is opgenomen op welke plaats de parameters moeten worden bemonsterd. In het eerste lid is bepaald dat in zwembassins op alle parameters, met uitzondering van legionella, moeten worden bemonsterd in elk waterbassin. Daarnaast moeten de parameters ammonium, totaal fosfor, hardheid, geleidbaarheid, nitraat, zuurgraad en waterstofcarbonaat ook worden bemonsterd in het behandelde water, dat is het water dat na een biologische behandeling direct wordt gebruikt om een waterbassin mee te vullen.

Derde lid

Op legionella dient bemonsterd te worden op een locatie die is vastgesteld in het beheersplan. Als tot 1 januari 2023 nog geen beheersplan aanwezig is, zal nog kunnen worden bemonsterd op risicopunten als bedoeld in artikel 2a, vierde lid, onder d, van het Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden. Dit is bepaald in artikel 13.60.

Artikel 13.37 (water: eigen meting)

Er zijn een aantal parameters die dagelijks moeten worden gemeten door degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden in zwembassins. Het gaat om de parameters voor zuurstofverzadiging, zuurgraad en doorzicht.

Artikel 13.38 (water: meting laboratorium)

Een meting als bedoeld in dit artikel wordt verricht door een laboratorium met een accreditatie voor de norm die van toepassing is op de parameter die wordt gemeten.

Artikel 13.39 (gezondheid: watertemperatuur)

Met het oog op het waarborgen van de gezondheid van de gebruikers kan de watertemperatuur niet te koud zijn, omdat het lichaam dan te sterk afkoelt. Tegelijkertijd biedt een hogere watertemperatuur een gunstig klimaat voor de vermenigvuldiging van bacteriën.

Legionellabacteriën bijvoorbeeld prefereren een watertemperatuur van 25 tot 55 graden Celsius.

Artikel 13.40 (gezondheid: aanwezigheid dieren)

Met opmerkingen [MK173]: Ik neem aan dat hier nog wijzigingen komen naar aanleiding van het rapport van RIVM. Was mooi geweest als dat bij de consultatieversie al in het document gestaan had zodat iedereen dat ook weet. Nu wijk je de suggestie dat je het in achterkamertjes houdt.

Nu gebleken is uit het onderzoek van RIVM dat bepaalde meetmethodes niet werken in zwembassins gaat de overheid natuurlijk alle meetmethodes controleren, om te voorkomen dat er methodes voorgeschreven worden die niet toepasbaar zijn, of verwacht de overheid dat de eigenaren van zwembassins dat gaan doen?

En wat als de overheid nalaat om dit verder uit te zoeken, en er blijken methodes bij te zitten die niet werken, moeten de eigenaren van zwembassins dat (... [28])

Met opmerkingen [MK174]: Ik neem aan alleen als er aerosolvormende punten zijn. In het RIVM rapport voor zwembassins staat dat Legionella hij niet gemeten hoeft te worden als het water niet verwarmd is, wat is met die uitspraak gedaan?

Met opmerkingen [MK175]: Waarom moeten die twee keer gemeten worden? Ik zou zeggen doe de bepaling op die plek waar een overschrijding het meest te verwachten is, en als het niet uit maakt, dan in het bassin, omdat daar de zwemmers zijn en daar dus ook de blootstelling is. (... [29])

Met opmerkingen [MK176]: Watermonsters bij de inlaat zijn niet te nemen als die onder waterniveau zitten, zonder daarbij ook minstens een significant deel ook bassinwater mee te bemonsteren. Het behandelde water kan dus alleen bemonsterd worden als daarvoor een monsterkraan aanwezig is.

Met opmerkingen [MK177]: Is deze term correct, wordt het bassin daarmee gevuld, of wordt het gevuld met drinkwater, zoals in artikel 13.32 geëist wordt.

Ik neem aan dat hier het circulatiewater bedoeld wordt, dat noemen we niet vullen maar circuleren, dus " (... [30])

Met opmerkingen [MK178]: Waarom zou een eigenaar van een zwembassin tot 2023 nodig hebben om een legionellarisicoanalyse met beheersplan op te laten stellen? (... [31])

Met opmerkingen [MK179]: Volg hierin het laatste advies van RIVM, die adviseert volgens mij om alle metingen in elk geval in de middag te doen omdat dan de kans het hoogst is dat er afwijkingen zijn.

Met opmerkingen [MK180]: "Als water technisch wordt verwarmd...". Wanneer is sprake van technische verwarming? Voor mij nu onduidelijk gedefinieerd. Ik kan mij er wel wat bij voorstellen, maar is zonnewarmte ook technische warmte? Het gaat denk ik niet alleen over of de warmte technisch aangevoerd wordt, r (... [32])

Met opmerkingen [MK181]: Misschien een beetje flauw, maar eigenlijk wordt er gecontroleerd op de afwezigheid van dieren en niet op de aanwezigheid. Dus in plaats van "... wordt de aanwezigheid van vissen, watervogels, ratten en slakken voorkomen of zoveel mogelijk beperkt ..." wordt dan eigenlijk " (... [33])

Om de gezondheid van de gebruikers te kunnen waarborgen is het noodzakelijk om de **aantallen aanwezigheid van** vissen, vogels, ratten en slakken zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken. De dieren kunnen ziekteverwekkers in het water brengen.

In **stilstaand** helder water, zoals een zwembad, gedijen slakken uitstekend. Bovendien creëert de aanwezigheid van waterplanten, zij het in de waterbehandelingszone, een habitat waarin zij zowel voedsel vinden als een plaats om eitjes af te zetten. Zoetwaterslakken (in het bijzonder poelslakken) zijn de tussengastheer van de door watervogels verspreide parasiet Trichobilharzia.

De larven van deze parasiet veroorzaken zwemmersjeuk. Het is daarom van belang ervoor te zorgen dat er in zwembaden geen slakken aanwezig zijn. Wanneer toch zoetwaterslakken worden aangetroffen die behoren tot de soorten die als gastheer voor Trichobilharzia kunnen optreden, is het raadzaam de slakken en het water in de zwembad te onderzoeken op de aanwezigheid van de **parasiet**.

Artikel 13.41 (informerer: resultaten meting en gegevens)

De provincie wordt uiterlijk **de vijftiende dag van elke maand** geïnformeerd over de uitslagen van de metingen op de waterkwaliteit als bedoeld in artikelen 13.37 tot en met 13.39 en de conclusie van de inspectie, bedoeld in artikel 13.40. Bij de inspectie op de aanwezigheid van dieren hoeft niet elke constatering aan het bevoegd gezag te worden doorgegeven, volstaan kan worden met de belangrijkste conclusies zodat trends kunnen worden gesignaleerd. Het bevoegd gezag zal dus zowel geïnformeerd moeten worden over de metingen of inspectie die worden verricht door degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden, als de metingen die door een laboratorium worden verricht. Naast de resultaten van de meting wordt de provincie bovendien geïnformeerd over de naam en het adres van het laboratorium dat de metingen heeft verricht. De meetresultaten van het laboratorium en informatie over het laboratorium kunnen door het laboratorium rechtstreeks naar het bevoegd gezag worden gestuurd, maar de initiatiefnemer blijft als normadressaat verantwoordelijk voor het verstrekken van de informatie.

Met opmerkingen [MK182]: Het water wordt continu gecirculeerd, is er dan sprake van stilstaand water?

Er wordt bij lid 2b gesproken over water voor het "vullen" van het bassin. Waarschijnlijk wordt hier iets anders bedoeld, namelijk het gecirculeerde water wordt weer teruggevoerd naar het bassin

Met opmerkingen [MK183]: Als deze parasiet de belangrijkste bedreiging voor de volksgezondheid van zwemmers in zwembaden is (aldus RIVM), waarom meten we die dan niet standaard?

Met opmerkingen [MK184]: In de praktijk zal voor de microbiologische parameters het volgende lab-bezoek plaatsvinden als de resultaten van de vorige monsternamen nog niet gerapporteerd zijn.

Hoe moet de houder hier zelf mee om gaan? Hij krijgt een rapport dat vorige week de microbiologie niet op orde was, maar in de tussentijd was er al een nieuw monster genomen, sluit hij dan de tent, wacht hij dan op uitslag van de tweede meting?

Doe dit nou eens bij een zwembad gedurende een bepaalde periode (aantal maanden), en evalueer of dit praktisch haalbaar is.

Hoe gaan we dat doen als bezoekers en de houder zelf moeten bijhouden of er vissen, slakken of ratten aanwezig zijn.

Ik denk dat we nogal wat vragen kunnen verwachten van die zwembaden die vooralsnog in 9 van de 10 gevallen door hoveniers gemaakt worden (niks ten nadele van hoveniers overigens, ik ben zelf ook gediplomeerd hovenier). In D1d is de zwembadbranche een stuk professioneler, die zwembaden zien er behoorlijk anders uit dan de foto's in het RIVM rapport. De zwembaden die nu in D1d in gebruik zijn is waar we ons op moeten voorbereiden, zie foto's

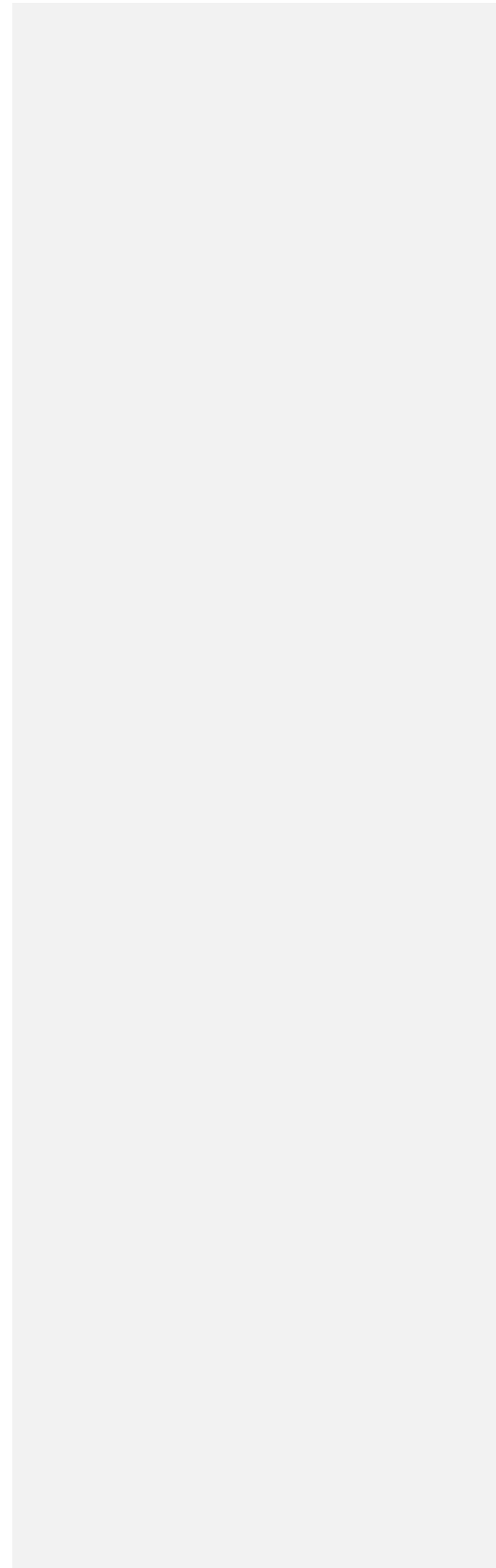

Figuur 1 Overzicht en monsterpunten zwembijver I
1: zwembijver, 2: voor helofytenfilter, 3: na helofytenfilter

Figuur 2 Overzicht en monsterpunten zwembijver II
1: zwembijver, 2: voor helofytenfilter, 3: na helofytenfilter

Nederlandse zwembijvers uit RIVM rapport

Beispiel: Stadion Bad, Bremen

Folie 8

Zwembad in Duitsland, beide foto's zijn van dezelfde zwembad (bron Polyplan)

§ 13.2.3 Waterbassins voor eenmalig gebruik

Artikel 13.42 (aanwijzing activiteit)

Dit artikel geeft aan dat het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden in een waterbassin dat na elke gebruiker wordt gelegegd en waarin niet wordt gedesinfecteerd of waar voor de waterbehandeling geen gebruik wordt gemaakt van een helofytenfilter een activiteit is als

bedoeld in artikel 13.1. In de toelichting worden deze waterbassins verder aangeduid als 'waterbassins voor eenmalig gebruik'.

Artikel 13.43 (melding)

Artikel 13.42-43 regelt dat geen gelegenheid mag worden geboden tot het zwemmen of baden in waterbassins voor eenmalig gebruik voordat een melding aan het bevoegd gezag is gedaan. Bij deze melding worden de algemene gegevens en bescheiden uit artikel 13.8 gevoegd. In paragraaf 4.5 van het algemeen deel van de toelichting wordt nader ingegaan op het instrument melding.

Artikel 13.44 (water: vullen, aanvullen en schoonmaken waterbassin)

Eerste lid

Een waterbassin moet worden gevuld en aangevuld met water van drinkwaterkwaliteit. In bijlage A bij het Drinkwaterbesluit zijn kwaliteitseisen opgenomen waar drinkwater aan moet voldoen. Door te verwijzen naar deze bijlage kan het waterbassin zowel gevuld worden met water dat wordt afgenomen van het drinkwaterbedrijf, als met water dat men zelf tot deze kwaliteitseisen opwerkt. Overigens mag degene die water betreft van het drinkwaterbedrijf ervan uitgaan dat het water aan deze kwaliteitseisen voldoet. Er geldt geen extra meetverplichting voor de initiatiefnemer om te controleren of dit daadwerkelijk het geval is.

Een waterbassin moet gevuld worden met drinkwater, aan dit drinkwater kunnen in het proces mineralen, kruiden of zouten worden toegevoegd. Dit doet er niet aan af dat sprake is van het vullen met drinkwater. Het vullen met water waarin deze mineralen, kruiden of zouten al van nature aanwezig zijn, en niet in later instantie worden toegevoegd, wordt alleen beschouwd als vullen met drinkwater als dit water aan de kwaliteitseisen uit bijlage A bij het Drinkwaterbesluit voldoet.

Tweede lid

Een waterbassin voor eenmalig gebruik moet dagelijks worden gedesinfecteerd. Daarnaast moet het waterbassin worden nagespoeld met water van drinkwaterkwaliteit.

§ 13.2.4 Overige waterbassins

Artikel 13.45 (aanwijzing activiteit)

Dit artikel geeft aan dat het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden in een waterbassin waarin wordt gedesinfecteerd, waar voor de waterbehandeling geen gebruik wordt gemaakt van een helofytenfilter en niet na elke gebruiker wordt gelegeerd een activiteit als bedoeld in artikel 13.1 is. In de toelichting worden deze waterbassins verder aangeduid als 'overige waterbassins'. Voorbeelden van overige waterbassins zijn peuterspeelbaden of een waterbassin dat voor de waterbehandeling gebruik maakt van een andere biologische reinigingsmethode dan een helofytenfilter.

Artikel 13.46 (melding)

Met opmerkingen [MK185]: In de huidige situatie zijn er twee varianten voor dit type zwembad. Baden die gevuld worden met leidingwater waar naast eventuele kruiden of etherische oliën verder niks toegevoegd wordt, en baden die gevuld worden met water van zwemwaterkwaliteit (tabel 13.16). Beide typen zijn bedoeld voor één persoon en worden na gebruik gelegeerd en niet hergebruikt.

Moet dit tweede type nu voldoen aan tabel 13.16? en wanneer wordt die waterkwaliteit dan gemeten? Als het water gemeten wordt op het ongunstigste moment, dan is dat nadat iemand daar 10 minuten ingezet heeft. Echter waarschijnlijk zul je dan op nagenoeg alle parameters een afwijking krijgen. Omdat je dit water niet hergebruikt, is het misschien niet nodig om het water op het ongunstigste moment te bemonsteren. Beter zou wellicht zijn om te controleren of het vulwater dan wel voldoet aan 13.16, maar doe je dat dan direct na vullen, of doe je dat nadat de beluchting 10 minuten aangestaan heeft.

Keerzijde is dat in de praktijk die eenpersoonsbaden regelmatig met twee of drie zwemmers volgepropt worden. Dan is er sprake van een heel ander soort zwembad en is er wel sprake van een soort van hergebruik van water.

Misschien is het een oplossing dat als bij de monsternamen gezien wordt dat er meer dan één persoon in het bassin aanwezig is, dan wordt het water bemonsterd terwijl er iemand in zit en als het lab constateert dat het inderdaad eenpersoonsbaden zijn, dan wordt alleen het vulwater gecontroleerd. Ik zou wel zeggen dat dit dan van zwemwaterkwaliteit mag zijn, we hebben het hier wel over bubbelbaden met verwarmd water. Ik wil hier eigenlijk altijd desinfectie op hebben, dus tabel 13.16. Als je dit zonder desinfectie met alleen verwarmd drinkwater gaat doen, dan kun je wachten op legionellaproblemen.

Wat gebeurt er nu met de gechloreerde bassins met eenmalig gebruik van water, vallen die nu onder tabel 13.16? Ook dat kan een probleem worden, om dezelfde reden als hierboven beschreven. Ook kunnen deze baden waarschijnlijk niet aan de KMnO4 norm voldoen omdat de kruiden en oliën die gebruikt worden daar vaak een grote negatieve invloed op hebben, toch is daar geen opmerking over gemaakt in dit besluit. Moeten die baden straks allemaal meetwerkregels krijgen, dat is nogal een bak extra werk, die kosten mag je ook wel opnemen in het Sira rapport.

Waarom hoeft deze categorie baden niet een RA en BP te maken. Vaak zijn dit bubbelbaden waar wel degelijk legionellarisicos aanwezig zijn.

Met opmerkingen [MK186]: Waarom zou je hiervoor andere regels op willen stellen dan voor zwemvijvers? Ik zou alle baden met een biologische waterbehandeling zonder desinfectie en zonder verwarming als zwemvijver willen betitelen.

Artikel 13.46 regelt dat geen gelegenheid mag worden geboden tot het zwemmen of baden in overige waterbassins voordat een melding aan het bevoegd gezag is gedaan. Bij deze melding worden de algemene gegevens en bescheiden uit artikel 13.8 gevoegd. In paragraaf 4.5 van het algemeen deel van de toelichting wordt nader ingegaan op het instrument melding.

Artikel 13.47 (aanwijzing modules: risicoanalyse, beheersplan en incidenten)

Degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden in overige waterbassins zal een analyse moeten maken van de risico's van het zwemmen of baden voor de gebruikers. Op basis van deze risicoanalyse zal door diegene een beheersplan moeten worden opgesteld waarin maatregelen zijn opgenomen om de geïntariseerde risico's te beheersen. Bovendien zal een registratie moeten worden bijgehouden van incidenten die zich voordoen in en om het waterbassin waarbij gebruikers zijn betrokken. Met deze verplichting wordt aangesloten bij de eigen verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer.

Dit artikel verwijst naar de module van afdeling 13.3. In de toelichting op artikelen 13.57 tot en met 13.60 wordt nader op de regels in de module ingegaan.

Artikel 13.48 (water: vullen en aanvullen waterbassin)

Een waterbassin moet worden gevuld met water van drinkwaterkwaliteit. In bijlage A bij het Drinkwaterbesluit zijn kwaliteitseisen opgenomen waar drinkwater aan moet voldoen. Door te verwijzen naar deze bijlage kan het waterbassin zowel gevuld worden met water dat wordt afgenomen van het drinkwaterbedrijf, als met water dat men zelf tot deze kwaliteitseisen opwerkt. Overigens mag degene die water betreft van het drinkwaterbedrijf ervan uitgaan dat het water aan deze kwaliteitseisen voldoet. Er geldt geen extra meetverplichting voor de initiatiefnemer om te controleren of dit daadwerkelijk het geval is.

Een waterbassin moet gevuld worden met drinkwater, aan dit drinkwater kunnen in het proces mineralen, kruiden of zouten worden toegevoegd. Dit doet er niet aan af dat sprake is van het vullen met drinkwater. Het vullen met water waarin deze mineralen, kruiden of zouten al van nature aanwezig zijn, en niet in later instantie worden toegevoegd, wordt alleen beschouwd als vullen met drinkwater als dit water aan de kwaliteitseisen uit bijlage A bij het Drinkwaterbesluit voldoet.

Artikel 13.49 (water: kwaliteitseisen)

In dit artikel is de verplichting opgenomen om maatregelen te nemen om aan de kwaliteitseisen bedoeld in tabel 13.49 te voldoen. De kwaliteitseis in zichzelf is geen resultaatsverplichting, degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden in overige waterbassins met drinkwater moet zich inspannen deze kwaliteitseisen te halen. In artikel 13.56 is opgenomen wanneer aan de kwaliteitseisen wordt voldaan en welke maatregelen genomen moeten worden wanneer niet aan de kwaliteitseisen wordt voldaan. Het nemen van maatregelen (handelen) omvat ook het eventueel nalaten van maatregelen.

De parameters zijn onder te verdelen in parameters voor:

- chemische antropogene belasting: troebelheid,

Met opmerkingen [MK187]: Ook hier neem ik aan dat die RA en BP up-to-date gehouden moeten worden.

Met opmerkingen [MK188]: Bij zwemvijvers is deze norm niet aanwezig. Als er niet met chloor gedesinfecteerd wordt, dan is deze norm niet te halen. Immers drinkwater uit de kraan heeft al een veel hogere troebelheid dan de norm die hier voorgeschreven wordt. Als je dit niet aanpast moet voor elk bad een maatwerkregels opgesteld worden.

- microbiologische parameters: pseudomonas aeruginosa, intestinale enterococci, sporen van sulfietreducerende Clostridia, staphylococcus aureus,
- doorzicht, en
- legionella.

Voor alle bij deze activiteit genoemde parameters gelden ook kwaliteitseisen bij waterbassins met waarin wordt gedesinfecteerd. Zie voor een nadere toelichting op deze parameters daarom de toelichting bij artikel 13.16.

Artikel 13.50 (informereren: overschrijding kwaliteitseis legionella)

Zodra bekend is dat de kwaliteitseis voor legionella is overschreden, moet het bevoegd gezag hierover onverwijld worden geïnformeerd.

Artikel 13.51 (water: meetmethoden)

Dit artikel geeft aan welke normen (en welke deel van die normen) gehanteerd moeten worden voor het onderzoeken van watermonsters. De versies van de gestelde normen die gehanteerd moeten worden, zijn vastgesteld bij ministeriele regeling.

Artikel 13.52 (water: plaats van bemonsteren)

Eerste lid

In dit artikel is opgenomen op welke plaats de parameters moeten worden bemonsterd. In het eerste lid is bepaald dat in overige waterbassins met drinkwater op alle parameters, met uitzondering van legionella, moet worden bemonsterd in elk waterbassin.

Tweede lid

Op legionella dient bemonsterd te worden op een locatie die is vastgesteld in het beheersplan. Als tot 1 januari 2023 nog geen beheersplan aanwezig is, zal nog kunnen worden bemonsterd op risicopunten als bedoeld in artikel 2a, vierde lid, onder d, van het Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden. Dit is bepaald in artikel 13.60.

Derde lid

In de risicoanalyse kan een plaats worden bepaald waar het risico op overschrijding van de parameters het grootst is. Deze locatie van bemonsteren kan vervolgens worden opgenomen in het beheersplan. In afwijking van de plaats die is vastgesteld in het eerste en tweede lid kan dan worden bemonsterd op de locatie die in het beheersplan is vastgesteld.

Artikel 13.53 (water: eigen meting)

Op de parameter doorzicht moet dagelijks worden gemeten door degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden, zowel binnen een half uur voor openstelling van het waterbassin als tijdens openstelling van het waterbassin.

Met opmerkingen [MK189]: De normen zijn gelijk aan gedesinfecteerde zwembaden, is dat wel haalbaar? Bij de zwembadrijvers is de norm verruimd en wordt in het RIVM rapport gesproken over verdere verruiming omdat er anders niet aan de norm voldaan kan worden. Deze categorie zwembaden hebben een vergelijkbare waterbehandeling als de zwembadrijvers, waarom dan toch een strengere normstelling?

Met opmerkingen [MK190]: Hier is de eis wel doorzicht tot op de bodem terwijl bij de zwembadrijvers het doorzicht slechts 1.8m hoeft te zijn, waarom dat onderscheid?

Met opmerkingen [MK191]: Ik neem aan dat legionella alleen gemeten hoeft te worden als er risicopunten zijn

Met opmerkingen [MK192]: Idem opmerking bij zwembadrijvers in relatie tot onderzoek RIVM

Met opmerkingen [MK193]: Waarom nog 5 jaar wachten, ik zou de legionellarisico's meteen op 1 januari 2021 geregeld willen zien.

Artikel 13.54 (water: meting laboratorium)

Een meting als bedoeld in dit artikel wordt verricht door een laboratorium met een accreditatie voor de norm die van toepassing is op de parameter die wordt gemeten.

Maandlijks meten betekent dat tussen de metingen steeds een maand zit (door bijvoorbeeld telkens op de vijfde dag van de maand te meten). Als een waterbassin korter dan een maand is opgesteld moet worden gemeten.

Met opmerkingen [MK194]: Waarom wordt bij een zwembad zonder desinfectie elke week gemeten en bij deze categorie, blijkbaar ook zonder desinfectie, elke maand. Ik zou denken dat in een peuterbad meer water gedronken wordt dan in een zwembad, er vanuit gaande dat in een peuterbad vooral kleine kinderen komen en in een zwembad vooral volwassenen. Onderzoek van Suppes heeft aangetoond dat kinderen meer zwembad innemen dan volwassenen.

Met opmerkingen [MK195]: Dit is een vreemde zin, wat wordt hiermee bedoeld?

Artikel 13.55 (informerende: resultaten meting en gegevens)

De provincie wordt uiterlijk de vijftiende dag van elke maand geïnformeerd over de uitslagen van de metingen op de waterkwaliteit als bedoeld in artikel 13.54. Het bevoegd gezag zal geïnformeerd moeten worden over de metingen die door een laboratorium worden verricht, niet over de dagelijkse metingen die worden verricht door degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden. Naast de resultaten van de meting wordt de provincie bovendien geïnformeerd over de naam en het adres van het laboratorium dat de metingen heeft verricht. De meetresultaten van het laboratorium en informatie over het laboratorium kunnen door het laboratorium rechtstreeks naar het bevoegd gezag worden gestuurd, maar de initiatiefnemer blijft als normadressaat verantwoordelijk voor het verstrekken van de informatie.

Artikel 13.56 (gezondheid: maatregelen bij niet voldoen aan kwaliteitseisen)

Uit artikel 13.49 volgt dat er maatregelen moeten worden genomen om te voldoen aan de kwaliteitseisen voor de waterkwaliteit die zijn gesteld in dat artikel. Als uit een eigen meting of na een meting van een laboratorium blijkt dat niet aan de kwaliteitseisen wordt voldaan moeten verplichte maatregelen worden genomen. Deze maatregelen verschillen per parameter of klasse waarin de parameter is ingedeeld.

In tabel 13.56 zijn de parameters ingedeeld in klasse I of II. Het overschrijden van een kwaliteitseis voor een parameter ingedeeld in klasse I heeft een grotere consequentie dan het overschrijden van een kwaliteitseis voor een parameter ingedeeld in klasse II.

Zodra bekend wordt dat niet wordt voldaan aan de kwaliteitseisen voor legionella of ozon, parameters die zijn ingedeeld in klasse I, wordt het waterbassin gesloten. Het waterbassin wordt ook gesloten als twee keer achter elkaar niet wordt voldaan aan de kwaliteitseis voor een parameter ingedeeld in klasse II. Nadat het waterbassin is gesloten kan deze alleen worden geopend, als in het geval van doorzicht uit een eigen meting volgt dat weer aan de kwaliteitseis voor doorzicht wordt voldaan, en in alle andere gevallen, als uit een meting door een laboratorium volgens de vastgestelde meetmethoden blijkt dat weer aan de kwaliteitseisen voor de betreffende parameters wordt voldaan.

Met opmerkingen [MK196]: Er wordt gesproken over "in en om het waterbassin". Betekent dit dat er buiten de zwembad geen RA gedaan hoeft te worden?

Met opmerkingen [MK197]: Op zich is NEN-EN 15288-2 een goede basis voor de RA, al gaat die veel dieper in op de materie dan volgens mij hier in dit besluit bedoeld wordt. Nadeel van de NEN-EN 15288-2 is bijlage A, deze is normatief en beschrijft een kleurproef. Echter is het verstandig om een kleurproef niet op die wijze uit te voeren omdat de uitvoering daarvan gevaarlijk kan zijn en zelfs schade aan de technische installaties kan toebrengen. Het is daarom beter om bijlage A van de norm expliciet uit te sluiten.

Oh, gelukkig staat er al bij dat het niet verplicht is de norm te volgen.

Afdeling 13.3 Module risicoanalyse, beheersplan, incidenten

Artikelen 13.57 tot en met 13.60 zijn onderdeel van een module en als zodanig alleen van toepassing als dit bij de desbetreffende activiteit is bepaald. De module is bijvoorbeeld niet bij waterbassins voor eenmalig gebruik aangewezen, de regels in deze afdeling zijn op die activiteit dan ook niet van toepassing.

In deze module zijn regels opgenomen voor het opstellen en naleven van een risicoanalyse en beheersplan. Bij het uitvoeren van de risicoanalyse en het opstellen en vastleggen van het beheersplan kan NEN-EN 15288-2 mogelijk ook een behulpzaam document zijn. Het is

echter niet verplicht dit document te volgen. Zowel een risicoanalyse als een beheersplan zijn vormvrij.

Uiteraard moet de risicoanalyse en het beheersplan actueel zijn en worden gehouden. Zo kunnen er bijvoorbeeld aanpassingen nodig zijn als gevolg van wijzigingen aan een waterbassin, waterbehandelingsinstallatie, of gebruik van het waterbassin, of recente gebeurtenissen of incidenten, al dan niet bij de eigen accommodatie. Dit is de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer.

In paragraaf 4.2.2 is al kort ingegaan op de risicoanalyse en het beheersplan.

Artikel 13.57 (risicoanalyse)

Het opstellen van een risicoanalyse sluit aan bij het uitgangspunt meer vrijheid én verantwoordelijkheid te leggen bij degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden. In de risicoanalyse wordt geanalyseerd welke risico's er voor de gebruiker zijn. De analyse bevat een schematisch overzicht van de technische installaties die voor de gezondheid en veiligheid van de gebruiker van belang kunnen zijn. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een filterinstallatie die het water zuivert of een detectiesysteem dat elektronisch toezicht houdt op de gebruikers van het waterbassin. Verder bevat de analyse een plattegrond van de omgeving van het waterbassin. Op deze plattegrond kan bijvoorbeeld worden aangegeven welke ruimten alleen voor publiek toegankelijk zijn, welke ruimten alleen met blote voeten mogen worden betreden, hoe de vluchtroutes zijn, de ligging en vorm van de waterbassins met vermelding van de waterdiepte. Bovendien bevat de risicoanalyse een omschrijving van de wijze van uitvoering van de risicoanalyse. Wegens het vormvrije karakter van een risicoanalyse is het relevant te weten hoe deze tot stand is gekomen. Zo kan er bijvoorbeeld een professioneel bureau zijn ingeschakeld, kan degene die gelegenheid tot zwemmen of baden biedt een eenmalig inspectieronde hebben gedaan, of gebruik hebben gemaakt van een bepaald invulformulier. Deze informatie is waardevol voor het bevoegd gezag.

Een risicoanalyse betreft in ieder geval een analyse op de volgende aspecten: het risico van verdrinking van gebruikers van het waterbassin, gezondheidsrisico's voor gebruikers als gevolg van de waterkwaliteit en de kwaliteit van de binnenlucht en het risico op letsel van gebruikers in en om het waterbassin.

Bij het risico van verdrinking van gebruikers kan worden ingegaan op:

- het risico van vastzuiging en bekneling van gebruikers van het waterbassin,
- het aantal, de leeftijd en de zwemgeoevendheid van de gebruikers,
- de aard van de zwemactiviteit,
- het toezicht, en
- de diepte van het waterbassin.

Bij een analyse van gezondheidsrisico's voor gebruikers als gevolg van de waterkwaliteit en de kwaliteit van de binnenlucht kan worden ingegaan op:

- het risico van overdosering of onderdosering van chemicaliën in het water,
- het risico van uitval van de technische installaties of delen daarvan,
- het risico op inademing van legionellabacteriën,
- de aard, het tijdstip en de duur van de zwemactiviteit, en
- het aantal gebruikers.

Een analyse van het risico op letsel van gebruikers in en om het waterbassin kan betreffen:

Met opmerkingen [MK198]: Dit staat nu wel in de toelichting, maar waar staat die in het besluit?

Overweeg om in artikel 13.57 een lid 5 op te nemen met de volgende tekst:

5. De actualiteit van de risicoanalyse wordt indien nodig bijgewerkt

Met opmerkingen [MK199]: Wat ik een beetje mis in deze beschrijving van een RA is de bezoeker. De houder, maar zeker ook de schrijvers van deze regelgeving moeten zich ervan bewust zijn wat zwemmen eigenlijk inhoudt, hieronder mijn visie daarop:

Een zwembad is een gevaarlijke plek, met risico's op verdrinking, chemische risico's, Legionella en risico's op het gebied van RVS en sociale veiligheid. Waarbij het kennisniveau mbt deze risico's van de mensen die de veiligheid bewaken vaak te wensen over laat, al denk ik dat het voor verdrinking wel goed zit met die kennis. Waarbij de gebruikers, op blote voeten en in zwemkleding, ondanks beperkingen toch zonder bril, hoorapparaten of rolstoel, op zijn kwetsbaar zijn. Waarbij bepaalde gebruikersgroepen, kinderen die nog niet kunnen zwemmen, ouderen en mensen met een handicap, de kwetsbaarste uit onze samenleving zijn.

Vanuit dat oogpunt is het wel bijzonder dat de belangrijkste vraag vanuit de maatschappij naar zwembaden is of het kind wel op tijd, vóór de vakantie, het zwemdiploma krijgt, en niet of het dan ook daadwerkelijk zwemvaardig is, laat staan die andere risico's.

Misschien komt het ook daardoor dat de wereld te klein is als er dan toch een ongeval in een zwembad g... [34]

Met opmerkingen [MK200]: Wat doet het bevoegd gezag daar dan mee? Volgens mij wordt de RA niet eens opgestuurd naar het bevoegd gezag, dus hoe zou dit dan waardevol voor het bevoegd gezag kunnen zijn.

Ik denk dat het waardevol is voor de rechtspraak bij jurisprudentie, en die kant gaan we onherroepelijk op.

Met opmerkingen [MK201]: Bij een analyse beschrijf je eerst de risico's, en maak je vervolgens een afweging over de aanvaardbaarheid van die risico's. Daar zijn verschillende manieren voor, als de kans op een bepaald incident heel klein is, maar de gevolgen heel groot, dan moet de houder daar misschien toch iets aan doen. De houder heeft geen richtlijn die hij kan gebruiken om die analyse te maken. Natuurlijk is de richtlijn nul dodelijke incidenten, maar als er 86 miljoen mensen zwemmen per jaar, dan zou het voor de ... [35]

Met opmerkingen [MK202]: Het gaat eigenlijk om alle ruimtes waar de bezoeker kan komen, al dan niet bedoeld. Vanuit ARBO moeten ook de ruimtes waar het personeel komt veilig zijn, dus feitelijk moet het hele zwembad veilig zijn, waarom schrijven we dat dan niet op. Het gebruik van de term "in en om het waterbassin" geeft de suggestie dat de omvang qua ruimtes beperkt is en dat zou die volgens mij niet moeten zijn.

Met opmerkingen [MK203]: Is letsel gedefinieerd als fysiek letsel, of vallen andere vormen van letsel daar ook onder. In zwembaden speelt sociale veiligheid natuurlijk ook een belangrijke rol

- het risico van vastzuiging en beknelling van gebruikers,
- de aanwezigheid van EHBO-voorzieningen, en
- in en om het waterbassin gebruikte materialen en de staat daarvan.

Eenzijds kan een risicoanalyse zeer kort zijn, als gezien de aard of het karakter van het waterbassin bepaalde risico's niet zullen spelen. Anderzijds kan de risicoanalyse ingaan op aspecten die in dit artikel niet naar voren komen, de opsomming is niet limitatief. De risicoanalyse moet worden bewaard.

Artikel 13.58 (beheersplan)

Naar aanleiding van de inventarisatie van de risico's voor de gebruiker in de risicoanalyse wordt een beheersplan opgesteld. In dit plan zijn de maatregelen opgenomen om de vastgestelde risico's zoveel als mogelijk te beheersen. De risicoanalyse bevat een omschrijving van de wijze van uitvoering van het beheersplan. Overeenkomstig de risicoanalyse is voor het bevoegd gezag van belang op welke manier het beheersplan wordt ingezet.

In het beheersplan worden in ieder geval de volgende maatregelen opgenomen:

- maatregelen om de kans op verdrinking te voorkomen of beperken,
- maatregelen om gezondheidsschade door de waterkwaliteit of de kwaliteit van de binnenlucht te voorkomen of beperken,
- een aanduiding van locaties voor het bemonsteren van de parameters voor de waterkwaliteit of kwaliteit van de binnenlucht,
- een aanduiding van de dag en het dagdeel waarop maandelijkse parameters voor de waterkwaliteit worden gemeten,
- maatregelen om letsel te voorkomen of beperken, en
- maatregelen om de kans op en de nadelige gevolgen van incidenten te voorkomen of beperken.

Bij maatregelen om de kans op verdrinking te voorkomen of beperken kan worden ingegaan op:

- hoe de risico's op verdrinking, in het bijzonder verdrinking als gevolg van zuigende werking en beknelling, worden beheerst, en
- hoe het personeel daarop wordt getraind.

Bij maatregelen om gezondheidsschade door de waterkwaliteit of de kwaliteit van de binnenlucht te voorkomen of beperken kan worden ingegaan op:

- de wijze van analyseren van het water en de lucht,
- de wijze van vastleggen van analysegegevens,
- de wijze van handelen bij afwijken van kwaliteitseisen,
- hoe overschrijding van de kwaliteitseisen wordt voorkomen,
- hoe wordt omgegaan met signalen die erop duiden dat het water of de lucht mogelijk niet aan de kwaliteitseisen voldoet, en
- hoe het personeel daarop wordt getraind.

In het beheersplan wordt een aanduiding opgenomen van locaties voor het bemonsteren op een aantal parameters voor de waterkwaliteit of de kwaliteit van de binnenlucht. Dit geldt in ieder geval, waar relevant, voor de parameters ozon, doorzicht, trichlooramine en

Met opmerkingen [MK204]: Op zich is dit een vreemde eis. De RA is natuurlijk de basis voor het BP en met het BP moet de houder gaan werken. Volgens mij kan dat niet als je de RA zou weggooien. Als je ervoor kiest om voor de hand liggende zaken niet meer in regels vast te leggen, dan is dit er zo een die nog weg kan.

Als er een incident is en de houder moet zich verantwoorden voor een rechtbank en hij/zij heeft geen RA, dan is dat verwijtbaar gedrag wat altijd tegen hem/haar gebruikt zal worden in een rechtszaak, niemand zal dus de RA weggooien.

Met opmerkingen [MK205]: Zoveel als mogelijk beheersen is wat anders dan op een maatschappelijk acceptabel niveau brengen. Onder zoveel als mogelijk beheersen volsta ik dat je alles moet doen om die gebeurtenissen te vermijden, terwijl als we het maatschappelijk geaccepteerd niveau nastreven, dan accepteren we een aantal incidenten

Met opmerkingen [MK206]: Hiervoor geldt hetzelfde als bij de RA, ik betwijfel of dat zo is, ik denk dat he alleen voor jurisprudentie van belang is, niet voor het bevoegd gezag. Het beheersplan wordt niet opgestuurd, dus alleen bij incidenten zal het bevoegd gezag daar naar kijken. Nu wek je de indruk dat de het bevoegd gezag hier nog iets

Met opmerkingen [MK207]: Kans op verdrinking kun je volgens mij niet voorkomen, tenzij je het water uit je bad haalt of geen zwemmers meer toe staat. Kansen kun je wel beperken, maar niet voorkomen, anders zouden het geen kansen zijn.

Met opmerkingen [MK208]: Als je dat wil voorkomen, dan moet je alle zwembaden sluiten. Als 86 miljoen mensen jaarlijks zwemmen, dan is gezondheidsschade niet te voorkomen, het is ook niet redelijk of billijk om dat te eisen.

Met opmerkingen [MK209]: Letsel voorkomen in een zwembad kan niet. Er zijn altijd valpartijen, botsingen of er worden tenen gestoten. Zwemmers hebben alleen zwemkleding aan en zijn zeer kwetsbaar, zeker omdat de weke huid ook nog eens eerder beschadigd.

Met opmerkingen [MK210]: Incidenten hebben eigenlijk altijd nadelige volgen, gelukkig niet altijd van persoonlijke aard. Wordt hier het voorkomen van gevolgschade uit incidenten bedoeld? Sommige incidenten zijn wel te voorspellen, dus daarvoor zou dat wel kunnen, maar er zijn ook heel veel incidenten die niet te voorspellen zijn.

Met opmerkingen [MK211]: Die staat toch in standaarden, daar wordt al naar verwezen in deze regelgeving. Moet de houder daar nog wat van vinden? Hier wordt waarschijnlijk de plaats van monstername bedoeld.

Legionella. Voor **Legionella** kan bijvoorbeeld worden aangesloten bij risicopunten waar het water op zodanige wijze ter beschikking komt of wordt gebruikt dat daarbij aërosolen alsmede daardoor, al dan niet samen met andere micro-organismen, meegevoerde legionellabacteriën kunnen vrijkomen in hoeveelheden van ten minste 100 kolonievormende eenheden per liter uit de RA legionellapreventie. Op plaatsen waar het aërosolvormende elementen aanwezig zijn is het infectierisico het grootst. Dit is het geval in whirlpools, bij fontein en bij douches. De aanwezigheid van legionella dient als indicator voor de aanwezigheid van biofilms, vervuild filtermateriaal en van mogelijk stilstaande dode leidingen in bijvoorbeeld een bypass. Er kan in deze situaties overwogen worden een monster te nemen bij de uitlaatbuffer of de uitlaat koolfilter/zandfilter voor de chloordosering in plaats van in het bassin. Of bemonstering van een bassin nodig is wordt bepaald door de aanwezigheid van risico's op groei en verneveling van legionella. Als dergelijke risico's in een bassin niet aanwezig zijn, hoeft daar geen bemonstering plaats te vinden.

Bij maatregelen om letsel te voorkomen of beperken kan worden ingegaan op:

- hoe risico's voor de veiligheid worden beperkt door de looproutes en bewegwijzering om het waterbassin, diepteaanduidingen, pictogrammen, voorlichting, procedures bij glijbanen, golfslagbaden en andere attracties,
- hoe letsel door technische installaties en voorzieningen, tegels, coating, gootroosters, trappen en springvoorzieningen wordt voorkomen, en
- hoe wordt omgegaan met signalen die erop duiden dat mogelijk risico op letsel bestaat
- **de bereikbaarheid en beschikbaarheid van vluchtwegen**
- hoe het personeel daarop wordt getraind.

Bij maatregelen om de kans op en de nadelige gevolgen van incidenten te voorkomen of beperken kan worden ingegaan op:

- hoe incidenten worden voorkomen en hoe wordt gehandeld tijdens een incident,
- hoe evaluatie en feedback naar aanleiding van incidenten plaatsvindt, en
- hoe het personeel daarop wordt getraind.

Van de resultaten die met de maatregelen in het beheersplan worden behaald wordt een verslag bijgehouden. Zowel het beheersplan als het verslag moet worden bewaard.

Artikel 13.59 (registratie incidenten)

Degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden houdt een registratie bij van incidenten in en om het waterbassin. Deze registratie bevat een vermelding van de aanleiding, de eventuele bijzondere omstandigheden van het voorval, de geconstateerde risico's voor de veiligheid van de gebruikers en de maatregelen die zijn getroffen om herhaling te voorkomen. Deze registratie wordt bewaard, zodat het bevoegd gezag aan de hand van de registratie kan controleren in hoeverre aan de artikelen van het besluit wordt voldaan. Dit mag zowel in papieren als digitale vorm.

In artikel 13.11 is geregeld dat het bevoegd gezag onverwijld geïnformeerd wordt over ongewone voorvallen. Ongewone voorvallen zijn echter iets anders dan incidenten. Een ongewoon voorval is in de bijlage bij de wet geformuleerd als een gebeurtenis, ongeacht de oorzaak daarvan, die afwijkt van het normale verloop van een activiteit, zoals een storing, ongeluk, calamiteit, waardoor significante nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving ontstaan of dreigen te ontstaan. Als gevolgen voor de fysieke leefomgeving worden ook aangemerkt gevolgen voor de mens, zoals gezondheid en veiligheid, voor zover deze

Met opmerkingen [MK212]: Naam van een bacterie moet met een hoofdletter, legionellabacteriën moet met een kleine letter, om het weer makkelijk te maken. Controleer die in het hele document

Met opmerkingen [MK213]: Lange zinnen zijn niet te volgen voor de gemiddelde NLER. Max 30 woorden aanhouden.

Die "andere micro-organismen" zijn in deze discussie van minder belang.

Met opmerkingen [MK214]: De aanwezigheid van Legionella is wel een indicatie dat er biofilms, vervuild filtermateriaal of stilstaand water aanwezig is, maar om nu te zeggen dat Legionella als indicator dient gaat mij net iets te ver.

Met opmerkingen [MK215]: In de huidige regelgeving vervalt de bemonstering als er geen verneveling is, waarom is de groei daaraan toegevoegd? Er is eigenlijk altijd wel kans op groei van biofilms in een zwembad en dus ook altijd wel kans op Legionella. De gedachte was dat als er geen kans op besmetting is, hoef je ook niet te bemonsteren.

Met opmerkingen [MK216]: Ik zou de tekst in dit artikel en de NvT zeker voorleggen aan iemand bij de zwembadpoli. Daar zit allen medische kennis over zwembaden gecentraliseerd en zij weten als geen ander wat er belangrijk is bij de registratie van incidenten.

Eventueel kan bij registratie van incidenten bijlage B van NEN-EN 15288-2 gebruikt worden, maar laat ook dat afhangen van wat de zwembadpoli daarvan vindt.

Met opmerkingen [MK217]: Beter niet beperken tot bepaalde ruimtes

Met opmerkingen [MK218]: De aanleiding is altijd "iemand ging naar het zwembad om te zwemmen". Ik denk dat we van elk ernstig incident een analyse willen hebben, dus niet van elke gekneusde teen, maar weer wel als er 1000 gekneusde tenen zijn. Bij de analyse hoort een beschrijving van de toedracht van het incident, wat is er precies gebeurd, hoe heeft dat kunnen gebeuren, hoe had dit voorkomen kunnen worden, was dit incident al beschreven in de RA, is de frequentie van dit incident aanvaardbaar, hebben de maatregelen uit het BP gewerkt, moet de RA aangepast worden, moet het BP aangepast worden.

Bij medische incidenten is het belangrijk dat medische experts ingeschakeld worden. Als ernst van het incident (bijvoorbeeld een lichte kneuzing) en de incidentie is heel laag (bijvoorbeeld eens in de 10 jaar), dan is ... [36]

Met opmerkingen [MK219]: De provincie gaat dit volgens mij niet controleren, ze krijgen daar immers geen tijd voor volgens het Sira rapport. De registratie is van belang voor de jurisprudentie. In feite is dat ook het bevoegd gezag, maar volgens mij is dat een niveau hoger dan de provincie. Hier wordt de suggestie ... [37]

Met opmerkingen [MK220]: Ongewone voorvallen zijn dus ernstige incidenten. Noem het dan ook gewoon zo in de tekst. "Ongewone voorvallen" lijken veel minder ernstig dan ernstige incidenten, door dit gekozen taalgebruik wordt het dus onnodig onduidelijk.

worden of kunnen worden beïnvloed door of via onderdelen van de fysieke leefomgeving. Voorbeelden van ongewone voorvallen bij het gelegenheid bieden tot zwemmen of baden zijn verdrinking of het in of rondom het waterbassin oplopen van ernstig letsel of het vrijkomen van chloorgas. Een voorbeeld van een incident dat niet een ongewoon voorval is, is het oplopen van matig letsel zoals een oppervlakkige schaafwond of een tand door de lip. Het gaat hier namelijk niet om significante gevolgen. Over deze incidenten hoeft het bevoegd gezag niet onverwijld geïnformeerd te worden, maar deze dienen wel te worden geregistreerd.

Artikel 13.60 (overgangsrecht)

Eerste lid

Degene die gelegenheid biedt tot zwemmen of baden hoeft tot 1 januari 2023 nog niet te beschikken over een risicoanalyse of beheersplan als bedoeld in de artikelen 13.57 en 13.58. Dit mag uiteraard wel.

Tweede lid

In artikelen 13.19, vijfde lid, 13.24, 13.36, derde lid, of 13.52, tweede lid is de verplichting opgenomen te bemonsteren op de locatie die is vastgesteld in het beheersplan. Als voor 1 januari 2023 de initiatiefnemer nog geen risicoanalyse en beheersplan heeft opgesteld kan aan deze regel niet worden voldaan. In dat geval wordt voor de parameters voor de waterkwaliteit uitgegaan van de bemonsterlocaties die in de Bhvbz waren gesteld. Voor de parameters voor de kwaliteit van de binnenlucht wordt gemeten op locaties met veel contact tussen water en lucht, de locatie waar chloor wordt waargenomen of de zijde waar de lucht naar buiten wordt afgevoerd.

B

aërosol

Aërosolen zijn waterdeeltjes met een diameter van 1 tot 10 micrometer- μm die fijn verdeeld zijn in de lucht. Aërosolvorming vindt plaats bij het sproeien of vernevelen van water, bijvoorbeeld bij douches, whirlpools of fontein. Menselijke besmetting met legionella kan alleen optreden door aërosolen in te ademen waarin zich legionellabacteriën bevinden.

FTE

Formazine troebelingsseenheden is een eenheid waarin troebelheid wordt uitgedrukt. Troebelheid is de mate waarin kleine deeltjes in de vloeistof het licht dat daardoor heen valt verstrooien. Formazine is een oplossing van hydrazine sulfaat en hexamethylene tetramine in ultrapuur water. In voorgaande regelgeving werd gebruik gemaakt van de Duitse vertaling van deze term: Formazine Trübung Einheiten (FTE).

helofytenfilter

Een helofytenfilter is een veld van moerasplanten waarmee het water in een zwembad op een natuurlijke manier wordt gezuiverd. De moerasplanten zorgen voor een goed leefklimaat van bacteriën, die op hun beurt zuurstof inbrengen en afvalstoffen uit het water omzetten in voedingsstoffen.

hoofdwaterbassin

Met opmerkingen [MK221]: Ik zou niet een jaartal noemen. De kans is nog best reëel dat er nog een keer geschoven gaat worden met de inwerkingtreding van de omgevingswet omdat gemeentes waarschijnlijk niet op tijd klaar zijn voor de transitie. Gebruik daarom een overgangstermijn van twee jaar, die schuift dan automatisch mee.

Met opmerkingen [MK222]: Ik zou RA legionellapreventie wel vanaf 1-1-2021 doen, dat is niet moeilijk, niet heel kostbaar en de risico's zijn wel aanzienlijk.

Met opmerkingen [MK223]: Let op welke bewoording gebruikt wordt. Er is geen chloor in zwembaden, chloor betekent namelijk chloorgas en dat is zeer schadelijk. In de volksmond wordt wel altijd over chloor gesproken, maar dat is onjuist. Als er wel chloorgas aanwezig zou zijn is de meting voor trichlooramine onbruikbaar, die wordt namelijk gestoord door aanwezigheid van chloorgas.

Waarschijnlijk wordt hier bedoeld "chloordampen"

Een hoofdwaterbassin is een waterbassin met de grootste inhoud van een aantal waterbassins die op hetzelfde circulatiesysteem zijn aangesloten. Met een circulatiesysteem wordt water hergebruikt. Nadat het water wordt afgevoerd uit een waterbassin, wordt het gezuiverd in een zuiveringsinstallatie. Het gezuiverde water wordt vervolgens weer teruggebracht in een waterbassin. Bij gebruik van een dergelijk systeem is de kwaliteit van het water in andere waterbassins dan het hoofdbassin gelijk aan of beter dan de kwaliteit van het water in het hoofdbassin. Daarom zullen bepaalde verplichtingen in die gevallen alleen gelden in het hoofdwaterbassin.

vrij beschikbaar chloor

Vrij beschikbaar chloor is de hoeveelheid actief chloor in het water en wordt gebruikt als desinfectiemiddel. Het vrij beschikbaar chloor gaat een verbinding aan met verontreinigingen in het waterbassin. Zodra een verbinding is aangegaan is het chloor niet langer vrij beschikbaar, en wordt het gebonden chloor genoemd. Voor de concentratie van vrij beschikbaar chloor geldt zowel een ondergrens om bacteriën tegen te gaan, als een bovengrens om irritatie van slijmvliezen en stankoverlast te vermijden.

waterbassin

Een waterbassin is een waterkerende constructie. Natuurlijke zwemlocaties, zoals vijvers of zwemmeertjes die in contact staan met het grondwater, zijn geen constructie, en vallen daarmee niet onder de definitie.

Artikel II (wijziging Besluit OM-afdoening)

(gereserveerd voor wijziging bijlage II bij het Besluit OM-afdoening)

Artikel III (wijziging Drinkwaterbesluit)

De term badinrichting komt niet terug. Daarom is de verwijzing naar de badinrichting in artikel 35 van het Drinkwaterbesluit vervangen door een verwijzing naar de locatie waar gelegenheid wordt verricht tot zwemmen of baden in een waterbassin.

Artikel IV (overgangsrecht)

Er is overgangsrecht opgenomen voor de kennisgeving die bij het oprichten, wijzigen of uitbreiden van een badinrichting op grond van artikel 10, eerste lid, van de Whvbz zou moeten worden gedaan. Een badinrichting die dit heeft gedaan, hoeft, onder gelijkblijvende omstandigheden, zich niet opnieuw te melden.

Op grond van artikel 12, eerste lid, van het Bhvzbz konden gedeputeerde staten bepalen dat er een onderzoek moest worden verricht ten aanzien van niet in de bijlage bij dat besluit genoemde parameters, of dat vaker onderzocht moest worden dan in die bijlage aangegeven. Een dergelijke beschikking, die van kracht is voor inwerkingtreding van dit besluit, wordt beschouwd als een maatwerkvoorschrift.

Als voor inwerkingtreding van dit besluit regels zijn opgenomen in de omgevingsverordening die afwijken van de regels die met dit aanvullingsbesluit worden opgenomen, worden deze regels in de omgevingsverordening beschouwd als maatwerkregels.

Artikel V (inwerkingtreding)

Inwerkingtreding geschiedt op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip. Het besluit treedt in werking op hetzelfde tijdstip als het Besluit activiteiten leefomgeving.

Met opmerkingen [MK224]: Is deze definitie wel nodig, hij staat ook in de ISO norm waarnaar verwezen wordt in artikel 13.18 en de definitie in dit besluit wijkt af van de definitie in de norm.

In de norm wordt onderscheid gemaakt tussen vrij actief chloor, potentiaal vrij chloor en vrij chloor. Vrij chloor is de som van hypochlorietion, onderchlorig zuur en chloorgas, vrij actief chloor alleen de som van onderchlorig zuur en chloorgas en potentiaal vrij chloor is alleen het aandeel hypochlorietion.

In die ISO staat dan ook de definitie voor total residual chlorine. Je zou residual kunnen vertalen als beschikbaar of residueel. Voor gebonden chloor wordt de term "beschikbaar" niet gebruikt, dus alleen "gebonden chloor".

Probeer dezelfde benamingen te hanteren als in de ISO-norm om verwarring te voorkomen. In de Bhvzbz stond dit eigenlijk ook al niet goed. Mijn voorstel is om dan de termen "vrij chloor", "gebonden chloor" en "totaal chloor" te gebruiken, daarvan zijn de definities in de norm op te zoeken en weet eigenlijk iedereen in zwembadNL wat er bedoeld wordt. Alle termen met beschikbaar chloor of actief chloor zijn alleen maar verwarrend en kunnen daarom beter niet gebruikt worden.

Met opmerkingen [MK225]: Wat gebeurt er met de aanhangsels bij de Bhvzbz, worden dat automatisch maatwerkregels, of komen die te vervallen en moeten die als maatwerkregel opnieuw aangevraagd worden.

De hier gekozen definitie is zeer onduidelijk en laat veel ruimte voor mazen in de wet. Het is niet aannemelijk dat het water in een elleboog-bakje voor verschillende patiënten hergebruikt wordt, met het risico van overdraagbare ziektes, maar weer wel bij een voetenbad waar het te verwachten is dat verschillende mensen dit gaan gebruiken. Dat een Fish-Spa uitgesloten is omdat het lastig is om hiervoor regels op te stellen wil niet zeggen dat daar geen risico's aan verbonden zijn, de wetenschappelijke literatuur is daar duidelijk over; fish-spa's hebben gezondheidsrisico's. Door deze omschrijving lijkt het erop dat waterspeeltuinen niet meer onder de reikwijdte vallen en dat kan niet de bedoeling zijn. Er moet hiervoor wel onderscheid gemaakt worden in type waterspeeltuin. Type 1 heeft een pomp die (vaak met handkracht) grondwater omhoog brengt waar kinderen vervolgens mee kunnen spelen in zogenaamde natuurspeeltuinen. Dit water wordt eenmalig gebruikt, komt koud uit de grond en stroomt vervolgens af naar het oppervlaktewater, of voor een deel weer terug in de grond. Natuurlijk zitten er ook gezondheidsrisico's aan dit water, maar die vallen in het niet bij type 2. Dit tweede type heeft namelijk verwarmd water wat door middel van pompen in een afgesloten systeem continu hergebruikt wordt en waarbij kinderen (interactief) het water kunnen spuiten, vernevelen of tuimelen (tuimel-emmer). Doordat de combinatie van verwarming, recirculatie en verneveling zijn de risico's voor Legionella groot, terwijl de hoeveelheid water waar mee gespeeld wordt heel klein is. Sterker nog, je kunt als ouder, zittend naast een dergelijke waterspeeltuin een Legionellabesmetting oplopen zonder een druppel water in de speeltuin aangeraakt te hebben. De expertgroep heeft op deze speciale categorie gewezen en geadviseerd om deze binnen de reikwijdte te laten vallen gezien de gezondheidsrisico's. Het is onduidelijk waarom deze risicovolle categorie bij deze toelichting niet benoemd wordt.

Nogmaals, het gaat om het herhaaldelijk wederzijds gebruiken van water en niet wat voor type bassin het is, wie de eigenaar van dat bassin is, of dat er contact met grondwater is. Het water is de drager van eventuele ziektekiemen, niet het bassin, de eigenaar of het grondwater, kan wel, maar dat is weer een ander geval. Het water moet dus hygiënisch en veilig zijn en het is dus veel logischer en makkelijker om het water als kapstok te gebruiken voor de regelgeving en niet het bassin op de eigenaar.

Mogelijk is gedacht dat de waterspeeltuinen van type 2 onder de algemene zorgplicht kunnen vallen. Dat zou ik persoonlijk een onaanvaardbaar risico vinden. Op veel plekken zien we dat nu dergelijke speeltuinen gebouwd worden en de concurrentie is groot. Als daar geen duidelijke regelgeving voor komt is het wachten op een volgende grote Legionella-uitbraak

Dat is alleen op papier zo, in de praktijk zitten er vaak 2 of meer personen in. Overweeg om hierover een opmerking op te nemen om dit in elk geval te benoemen. Bij afwezigheid van desinfectie zijn de risico's op kruisbesmetting in een bad met een dergelijk kleine inhoud groot. Daar staat tegenover dat die gelijktijdige gebruikers in veel gevallen familie (ouder/kind of broertjes/zusjes) zijn. Bij een directe familierelatie is een verhoogd risico waarschijnlijk niet aanwezig, maar als er vriendjes/vriendinnetjes gelijktijdig gebruik maken van dergelijke bassins is dat extra risico er wel.

Lijkt mij niet relevant, kan weg, de rest is wel relevant. "Soms wordt aan het water in dergelijke waterbassins verschillende kruiden of etherische oliën toegevoegd". Dit laatste geeft het water een lekker geurtje, maar het nadeel van het gebruik van deze stoffen is dat die oliën een enorme vervuiling voor het water zijn. Ik zou daarom graag opgenomen zien dat bij gebruik van etherische oliën, het water niet hergebruikt mag worden. In veel gevallen wordt dit water namelijk hergebruikt in een gedesinfecteerd bassin.

Ik mag hopen dat er een nieuw rapport komt en dat hierbij een betere kaasplak van de zwembadmarkt genomen wordt en dat respondenten enerzijds getoetst worden op hun zwembadkennis en dat anderzijds de mening van partijen met commerciële belangen met een korrel zout genomen worden.

Zover ik kan overzien zijn er grote fouten gemaakt bij het opstellen van het kosten overzicht. Samengevat zijn de nalevingskosten zwaar onderschat en zijn de verwachte besparingen nog zwaarder overschat en missen bijvoorbeeld de juridische kosten (zie effecten op rechtspraak). Dit alles geeft een veel te rooskleurig beeld van de invoering van deze regelgeving die er volgens mij niet is. Neemt niet weg dat het belangrijk is om deze regelgeving in te voeren, echter moet je niet de suggestie wekken dat alle zwembaden hier heel veel geld mee gaan verdienen terwijl in werkelijk het heel veel geld gaat kosten. Ik begrijp dat het mooi zou zijn als er ook een positieve kant aan dit verhaal zou zitten, maar qua financiën is die er niet, wel qua volksgezondheid. Je weet wat ze zeggen van verhalen die te mooi lijken om waar te zijn. Miljoenen euros besparen en ook nog een betere volksgezondheid, dat klinkt wat mij betreft te mooi om waar te zijn.

Pagina 29: [5] Met opmerkingen [MK72] Maarten Keuten 18-6-2018 11:32:00

Bij de nalevingskosten was het uitgangspunt "Aangenomen wordt dat de huidige maatregelen in ieder geval afdoende zijn om alle risico's af te dekken. Aanvullende maatregelen zouden hierdoor niet nodig zijn." Dit kan natuurlijk niet waar zijn. We gaan een aantal nieuwe normen invoeren, normen aanscherpen en we gaan er vanuit dat daarvoor geen extra kosten nodig zijn, dat is zeer ongeloofwaardig. De aanscherping van de gebonden chloor norm zal ervoor zorgen dat er meer UV-installaties in zwembaden geplaatst gaan worden. Die trend is de laatste jaren al ingezet omdat veel zwembadeigenaren niet willen wachten met investeren tot het laatste moment. Ook als de parameters voor de lucht (die zijn nieuw) niet gehaald worden, dan zijn onherroepelijk investeringen in de luchtbehandeling nodig om hieraan te voldoen. Ondanks herhaaldelijke adviezen hierover heeft de overheid er niet voor gekozen om een steekproef te nemen bij de zwembaden om te kijken hoe ze ervoor staan mbt de nieuwe parameters. Het is dus onduidelijk of al dan niet makkelijk aan de nieuwe luchtnorm voor trichlooramine voldaan kan worden. Als de metingen op ongunstige tijdstippen gaan plaatsvinden, dan is te verwachten dat behoorlijk percentage van de overdekte zwembaden moet investeren om hier alsnog aan te voldoen. Het niet meenemen van de kosten voor plaatsen van UV-installaties en aanpassingen aan de luchtbehandeling zijn een grove onderschatting van de nalevingskosten.

Pagina 29: [6] Met opmerkingen [MK73] Maarten Keuten 18-6-2018 10:47:00

Ik ga er vanuit dat dit een theoretische benadering is. In de praktijk zijn de kosten voor de naleving altijd hoger dan in theorie omdat bij een afkeur altijd een herbemonstering plaatsvindt. De kosten voor deze herbemonstering zijn niet meegenomen in deze berekening. Zeker bij de invoering van nieuwe regelgeving met aangescherpte en nieuwe normen is het in de begin periode te verwachten dat het percentage afwijkingen hoger zal zijn dan in de huidige situatie. Ik vind het daarom dan ook vreemd dat deze kosten niet meegenomen zijn bij deze post.

Pagina 29: [7] Met opmerkingen [MK74] Maarten Keuten 18-6-2018 10:50:00

Bij de bepaling van de kosten voor de RA+BP is uitgegaan van een eenmalige uitgave van €1.500 per accommodatie. Dit is vreemd omdat het de bedoeling is dat er een PDCA-cyclus toegepast gaat worden. Dit betekent dat het proces van RA+BP niet eenmalig maar continu uitgevoerd moet worden. Elk jaar moet dus opnieuw gekeken worden naar de risico's en moet afgewogen worden of de maatregelen bijgesteld moeten worden of nog correct zijn. Het is te verwachten dat met deze analyse een jaarlijks terugkerend bedrag gemoeid is, wat vergelijkbaar zal zijn met de kosten van het oorspronkelijk opstellen.

Pagina 29: [8] Met opmerkingen [MK75] Maarten Keuten 18-6-2018 10:56:00

Dit getal kan onmogelijk waar zijn. Uitgangspunt voor deze berekening is namelijk dat per bassin €100-150 per dag per bassin bespaard kan worden, vooral op water en energie. Met de kentallen erbij; inkoop water iets meer dan €1, opwarming idem en dan nog lozingskosten maakt dat 1 m³ zwemwater €2.5-3 kost. De genoemde besparing van €100-150 per bassin per dag betekent dus dat er 35-55m³ zwemwater per dag per bassin bespaard kan worden. Veel bassins hebben een inhoud die kleiner is dan dat, wat zou betekenen dat we meer dan 1x per dag die bassins zouden verversen in de huidige situatie. Dit getal kan daarom niet juist zijn. Mogelijk kan er per bassin per dag 1-2 m³ bespaard worden, maar dat kan alleen als de filtratietechnieken hiervoor geschikt zijn. Als het uitgangspunt in Nederland is dat hetzelfde aantal mensen zal blijven zwemmen in hetzelfde aantal zwembaden (denk even groot, dat moet voor dergelijke rapportages), en die mensen blijven zich de komende jaren net zo (on)hygiënisch gedragen als ze de afgelopen jaren ook gedaan hebben, dan

blijft de vuilvracht die in het zwembadwater komt dus gelijk bij de oude en de nieuwe regelgeving. Het kan mogelijk zo zijn dat de strengere normen voor bijvoorbeeld gebonden chloor (gaat van 1,0 naar 0,6 mg/L) gehaald wordt doordat zwembaden ervoor kiezen om een UV installatie aan te schaffen waarmee ze inderdaad makkelijk aan die nieuwe norm kunnen voldoen en water zouden kunnen gaan besparen. Hierbij wordt echter vergeten dat een zwemmer niet alleen opgeloste stoffen afgeeft, maar een groot deel van de vervuiling bestaat uit deeltjes die door het filter afgevangen worden. Feit is ook dat verreweg het grootste deel van de waterverversing in de huidige situatie nodig is om het spoelwater van de filtratie weer aan te vullen. Om dus water te kunnen besparen moet dus bespaard worden op het filterspoelwater en dat kan alleen als er minder deeltjes in dit filter komen, of wanneer er gekozen wordt voor een andere filtratietechniek (lees investeren). Het kan dus zo zijn dat nieuwe regelgeving er voor zorgt dat zwembaden in potentie water kunnen besparen, maar in de praktijk kan dat helemaal niet. Deze onjuiste gedachtegang wordt door sommige adviseurs vaker gemaakt, maar is echt onjuist. De genoemde besparing is dus enorm overschat, waarschijnlijk met een factor 30-50

Pagina 34: [9] Met opmerkingen [MK85] Maarten Keuten 19-6-2018 07:30:00

Prima als bepaalde gebieden in andere regelgeving gedekt zijn. Wel goed om hier te noemen waar het dan staat, zodat we dit ook kunnen opzoeken. "In en om het bassin" is niet een heel ruim begrip, persoonlijk zou ik daar 1m buiten het bassin nog in meetellen (de spatwaterzone), misschien goed om ook te benoemen welke zone hier bedoeld wordt. Voor de waterspeeltuinen is er helemaal geen sprake van een bassin, hier moet de waterdoorlatende vloer gezien worden als het bassin lijkt mij. Belangrijk is wel om in de andere regelgeving wel ook aan te geven dat bij het beschermen van de veiligheid van gebruikers rekening gehouden moet worden met de gesteldheid van de gebruikers en de omgevingsfactoren, dus blote voeten en natte vloeren zijn een aandachtspunt in de kleedruimtes. Belangrijk hierbij is ook de kennis van de toezichthouders. Bij de provincie zit veel kennis op het gebied van hygiëne en veiligheid in zwembaden. Als bepaalde gebieden nu onder ander toezicht komen, bijvoorbeeld bij de gemeente, dan mis je daar ten eerste veel kennis en ten tweede wordt het daarmee weer omslachtig, want de provincie is handhaver voor in en om het bassin en de gemeente voor de rest? Dat is vragen om geschillen en rechtszaken om vast te stellen wat nu de grensgebieden zijn. Moet een zwembad dan twee RI+BP maken, een voor de provincie voor in en om het bassin en een voor de gemeente voor de rest van het pand? Dit is niet als zodanig begroot door Sira. In de huidige situatie moeten houders bij veel loketten langs om overheidszaken te regelen. De hoop was aanwezig dat dat er met de invoering van de nieuwe regelgeving een stuk minder zouden worden, maar het lijkt erop dat het er juist meer worden, daar mogen ook wel eens kosten voor in rekening gebracht worden.

Pagina 34: [10] Met opmerkingen [MK86] Maarten Keuten 19-6-2018 07:51:00

Waar wordt dit dan geregeld, welk artikel van welk besluit, Bbl art 3.6? Het is belangrijk om de artikelen hierover uit het huidige bouwbesluit bij te werken omdat door voortschrijdend inzicht daar nu deels anders over gedacht wordt. Zou goed zijn als de verankering van deze veiligheid in de wet ook goed geregeld is. In 2016 werd nog gedacht dat het verwijderen van RVS uit zwembaden een eenmalige actie zou zijn, dus prima te regelen met een onderzoeksplicht. Inmiddels weten we uit ervaring dat dat niet juist is. Het gebruik van RVS in zwembaden gedraagt zich als een invasieve ziekte, waardoor RVS blijft terugkomen als je er niet continu op blijft letten, dit en nog een paar andere aanpassingen moeten doorgevoerd worden bij de RVS regels. Er wordt momenteel een revisie geschreven voor de NPR, zou mooi zijn als dat ook opgenomen wordt in de nieuwe regelgeving.

Pagina 35: [11] Met opmerkingen [MK92] Maarten Keuten 19-6-2018 15:11:00

Het genoemde onder b "het water in een bassin niet schadelijk is voor de volksgezondheid". Dit kan een houder niet zelf bepalen, daar hebben we RIVM voor, die een uitvoerig rapport geschreven heeft wat wel en niet schadelijk is voor de volksgezondheid en daarin meegenomen wat redelijk is voor een zwembad. Op basis van dit advies zijn de normen voor de waterkwaliteit opgesteld. Als je dus voldoet aan de waterkwaliteit, dan mag je verwachten dat het water niet schadelijk is voor de gezondheid en als het er niet aan voldoet krijg je vanzelf binnen een of meerdere afkeuringen een brief van de provincie dat er iets moet gebeuren. Er wordt in 13.16 al geëist dat er aan de waterkwaliteit moet worden voldaan, punt b is dus een dubbele regel en kan beter verwijderd worden.

Onder d staat doelmatig bemonstering genoemd, heeft een houder daar dan invloed op? Als een bad toegankelijk is voor zwemmers, dan kan een laborant daar toch ook komen en die kan dan een water- en luchtmonster nemen lijkt mij. Het laboratorium zelf bepaald of de monstername doelmatig is en volgens mij niet de houder.

Onder e staat dat de metingen representatief moeten zijn en niet verdund. Dit is niet praktisch uitvoerbaar. De belasting van een zwembad is altijd dynamisch, het ene moment is druk en het andere moment weer rustig. Een monster is dus altijd representatief voor dat moment, maar niet als gemiddelde voor die dag of maand. Ook de opmerking over verdunnen is niet uitvoerbaar. De werking van de water en luchtbehandeling is bij alle zwembaden in Nederland gebaseerd op verdunning. Het water en de lucht vervuilen langzaam door de inbreng van de zwemmers en deze wordt langzaam ververst/verdund met schoon water/lucht. De water- of luchtbehandeling uitzetten voor de monstername lijkt mij ook niet representatief. Bij de inlaat van een bassin moet de bovengrens van vrij chloor bemonsterd worden, echter een monstername zonder verdunning is hier absoluut onmogelijk, lees niet praktisch uitvoerbaar. Daar komt bij dat de regeltechniek continu corrigeert op de waardes van vrij chloor en pH. Als deze afwijken dan gaat de dosering aan en dan krijg je hoge pieken en diepe dalen in de waterkwaliteit als je op een of andere manier onverdund het watermonster zou kunnen nemen. De reden waarom de bovengrens opgenomen is in de regelgeving is dat we niet willen dat zwemmers blootgesteld worden aan onnodig hoge vrij chloorwaardes, niet omdat het in eerste instantie ongezond is, maar omdat het niet nodig is, verspilling van middelen. Het maakt voor het doel van de norm dus eigenlijk niet uit of je hem bij de inlaat of de uitlaat meet, namelijk als hij bij de inlaat te hoog is (gemiddeld gezien), dan zal hij bij de uitlaat ook wel te hoog zijn, dan is er namelijk wat mis met de techniek en dat is precies wat we willen bewaken met de normering van de bovengrens voor vrij chloor. Het is dus beter uitvoerbaar om de bovengrens te bewaken bij de uitlaat, dit heeft geen negatieve gevolgen voor de volksgezondheid, en is wel praktisch uitvoerbaar. Voor de lucht gaat het nog een stapje verder, de techniek is continu bezig om het klimaat op peil te houden, dit betekent gewenste temperatuur, luchtvochtigheid en in sommige gevallen ook de luchtkwaliteit. Als deze waardes beginnen af te wijken zal de techniek automatisch bijsturen, lees extra verdunnen. Het zou een beetje gek zijn als we tijdens de monstername de regeltechniek moeten uitzetten, daarmee lopen de zwemmers ook weer een risico omdat de monstername voor de lucht als snel een uur duurt. De seizoenen hebben hier ook heel veel invloed op. In de winter is de buitenlucht droger en kouder en dan wordt er in de regel meer lucht gerecirculeerd dan in de zomer. De slechtste lucht is dus op de koudste winterdag te verwachten, maar je kunt onmogelijk alle zwembaden in NL op die dag bemonsteren. De bedoeling van punt e is waarschijnlijk dat de situatie ten tijde van de monstername niet positief/negatief beïnvloedt mag worden door bijvoorbeeld de whirlpool uit te zetten, of door de recirculatielucht tijdelijk buiten bedrijf te zetten. Het is logisch dat we dat niet willen, maar het is niet handhaafbaar, immers die technieken zijn dynamisch, in veel gevallen kunnen de bezoekers dat zelf interactief aansturen, of het gebeurt op basis van een klokprogramma. Voor de lucht is inmiddels ook gekozen om nog maar één bemonstering per jaar te doen, waar hebben we het dan nog over. Voorstel zou kunnen zijn om het luchtmonster dan onder vooraf vastgestelde (ongunstige) omstandigheden te doen, dus bij een vooraf bepaald ventilatievoud, recirculatie, aantal actieve speelelementen, dan geeft deze parameter de informatie die we nodig hebben. Lastig is wel hoe we dat gaan doen, sommige zwembaden hebben 100% buitenlucht, dan zijn de instellingen makkelijk, maar wanneer er gerecirculeerd wordt tussen 20-50%, dan kan bv gekozen worden om tijdens de monstername 35% recirculatie vast te zetten, en gedurende 50% van de monsternametijd whirlpool oid in bedrijf en ook 50% van de monstername de glijbaan. Door op deze wijze te standaardiseren bij de monstername krijgen we bruikbare getallen waarmee we de gezondheidsrisico's kunnen sturen. De lucht parameter trichlooramine is een comfort parameter, zoals RIVM dat noemt, en heeft niet direct een link met volksgezondheid. De hiervoor beschreven instellingen zullen dus leiden tot een hoge concentratie TCA in de lucht en overschrijding van de op dat moment gemeten waarde zal onder normale omstandigheden niet vaak voorkomen. Belangrijk voordeel bij deze voorgestelde werkwijze is dat de resultaten reproduceerbaar en representatief zijn en de werkwijze praktisch uitvoerbaar, ook kunnen de resultaten tussen verschillende baden dan met elkaar vergeleken worden omdat de omstandigheden vergelijkbaar waren.

Dit is natuurlijk nooit het geval en dit betekent dat die baden moeten sluiten. Het gaat hier om baden die een thermale bron of een zoutwaterbron gebruiken om speciale baden mee te vullen. Het

thermaal water voldoet niet aan het drinkwaterbesluit omdat het te warm is, het zoutwater niet omdat het te zout is. Voor zwemwater kan dit water prima geschikt zijn, waarom deze beperking inbouwen? Als zwemmen in zoutwater zo ongezond is, moeten we in zee zwemmen dan ook gaan verbieden? Lijkt mij niet. Ik zou een clause opnemen dat indien het vulwater niet aan de eisen van het drinkwaterbesluit voldoet, voor die parameters waar de kwaliteit afwijkt geen risico voor de veiligheid of de volksgezondheid mag ontstaan, dat moet de houder uitzoeken en op schrift stellen voordat hij er mensen in laat zwemmen lijkt mij. Belangrijk punt hierbij is dat de drinkwaternormen gebaseerd zijn op de consumptie van 2L water per dag, een mensleven lang. Voor zwemwater is de basis voor de normering heel anders, daar wordt niet of nauwelijks gedronken (hooguit enkele milliliters per zwembadbezoek). Qua blootstelling mbt consumptie zijn de gezondheidsrisico's voor zwemmers dus honderden malen kleiner dan voor drinkwater, of met andere woorden, als we een gelijk gezondheidsrisico accepteren, dan mogen de normen voor het vullen van zwembaden honderden malen hoger zijn dan voor drinkwater om een vergelijkbaar gezondheidsrisico te hebben. Is voor drinkwater de blootstelling vooral via inname (drinken), voor zwemwater is dat vooral door inademing, door dermale opname (via de huid), opname via slijmvliezen en voor een klein deel via inslikken.

Het is vreemd dat een houder aan de ene kant "alles moet doen om de risico's voor de gezondheid van de zwemmers aanvaardbaar te houden" en aan de andere kant mag hij er vanuit gaan dat als er geen risico's in water aanwezig zijn om van te drinken, dat je er dan ook wel in kunt zwemmen, zelfs zonder dat hij/ zij dat hoeft te laten controleren.

Pagina 40: [13] Met opmerkingen [MK105] Maarten Keuten 21-6-2018 09:51:00

Ik zou het zo niet noemen, wel "gezuiverd spoelwater" of "behandeld spoelwater". Nu lijkt het alsof je spoelwater als suppletiewater mag gebruiken en dat lijkt mij niet verstandig.

Is de houder net als bij het eerste lid , hier dan eveneens niet verplicht om dat te laten meten? Of is die controlemeting hier wel verplicht, en hoe vaak moet de houder dat dan laten controleren?

Bij het hergebruik van spoelwater of ander water (regenwater, oppervlaktewater etc.) kunnen er gezondheidsrisico's in het geding zijn. Ik zou zeggen dat deze continu bewaakt moeten zijn bij toepassing van een dergelijke techniek. Dit betekent dat er online metingen gedaan moeten worden en dat het hergebruik van dit water automatisch stopt als uit die metingen blijkt dat het niet aan de eisen voldoet. Uiteraard wordt dan gestuurd op een beperkt aantal sensoren, niet alle parameters uit 13.16 zijn met online sensoren te monitoren. Als de sensoren maar de gezondheid van de zwemmers waarborgen, dat kan dus ook door sensoren te plaatsten die alleen gericht zijn op de werking van de zuiveringsinstallatie, immers, als de installatie het niet meer goed doet, dan zal de volksgezondheid misschien ook wel in het geding zijn.

Pagina 40: [14] Met opmerkingen [MK106] Maarten Keuten 21-6-2018 10:01:00

De ironie is juist dat cyanuurzuur toegepast wordt om de desinfectiekracht van het chloor te behouden. Door gebruik van cyanuurzuur daalt inderdaad de desinfectiekracht, maar de afbraak door zonlicht (UV) is veel minder. Hierdoor hou je netto een hogere desinfectiekracht over bij buitenbaden bij toepassing van cyanuurzuur. De nuance in de tekst maakt hier het verschil.

Belangrijkste punt is dat we bij zwembaden zonder cyanuurzuur zeggen dat er een onder en een bovengrens is en dat die onder en bovengrens eigenlijk hoger zou moeten zijn in baden met cyanuurzuur. Daarvan hebben we gezegd, we gaan niet twee normen instellen, dus afschaffen van het gebruik van cyanuurzuur.

Cyanuurzuur zit vaak als standaard als toevoeging aan bepaalde chloorproducten, zonder dat de houder dit weet. Zodra hij/zij die chloorproducten toepast, krijgt hij automatisch ook cyanuurzuur in het systeem. Ik zou daarom niet zeggen dat je het niet mag toevoegen, maar ik zou zeggen dat het er niet

in mag zitten. Dit is qua strekking wel hetzelfde, maar voor de houder veel duidelijker dat hij moet controleren of het er wel of niet in zit. Dit is eenvoudig te doen met een handmeting aan de badrand.

Voor al buitenbaden zullen problemen krijgen als ze straks aan de nieuwe normen moeten voldoen. De bovengrens voor vrij chloor is verlaagd van 5.0 mg/L nu naar 3.0 mg/L en ze mogen geen cyaanuurzuur meer gebruiken. Het wordt dan voor veel openlucht zwembaden een probleem om nog voldoende desinfectie in het water te houden en ze zullen keuzes moeten maken welke afwijking ze gaan accepteren, te hoge chloorwaarde bij de inlaat, of te lage chloorwaarde bij de uitlaat. Ik zou altijd voor de eerste kiezen, dat geeft minder risico's op de volksgezondheid.

Pagina 40: [15] Met opmerkingen [MK108] Maarten Keuten 21-6-2018 10:23:00

Dit is een onduidelijk begrip. Hiermee wordt een overdekt zwembad, of een binnenbad bedoeld, noem het dan ook zo, dan is het duidelijk. Een binnenbad zit nooit in gesloten ruimte, tenminste niet als er gezwommen wordt, de deuren zitten dan niet op slot, het is wel een besloten ruimte, maar ik zou die term dus niet gebruiken omdat dat onduidelijke taal is. Binnenbad en buitenbad zijn volkomen duidelijk, gebruik die termen dan ook.

Pagina 40: [16] Met opmerkingen [MK110] Maarten Keuten 21-6-2018 10:31:00

In de huidige norm is afwijkend voor kleine binnenbaden en voor buitenbaden. Kleine binnenbaden (<20m²) mogen nu 0.5-5.0 mg/L vrij chloor hebben. Voor bepaalde kleine baden is dit ook wenselijk omdat bij een chloorwaarde van 1.5 er onvoldoende desinfectiebuffer is in bijvoorbeeld een whirlpool met 10 zitplaatsen zit circa 4 m³ water en met 1.5 mg/L vrij chloor zit hier 6 gram vrij chloor in. Afhankelijk van de vervuiling van een bezoeker kan deze een behoorlijk initieel chloorverbruik hebben, in het verleden werd hier 2g per zwemmer voor aangehouden. Met 10 zitplaatsen heb je dus 20 gram vrij chloor nodig, of eigenlijk nog meer als je niet op nul wilt uitkomen. Om 20 gram vrij chloor beschikbaar te hebben in dergelijke baden moet er dus 5.0 mg/L vrij chloor aanwezig zijn. Ik wil daarom adviseren om voor de kleine binnenbaden de bovengrens voor vrij chloor te behouden zoals het nu is, namelijk 5.0 mg/L omdat er anders risico's ontstaan voor de volksgezondheid.

Hetzelfde geldt voor de buitenbaden. Voor deze is nu 0.5-5.0 mg/L vrij chloor toegestaan. Het wegvallen van cyaanuurzuur is al uitdaging genoeg voor deze baden als dan ook nog de bovengrens verlaagd wordt komt ook hier de volksgezondheid in het geding. Advies hiervoor is dus om de norm voor alle buitenbaden op 0.5-5.0 mg/L vrij chloor te behouden, ongeacht of ze groot of klein zijn.

Pagina 44: [17] Met opmerkingen [MK129] Maarten Keuten 21-6-2018 13:44:00

De bandbreedte is verhoogd van 7.0-7.6 naar 7.0-7.7. Onduidelijk is wat de reden hiervoor is. Tijdens het laatste overleg over de nieuwe regelgeving op 13 februari 2018 werd er wel door een van de aanwezigen opgemerkt dat er "afgesproken was" dat de zuurgraad nog zou veranderen. Ik ben dan benieuwd waarom deze afspraak gemaakt is, die is namelijk niet in het belang van de volksgezondheid. Doel van deze regelgeving is om voor alle zwembaden de hygiëne en veiligheid te borgen. De expertgroep heeft aangegeven dat dat kan door de bovengrens voor pH op 7.6 te stellen. Verhoging van die pH zal een verlaging van de volksgezondheid tot gevolg hebben, immers dit is het steilste punt in de grafiek in de omzetting van onderchlorigzuur naar hypochloriet-ion. Dit betekent dat de geringste wijziging in zuurgraad de grootste afwijking heeft in concentratie onderchlorig zuur en daarmee dus ook op de desinfectiekracht.

Bij een pH van 7.8 met een vrij chloor van 0.5 is het actief chloor 0.19 mg/L, bij een pH van 7.7 wordt dat 0.21 mg/L, bij een pH van 7.6 wordt dat 0.24 mg/L en bij een pH van 7.5 is dat 0.27 mg/L. Te bedenken dat voor desinfectie minimaal 0.3 mg/L actief chloor nodig is, zou zelfs een pH van 7.6 niet correct zijn en moet deze eigenlijk 7.4 worden, want dan is het actief chloor 0.30 mg/L.

Als er zwembaden zijn die hier niet aan kunnen voldoen, dan moeten ze maar een maatwerkvoorschrift aanvragen, dan kunnen ze ook meteen onderbouwen hoe ze de verlaagde

desinfectiekracht gaan compenseren. Dit is beter dan voor alle zwembaden in NL een verlaagde desinfectiekracht te accepteren.

Pagina 46: [18] Met opmerkingen [MK139] Maarten Keuten 21-6-2018 16:18:00

Zoals eerder aangegeven; inlaat monsters zijn niet te nemen zonder verdunning. Bij horizontaal doorstroomde bassins is het nemen van een inlaat monster nog enigszins mogelijk, met in acht name van de beperking dat het geen zuiver monster kan zijn, bij verticaal doorstroomde baden is het nemen van een inlaatmonster nog moeilijker omdat de afstand tot het perron groter is, bij een volledige beweegbare bodem is het nemen van een inlaatmonster praktisch onmogelijk.

Het is daarom beter om af te zien van het nemen van inlaat monsters en de bewaking op de bovengrens bij het uitlaatmonster te doen. Hiermee is de volksgezondheid niet in het geding omdat de zwemmers zich vooral aan het oppervlak van het bassin bevinden en die waterkwaliteit is het best vergelijkbaar met het water bij de uitlaat. Bij de inlaat kan de concentratie vrij chloor wel hoger worden doordat de menging na dosering nog niet volledig is. Door de verblijftijd en menging in het bassin zal deze menging echter snel optreden waardoor eventuele verhoogde waarden bij de inlaat niet direct tot gezondheid risico's leiden, tenzij er iets mis is met de techniek, maar dan meet je deze verhoogde waarde ook bij de uitlaat.

Vrij chloor staat weergegeven als "berekend als chloorgas". Dat is voor deze opsomming niet van belang. Het staat al een keer genoemd dat het zo berekend moet worden, dat hoeft dan niet herhaald te worden, hier verwijderen. Zo ook voor gebonden chloor en THMs.

Wijzig waterstofcarbonaat in "pH-buffercapaciteit"

Pagina 48: [19] Met opmerkingen [MK145] Maarten Keuten 22-6-2018 11:56:00

Dit is onbegrijpelijk. De frequentie is verlaagd van 1/kwartaal naar 1x jaarlijks. Als je dan twee afwijkingen achter elkaar mag hebben, dan kun je deze parameter net zo goed afschaffen. Trichlooramine is een belangrijke comfort parameter voor zwembaden, we moeten die regelmatig meten. Onder voorwaarden zou die frequentie wel naar beneden kunnen, maar die voorwaarden zijn hier niet genoemd, en dat is vreemd.

De voorwaarden zijn wat mij betreft; eerst moet gedurende een jaar (met elk kwartaal meten) aangetoond zijn dat alle metingen binnen de gestelde norm waren. Vervolgens zou de frequentie naar 1x per jaar kunnen, als de meting dan verricht wordt onder de meest ongunstige omstandigheden. Dit betekent de luchtbehandeling op 40-50% recirculatie, gedurende 50% van de bemonsteringstijd alle recreatieve elementen in bedrijf en een minimaal aantal zwemmers in het bassin gedurende de monsternamen, bijvoorbeeld voor elke 6 m² één zwemmer. Op deze wijze is geborgd dat de gemeten TCA waarde ook daadwerkelijk onder ongunstige omstandigheden is vastgesteld en dat bij "normaal" bedrijf een vergelijkbare waarde niet te verwachten is, alleen dan is een jaarlijkse meting voor deze parameter bespreekbaar.

Als niet akkoord met dit voorstel, en het blijft 1 meting per jaar, dan moet die meting in elk geval in de periode dec-feb gemeten worden want dan is het aandeel recirculatie het hoogst en zijn de meeste afwijkingen te verwachten.

Pagina 48: [20] Met opmerkingen [MK146] Maarten Keuten 26-6-2018 07:34:00

Het idee hierachter is dat als je chemische waterkwaliteit goed is, dat je dan water kunt gaan besparen. Ik heb al eerder in mijn comments uitgelegd dat zwemmers het water niet alleen chemisch belasten, maar ook met deeltjes. Het zijn juist die deeltjes die ervoor zorgen dat de filters gespoeld moeten (ja moeten) worden, anders verkleven ze helemaal. Uiteraard kan er gekozen worden voor

andere filtratietechnieken, maar feit blijft dat zwemmers nu eenmaal ook deeltjes afgeven aan het water.

Bij overschreiding van de normen voor nitraat en chloride van 50% zouden we dus respectievelijk een max waarde van 75 en 1200 mg/L accepteren. Dit zijn juist signaal parameters die aangeven wanneer het water onvoldoende ververs is. Als nitraat en chloride verhoogd zijn, dan is de kans groot dat diverse persistente desinfectiebijproducten ook verhoogd zijn. Dit is juist de reden dat RIVM deze grenswaardes benoemd heeft. Tenzij er bewijs is dat bij waardes van resp. 75 en 1200 mg/L de volksgezondheid niet in het geding is zou ik daar niet zo snel van af stappen. Om dergelijke waardes te halen moet de suppletiekraan echt behoorlijk dicht gedraaid worden, je komt dan waarschijnlijk onder de 10L verversing per bezoeker. Dat is 1/3 van de huidige minimale verversing. Het is dus te verwachten dat concentraties van persistente DBPs in die situatie dan ook minstens 3x zo hoog zijn dan nu en waarschijnlijk zelfs hoger, omdat de huidige gemiddelde suppletie eerder in de orde van 40 L/bezoeker is. Laten we eerst onderzoek doen of bij dergelijk hoge nitraat en chloride waardes de volksgezondheid niet in het geding is, voordat we dat gaan toestaan. Het ligt niet in de verwachting dat zwembaden na inwerkingtreding van dit besluit massaal de suppletiekraan gaan dichtzetten en stoppen met filterspoelen. Dat zouden de installateurs wel graag willen, dan verkopen ze veel meer nieuwe filters omdat die dan binnen no time verstopt raken.

Daarbij komt dat als er zwembaden zijn die het wel voor elkaar krijgen om zoveel water te besparen, dan moeten ze ook maar investeren in technieken om het nitraat en chloride uit het water te halen. Bij de meest gangbare technieken zullen dan ook de persistente DBPs uit het water verdwijnen, eens temeer een reden om acceptatie van 50% overschrijding niet te tolereren.

Met goed beheer is het onder de huidige omstandigheden geen enkel probleem om een chloride waarde van 400 mg/L in een zwembad te handhaven, ook met een zoutelektrolyse. Een verhoging naar 800 mg/L betekent al een waterbesparing van 50%. Ik moet eerst zien dat dat überhaupt mogelijk is. Ik verwacht dat er veel meer met regenwater gewerkt zal worden, daar zit nauwelijks chloride in, is gratis voor handen en is dus uitermate geschikt als alternatieve suppletie.

De parameters in klasse I en II zijn in eerste instantie een borging voor de desinfectie. De parameters chloraat en bromaat zijn wel DBPs, maar het ligt niet in de lijn der verwachting dat de concentraties van deze stoffen gelijk op gaan met de concentraties van persistente DBPs die ontstaan uit oxidatiereacties tussen vrij chloor en zwemmersvuil omdat chloraat en bromaat resp. ontstaan bij veroudering van het chloorproduct en de productie van ozon en dus niks te maken hoeven te hebben met het aantal bezoekers of de hoeveelheid waterverversing. Desalniettemin zijn chloraat en bromaat wel belangrijk voor de volksgezondheid. Een ander DBP zijn de THM's, ook hier ligt heit niet in de lijn der verwachting dat bij een verlaging van de verversing deze concentratie sterk zal oplopen omdat deze stoffen vluchtig zijn en de mate van oppervlaktevernieuwing (water-lucht contact) waarschijnlijk de belangrijkste parameter is die een relatie heeft met de concentratie. De enige DBP die dan nog over blijft is gebonden chloor, en die is relatief eenvoudig onder controle te houden met UV. Alle parameters in klasse I en II geven dus geen extra borging op een eventuele verhoging van persistente DBPs als er extra water bespaart gaat worden, terwijl de concentratie persistente DBPs zeker zal stijgen als de suppletie verlaagd wordt. De enige parameters die ook een relatie hebben met deze persistente DBPs zijn nitraat en chloride. Immers die ontstaan na reacties met zwemmersvuil en kunnen alleen door verversing (of speciale filtratie technieken) uit het water verwijderd worden. Het daarom dus vreemd om bij vergaande waterbesparing, een overschrijding van 50% te accepteren van die parameters die op dat moment de volksgezondheid juist borgen.

Reparatie is eenvoudig door de acceptatie van 50% overschrijding niet toe te staan.

PS, de term persistent die ik gebruik is niet geheel juist, maar dekt wel de lading van mijn verhaal. Deze stoffen verdwijnen namelijk niet door filtratie, oxidatie of biologisch afbraak uit het water, zijn ook niet vluchtig en kunnen dus alleen door verversing uit het water verwijderd worden. Deze stoffen accumuleren dus evenredig aan de waterbesparing, vandaar dat ik ze persistent genoemd heb.

Pagina 49: [21] Met opmerkingen [MK152] Maarten Keuten

26-6-2018 09:26:00

Ik begrijp dat het lastig is om aan te geven hoe de resultaten verstrekt worden, maar het lijkt mij wel verstandig om hier iets over te zeggen. Nu is het volledig vrij gelaten en dat geeft een houder de mogelijkheid om de resultaten van het lab over te schrijven en per post aan de provincie te sturen.

Als overwogen wordt om de controles op de lab-rapporten bij de provincies te automatiseren, dan is dat alleen haalbaar als de resultaten in één bepaalde format aangeleverd worden. Als daar nu niet voor gekozen wordt, dan is het straks niet betaalbaar om daar een automatiseringsslag voor te maken. Handgeschreven resultaten zijn waarschijnlijk ook best automatisch te verwerken, maar het maakt de kans op fouten veel groter en de software waarschijnlijk ook veel duurder.

Voldoende zou zijn om te stellen dat de provincie eisen mag stellen aan het format waarmee de resultaten verstrekt worden. Er is al gesteld dat een melding geen melding is als die niet compleet is, overweeg dat aan te passen zodat de melding ook aan de format van de provincie moet voldoen, dan is het ook geborgd.

Naast de resultaten en de naam en adres van het lab moet natuurlijk ook de datum en tijdstip van de monsternamen genoemd worden.

Als de provincie een controle wil of de monsternamen op het meest ongunstige moment plaatsgevonden heeft, dan is het verstandig om hier ook iets voor op te nemen. Bijvoorbeeld dat de houder per dag moet bijhouden hoeveel zwemmers er per bassin geweest zijn.

Pagina 51: [22] Met opmerkingen [MK158] Maarten Keuten

26-6-2018 10:34:00

RIVM heeft recent een onderzoek gedaan bij een viertal zwembadswemmers. Gebleken is dat de gebruikelijke methodes voor bepaling in zwembadswater niet zonder meer ook in zwembadswemmers gebruikt kunnen worden. Ik neem aan dat hier rekening mee gehouden wordt voordat het definitieve besluit opgesteld wordt. Vervolgonderzoek van RIVM moet hierbij ook meegenomen worden.

Er waren grote verschillen tussen de vier zwembadswemmers qua gemeten waterkwaliteit.

Tijdens het onderzoek konden bepaalde watermonsters niet genomen worden. Wat mij betreft een belangrijke constatering. Is de provincie of het lab verantwoordelijk voor de monsterkranen, of de houder. Ik zou zeggen die laatste, die moeten er dus gewoon op zitten. Of, andersom, als die er niet op zitten, dan kan het water niet gecontroleerd worden en leidt dat automatisch tot een afkeuring.

Tekortkoming aan dit onderzoek was dat er gedesinfecteerde zwembadswemmers bij zaten die volgens de definitie in dit besluit onder de categorie gedesinfecteerde zwembaden zouden moeten vallen, althans zo lees ik het.

Ook mist bepaalde informatie van de zwembadswemmers, zoals het wel of niet aanwezig zijn van verwarming, of hoe groot de capaciteit van de zuivering is in m³/h.

Jammer is dat bij dit onderzoek niet alle voorgestelde normen getest zijn. Vermoeden is namelijk dat verschillende normen die nu nog in het besluit staan niet praktisch meetbaar zijn.

Pagina 51: [23] Met opmerkingen [MK160] Maarten Keuten 26-6-2018 11:13:00

Voor doorzicht is gekozen om een max van 1.8m aan te houden. Wat als de waterdiepte dieper wordt dan 1.8m, dan kan een bezoeker de bodem niet meer zien. Waarschijnlijk leidt dit niet direct tot een risico omdat er dan in elk geval nog 1.8m zicht is en de bodem zichtbaar wordt als iemand in het water duikt. De vraag is of het zicht tijdens een duik wel scherp is, of dat iemand tijdens de duik juist de ogen dicht heeft (tenzij een duikbril).

In de FLL richtlijn is gekozen voor doorzicht tot op de bodem.

Pagina 51: [24] Met opmerkingen [MK162] Maarten Keuten 26-6-2018 11:11:00

Waarom is ervoor gekozen om deze norm veel strenger te maken dan bij de gedesinfecteerde baden. Waarschijnlijk zal het niet vaak tot een overschrijding leiden, maar het kan geen kwaad om de norm gelijk te houden lijkt mij, dus >40 mg/L HCO_3 . Het is ook beter om dezelfde eenheid aan te houden als bij tabel 13.16, dus niet mmol/L maar mg/L, daarbij hoort wel een andere normwaarde, dus niet alleen de eenheid veranderen.

Waarschijnlijk is de norm gekopieerd uit de FLL richtlijn.

Pagina 51: [25] Met opmerkingen [MK164] Maarten Keuten 26-6-2018 11:16:00

Vulwater moet van drinkwater kwaliteit zijn, maar bij ammonium staat dat het ook gevuld mag worden met water na een biologische behandeling, mits ammonium dan maar <0.1 mg/L is. Dan kiest iedereen natuurlijk voor die optie, die is veel goedkoper dan laten aantonen dat het drinkwaterkwaliteit is.

Beter zou zijn om in de toelichting erbij te vermelden dat die ammonium eis bovenop de drinkwatereis komt.

Pagina 51: [26] Met opmerkingen [MK165] Maarten Keuten 26-6-2018 11:50:00

Afbraak van nitraat naar N_2 -gas gebeurt alleen onder anaerobe omstandigheden (dit is zonder zuurstof) en die zijn niet te verwachten als de eis is dat er voldoende zuurstof in het water moet zitten.

Het nitrificatieproces is zeker aanwezig in een zwembijver, dus "kan ... gevormd worden" moet zijn "wordt ... gevormd"

Pagina 51: [27] Met opmerkingen [MK166] Maarten Keuten 26-6-2018 11:30:00

Dit staat inderdaad in het RIVM rapport, die verwijst vervolgens naar een rapport van de WHO waar dat in zou staan, maar daar staat hier niets over is.

Sterker nog, bij hoog fractuurrisico bij Osteoporose patiënten worden juist bifosfonaten voorgeschreven, daarin zit juist veel fosfor.

In het drinkwaterbesluit is geen norm opgenomen voor fosfor. Onduidelijk is dan ook of de onderbouwing van de fosfaat uitspraak in het RIVM rapport wel deugd. Mijn advies is er vanuit te gaan dat de onderbouwing niet klopt en deze opmerking over fosfaat en de relatie met osteoporose te verwijderen.

Het voedingscentrum schrijft het volgende over fosfor: “Fosfor of fosfaat geeft samen met calcium stevigheid aan botten en tanden. Ook vervult fosfor een functie bij de energiestofwisseling (tijdelijke opslag en transport) in het lichaam.

Te weinig fosfor

Het lichaam heeft niet snel een tekort aan fosfor. Alleen door overmatig gebruik van geneesmiddelen, waaronder maagzuurremmers, kan een tekort ontstaan. Te weinig fosfor leidt tot pijn in spieren en botten, gebrek aan eetlust en het ontstaan van nierstenen.

Te veel fosfor

Een te grote inname van fosfor kan met een normale voeding bij een normale gezondheid niet voorkomen. Tot 3 gram per dag zijn er geen nadelige effecten aangetoond. Een teveel aan fosfor kan wel ontstaan wanneer, bijvoorbeeld als gevolg van veroudering, de nieren minder goed werken. Die scheiden dan te weinig fosfor uit waardoor na een tijd botontkalking kan ontstaan.”

Wat mij betreft blijft dus alleen het verhaal over algenbloei staan, de rest kan weg.

Pagina 53: [28] Met opmerkingen [MK173] Maarten Keuten 26-6-2018 12:39:00

Ik neem aan dat hier nog wijzigingen komen naar aanleiding van het rapport van RIVM. Was mooi geweest als dat bij de consultatieversie al in het document gestaan had zodat iedereen dat ook weet. Nu wek je de suggestie dat je het in achterkamertjes houdt.

Nu gebleken is uit het onderzoek van RIVM dat bepaalde meetmethodes niet werken in zwembadvisitors gaat de overheid natuurlijk alle meetmethodes controleren, om te voorkomen dat er methodes voorgeschreven worden die niet toepasbaar zijn, of verwacht de overheid dat de eigenaren van zwembadvisitors dat gaan doen?

En wat als de overheid nalaat om dit verder uit te zoeken, en er blijken methodes bij te zitten die niet werken, moeten de eigenaren van zwembadvisitors dan maar voor elke onjuiste parameter maatwerkregels opstellen?

Pagina 53: [29] Met opmerkingen [MK175] Maarten Keuten 26-6-2018 12:51:00

Waarom moeten die twee keer gemeten worden? Ik zou zeggen doe de bepaling op die plek waar een overschrijding het meest te verwachten is, en als het niet uit maakt, dan in het bassin, omdat daar de zwimmers zijn en daar dus ook de blootstelling is.

Ik kan mij voorstellen dat er ook een parameter moet zijn waarmee de effectiviteit van de biologische zuivering getoetst kan worden, maar dat hoeven er toch teen 7 te zijn, dat is meer dan een beetje overdreven.

Pagina 53: [30] Met opmerkingen [MK177] Maarten Keuten 26-6-2018 12:56:00

Is deze term correct, wordt het bassin daarmee gevuld, of wordt het gevuld met drinkwater, zoals in artikel 13.32 geëist wordt.

Ik neem aan dat hier het circulatiewater bedoeld wordt, dat noemen we niet vullen maar circuleren, dus “water dat na een biologische behandeling terug naar het bassin circuleerd”

Waarom zou een eigenaar van een zwembad tot 2023 nodig hebben om een legionellarisicoanalyse met beheersplan op te laten stellen?

Ik mag toch hopen dat we hier legionellarisico's niet gaan uitstellen tot 2023. Ik zou zeggen dat je die op 1 januari 2021 in kaart moet hebben gebracht, de rest van 13.57 en 1.58 kun je doorschuiven tot 2023. Voor zwembadbezoekers zal dit niet heel lastig zijn, tenzij er waterspeeltuinen aan gekoppeld worden. Dit laatste zien we in Dld al ontstaan en daar zijn ernstige legionellarisico's aan verbonden, zeker als de watertemperatuur net zoals bij de baden onderzocht door RIVM kan oplopen tot 29 °C, daar ben ik behoorlijk van geschrokken.

"Als water technisch wordt verwarmd...". Wanneer is sprake van technische verwarming? Voor mij nu onduidelijk gedefinieerd. Ik kan mij er wel wat bij voorstellen, maar is zonnewarmte ook technische warmte? Het gaat denk ik niet alleen over of de warmte technisch aangevoerd wordt, maar ook om welke eindtemperatuur bereikt wordt. In het rapport van RIVM is sprake van een vijver met 29°C water (max temperatuur). Volgens het rapport van RIVM was dat zonder technische verwarming, toch vreemd dat de temperatuur dan wel 29°C kan worden, wat wel degelijk een legionellarisico is.

Ik zou zeggen sluit aan bij de risicotabel van het drinkwaterbesluit, als de watertemperatuur boven de 25°C komt gedurende een bepaalde periode, dan zijn er legionellarisico's.

En wat nou als het water wel technisch verwarmd wordt, maar de temperatuur komt niet boven de 25°C?

Misschien een beetje flauw, maar eigenlijk wordt er gecontroleerd op de afwezigheid van dieren en niet op de aanwezigheid. Dus in plaats van "... wordt de aanwezigheid van vissen, watervogels, ratten en slakken voorkomen of zoveel mogelijk beperkt .." wordt dan eigenlijk "... zijn vissen, watervogels, ratten en slakken zoveel mogelijk afwezig, door deze te verwijderen"

Wat ik een beetje mis in deze beschrijving van een RA is de bezoeker. De houder, maar zeker ook de schrijvers van deze regelgeving moeten zich ervan bewust zijn wat zwemmen eigenlijk inhoudt, hieronder mijn visie daarop:

Een zwembad is een gevaarlijke plek, met risico's op verdrinking, chemische risico's, Legionella en risico's op het gebied van RVS en sociale veiligheid. Waarbij het kennisniveau mbt deze risico's van de mensen die de veiligheid bewaken vaak te wensen over laat, al denk ik dat het voor verdrinking wel goed zit met die kennis. Waarbij de gebruikers, op blote voeten en in zwembadkleding, ondanks beperkingen toch zonder bril, hoorapparaten of rolstoel, op zijn kwetsbaarst zijn. Waarbij bepaalde gebruikersgroepen, kinderen die nog niet kunnen zwemmen, ouderen en mensen met een handicap, de kwetsbaarste uit onze samenleving zijn.

Vanuit dat oogpunt is het wel bijzonder dat de belangrijkste vraag vanuit de maatschappij naar zwembaden is of het kind wel op tijd, vóór de vakantie, het zwembad diploma krijgt, en niet of het dan ook daadwerkelijk zwemvaardig is, laat staan die andere risico's.

Misschien komt het ook daardoor dat de wereld te klein is als er dan toch een ongeval in een zwembad gebeurt, mensen wanen zich veilig. Weegt een ongeval in een zwembad zwaarder op de maatschappelijke weegschaal dan een ongeval bij een andere sport?

Als je bij het ontwerp en beheer van zwembaden in je achterhoofd blijft houden dat zwembaden gevaarlijk zijn, misschien gaan de zwembaden dan eindelijk eens een keer de dingen doen die ze zouden moeten doen om het ook daadwerkelijk veilig te laten zijn, dus (wat ik denk) zoals de gebruiker zich voelt. Hier staat weer tegenover dat je veiligheid ook kunt meten aan het aantal incidenten/ongevallen. Ik heb het gevoel dat op papier de zwembaden het dan nog niet zo slecht doen, qua incidenten die we tot nu toe gehad hebben, maar ik heb ook het gevoel dat we nog regelmatig door het oog van de naald gaan en dat baart mij wel zorgen.

Deze nieuwe regelgeving geeft houders de ruimte om nog minder te doen dan ze nu al doen. Money rules, en bij veel zwembaden betekent dat, als je minder kunt doen, dan doen we dat. Als dit doomsenario ook daadwerkelijk gaat gebeuren, dan is het wachten op een grote klapper waarbij er echt doden en gewonden gaan vallen. Als je de wetgeving gaat insteken zoals we nu doen, dus de verantwoording bij de houder en afrekenen als het mis gaat, dan stuur je daar als overheid volgens mij op af en ik vraag mij serieus af of de maatschappij dit ook echt wil, of dat dit de wens van een kleine groep mensen is die misschien niet kan overzien wat het effect op de maatschappij zal zijn.

Pagina 61: [35] Met opmerkingen [MK201] Maarten Keuten 28-6-2018 07:48:00

Bij een analyse beschrijf je eerst de risico's, en maak je vervolgens een afweging over de aanvaardbaarheid van die risico's. Daar zijn verschillende manieren voor, als de kans op een bepaald incident heel klein is, maar de gevolgen heel groot, dan moet de houder daar misschien toch iets aan doen. De houder heeft geen richtlijn die hij kan gebruiken om die analyse te maken. Natuurlijk is de richtlijn nul dodelijke incidenten, maar als er 86 miljoen mensen zwemmen per jaar, dan zou het voor de beleidmakers misschien acceptabel zijn als er minder dan 86 dodelijke incidenten zijn, de maatschappelijk aanvaardbaarheid is heel anders en de juridische aanvaardbaarheid wordt bepaald door de handelingen (of het ontbreken daarvan) van de houder.

Als dan voor incidenten met dodelijke afloop de discussie al lastig is, voor de andere incidenten is die nog lastiger, want hoeveel kneuzingen zijn acceptabel, hoeveel oorontstekingen, hoeveel botbreuken? Voor drinkwater accepteren wij een risico op infectie van 1/10000, als we dit voor zwembaden ook zouden gebruiken, dan mogen er jaarlijks 8600 zwemmers een infectie oplopen. En wat verstaan we dan onder een infectie? Voetschimmel, ja, huidinfectie, ja, legionellainfectie, JA, maar een griep of verkoudheid ook? Iedereen weet (althans daar ga ik wel van uit) dat je weerstand na een zwembadbezoek lager is dan normaal. Mijn moeder vertelde mij niet voor niks vroeger dat ik na het zwemmen altijd een muts op moest doen. Als iedereen dan weet dat je een verlaagde weerstand hebt na het zwemmen, moet je een houder dan verplichten om dat met maatregelen te dichten, of valt dat dan onder eigen verantwoordelijkheid van de zwemmer. Dat zijn nogal vraagstukken waar een houder niet uit gaat komen vrees ik, ik vind ze zelf al lastig.

Pagina 63: [36] Met opmerkingen [MK218] Maarten Keuten 28-6-2018 09:13:00

De aanleiding is altijd "iemand ging naar het zwembad om te zwemmen". Ik denk dat we van elk ernstig incident een analyse willen hebben, dus niet van elke gekneusde teen, maar weer wel als er 1000 gekneusde tenen zijn. Bij de analyse hoort een beschrijving van de toedracht van het incident, wat is er precies gebeurd, hoe heeft dat kunnen gebeuren, hoe had dit voorkomen kunnen worden, was dit incident al beschreven in de RA, is de frequentie van dit incident aanvaardbaar, hebben de maatregelen uit het BP gewerkt, moet de RA aangepast worden, moet het BP aangepast worden.

Bij medische incidenten is het belangrijk dat medische experts ingeschakeld worden. Als ernst van het incident (bijvoorbeeld een lichte kneuzing) en de incidentie is heel laag (bijvoorbeeld eens in de 10 jaar), dan is het niet waarschijnlijk niet nodig om medische expertise in te schakelen. Mogelijk weer

wel als de incidentie hoog is, ook bij een beperkte ernst. Als er geen medische experts ingeschakeld worden moet nog steeds medische informatie verzameld worden over het incident. Wat daar vaak bij vergeten wordt is het fotograferen van de aandoening, het navragen hoe lang het duurde tot de aandoening weer weg was (daarvoor moet je dus later nog eens terugbellen) en het combineren van het voordoen van verschillende aandoeningen om eventuele verbanden te ontdekken.

Pagina 63: [37] Met opmerkingen [MK219] Maarten Keuten

28-6-2018 09:32:00

De provincie gaat dit volgens mij niet controleren, ze krijgen daar immers geen tijd voor volgens het Sira rapport. De registratie is van belang voor de jurisprudentie. In feite is dat ook het bevoegd gezag, maar volgens mij is dat een niveau hoger dan de provincie. Hier wordt de suggestie gewekt dat de provincie zaken controleert en dat is niet het geval. De registratie is om twee redenen nodig: 1) om verbanden te kunnen ontdekken en daarop te sturen en 2) om de houder te kunnen vrijpleiten tijdens een eventuele rechtszaak. Het ontbreken van de registratie wordt dus tegen hem gebruikt.